

◀ SYSTÉM IMPLEMENTÁCIE
PLÁNU OBNOVY
A ODOLNOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY ▶

ÚVOD	9
1 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IMPLEMENTÁCIE PLÁNU OBNOVY	11
1.1 Národná implementačná a koordinačná autorita	11
1.2 Vykonávateľ	11
1.3 Sprostredkovateľ	11
1.4 Osoba vykonávajúca finančné nástroje	12
1.5 Finančný sprostredkovateľ	13
1.6 Ďalšie osoby zapojené do implementácie Plánu obnovy	13
2 VYBRANÉ PODMIENKY POUŽÍVANIA A POSKYTOVANIA PROSTRIEDKOV MECHANIZMU	15
2.1 Podmienky vecnej oprávnenosti	15
2.2 Podmienky časovej oprávnenosti	15
2.3 Oprávnenosť DPH	16
2.4 Vylúčenie dvojitého financovania	16
2.5 Udržateľnosť	17
2.6 Dodržanie princípu „výrazne nenarušiť“	18
2.7 Podmienky pre výstavbu a obnovu budov	19
2.8 Zadávanie zákaziek	19
2.9 Štátna pomoc	19
3 VÝBER PRIJÍMATEĽOV A UZATVÁRANIE ZMLÚV	21
3.1 Výzva a priame vyzvanie	21
3.2 Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu	33
3.3 Posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a posudzovanie projektových zámerov	34
3.4 Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu	38
3.5 Zverejňovanie	40
4 FINANČNÉ RIADENIE MECHANIZMU NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI	42
4.1 Platby z rozpočtu EÚ	42
4.2 Zaradenie prostriedkov EÚ do štátneho rozpočtu	44
4.3 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľovi	45
4.4 Presuny	47
4.5 Platby na národnej úrovni	47
4.6 Systémy financovania	51
4.7 Systém bankových účtov	57
4.8 Vysporiadanie finančných vzťahov	58
4.9 Vedenie a uchovávanie záznamov	60
4.10 Osobitný postup pri posudzovaní investícií Plánu obnovy	62
5 MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV	63

5.1	Monitorovanie implementácie investície a reformy	63
5.2	Monitorovanie implementácie projektu.....	68
5.3	Poskytovanie údajov o implementácii Plánu obnovy Európskej komisii.....	70
5.4	Osobitné opatrenia na zabezpečenie plnenia míľnikov a cieľov	70
6	KONTROLA.....	73
6.1	Všeobecné ustanovenia o výkone finančnej kontroly.....	73
6.2	Kontrola vykonávaná NIKA	75
6.3	Kontrola vykonávaná vykonávateľom	77
6.4	Osobitné zameranie kontrol	83
6.5	Nezrovnalosti a zistené nedostatky.....	87
6.6	Ostatné kontroly, audity a overovania.....	89
6.7	Evidencia kontrol.....	90
7	ĎALŠIE OPATRENIA NA OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ	91
7.1	Posúdenie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov	91
7.2	Prijatie opatrení proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov na úrovni vykonávateľa.....	91
8	FINANČNÉ NÁSTROJE.....	95
8.1	Spôsoby implementácie finančných nástrojov	95
8.2	Výber subjektov implementujúcich finančné nástroje.....	96
8.3	Zmluvy	97
8.4	Vykonávanie finančných nástrojov.....	99
8.5	Opätovné využitie finančných nástrojov a vrátených prostriedkov.....	100
8.6	Poskytovanie prostriedkov mechanizmu osobe vykonávajúcej finančné nástroje	101
8.7	Monitorovanie finančných nástrojov.....	101
9	KOMUNIKÁCIA A KOORDINÁCIA.....	104
9.1	Informovanie, komunikácia a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy	104
9.2	Koordinácia	109
10	Zoznam príloh	111

Zoznam skratiek a vysvetlivky niektorých pojmov

AFK	administratívna finančná kontrola
ARACHNE	nástroj hodnotenia rizík
DNSH	zásada „výrazne nenarušiť“, znamená nepodporovať alebo nevykonávať hospodárske činnosti, ktoré výrazne poškodzujú akékoľvek environmentálne ciele v zmysle čl. 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 („Do No Significant Harm“)
EDA	Európsky dvor audítorov
EK	Európska komisia
EPPO	Európska prokuratúra
ES	Európske spoločenstvá
EÚ	Európska únia
FENIX	IT nástroj EK na podávanie správ členskými štátmi o implementácii Plánu obnovy a odolnosti
FKnM	finančná kontrola na mieste
FN	finančný nástroj
FS	finančný sprostredkovateľ
ISPO	Informačný a monitorovací systém Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky
IS ŠP	Informačný systém Štátnej pokladnice
ISUF	Informačný systém účtovníctva fondov
KZ	kontrolný zoznam
ManEx	modul informačného systému Štátnej pokladnice pre riadenie výdavkov
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
NIKA	Národná implementačná a koordinačná autorita
OLAF	Európsky úrad pre boj proti podvodom
OVFN	osoba vykonávajúca finančné nástroje
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
Plán obnovy	Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky
PMÚ	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
RIS	Rozpočtový informačný systém
SR	Slovenská republika
ÚVA	Úrad vládneho auditu
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky

ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie
ZFK	základná finančná kontrola

FINANČNÉ NÁSTROJE

Aktivity alebo opatrenia podľa čl. 2 bodu 29 nariadenia (EÚ) č. 2018/1046, ktoré sa vykonávajú vo forme kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, úverov alebo záruk alebo iných nástrojov na zdieľanie rizika. Prostriedky poskytované finančnými nástrojmi sú návratnou formou pomoci s účelom dosiahnuť jeden alebo viac cieľov a míľnikov Plánu obnovy.

FINANČNÝ PRÍSPEVOK

Nenávratná finančná podpora, ktorá je k dispozícii na jej pridelenie alebo ktorá bola pridelená členskému štátu.

FINANČNÝ PRODUKT

Spôsob alebo forma, akou sú poskytované finančné prostriedky z finančného nástroja konečným prijímateľom. Ide najmä o úvery, záruky a kapitálové vstupy.

HARMONOGRAM MONITOROVACÍCH KROKOV

Časový rozvrh činností, ktoré je potrebné uskutočniť s cieľom implementovať investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy a ktoré smerujú k splneniu stanovených míľnikov a cieľov uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady, operačnej dohode alebo Pláne obnovy. Činnosti uvedené v tomto harmonograme majú charakter čiastkových míľnikov alebo cieľov. Harmonogram je súčasťou prílohy 1.1 – 1.

IMPLEMENTAČNÁ JEDNOTKA

Administratívne kapacity vykonávateľa (prípadne aj sprostredkovateľa) financované z Plánu obnovy. Suma výdavkov na implementačnú jednotku môže byť určená v Pláne obnovy vo výdavkoch za jednotlivé komponenty, spravidla sa odvíja od sumy výdavkov na investície. Vykonávateľ je oprávnený z týchto prostriedkov financovať akékoľvek výdavky s cieľom zabezpečiť riadnu implementáciu jemu zverenej časti Plánu obnovy. Výdavky na implementačnú jednotku je vykonávateľ povinný plánovať tak, aby ich kumulatívna suma nepresiahla čiastku určenú v Pláne obnovy sumárne za všetky komponenty v zodpovednosti vykonávateľa. Suma výdavkov na administratívne kapacity sa rozpočtuje v kapitole vykonávateľa, aj v prípade zapojenia sprostredkovateľa.

INVESTÍCIA

Činnosť zahrnutá v Pláne obnovy financovaná z prostriedkov mechanizmu a vykonávaná vykonávateľom, prijímateľom alebo prijímateľom spolu s partnerom.

INVESTIČNÁ STRATÉGIA FINANČNÉHO NÁSTROJA

Dokument stanovujúci súhrn postupov a jednotlivých krokov na dosiahnutie stanoveného cieľa s uplatnením finančných nástrojov v rámci príslušného komponentu Plánu obnovy.

KAPITÁLOVÁ INVESTÍCIA

Poskytnutie kapitálu spoločnosti, ktorý sa investuje priamo alebo nepriamo, navýšením základného imania spoločnosti.

KVÁZI-KAPITÁLOVÁ INVESTÍCIA

Druh financovania, ktoré stojí medzi kapitálovým a dlhovým financovaním, pričom vykazuje vyššie riziko ako prednostný dlh a nižšie riziko ako základný kapitál. Kvázi-kapitálové investície môžu mať štruktúru ako dlh, zvyčajne nezabezpečený a podriadený a v niektorých prípadoch konvertibilný na akcie, alebo na prioritné akcie.

MECHANIZMUS

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

MILNÍKY A CIELE

Očakávané výsledky vykonávania reforiem alebo implementácie investícií, pričom mílniky predstavujú kvalitatívne výsledky a ciele kvantitatívne výsledky.

OPATRENIE

Investícia alebo reforma alebo ich časť (projekt).

PRIAME VYZVANIE

Priame vyzvanie podľa § 13 ods. 1 zákona o mechanizme.

Pri postupe podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa priamym vyzvaním rozumie aj iný obdobný úkon v zodpovednosti vykonávateľa alebo ním určenej osoby, na základe ktorých sa poskytujú prostriedky mechanizmu alebo prostriedky na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu mílnikov a cieľov Plánu obnovy.

PROJEKT

Časť investície alebo reformy. Je to súbor aktivít, realizáciou ktorých sa plnia mílniky a ciele Plánu obnovy.

PROJEKTOVÝ ZÁMER

Projektový zámer podľa § 15a ods. 3 zákona o mechanizme.

PROSTRIEDKY MECHANIZMU

Finančné prostriedky určené na vykonávanie Plánu obnovy podľa zákona o mechanizme.

REFORMA

Kvalitatívna alebo kvantitatívna zmena opísaná a zahrnutá v Pláne obnovy realizovaná vykonávateľom.

VÝZVA

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

Pod pojmom výzva sa rozumie okrem výzvy podľa § 15 zákona o mechanizme aj výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme, a v prípade postupu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iné úkony v zodpovednosti vykonávateľa alebo ním určenej osoby, na základe ktorých je možné prejsť záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu mílnikov a cieľov Plánu obnovy (napr. štipendijná schéma, výzva podľa osobitného predpisu a pod).

ZÁKAZKA

Zákazkou je odplatná zmluva (bez ohľadu na jej formu) na dodanie protiplnenia, ktorým je najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby, na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy.

ŽIADOSŤ O PROSTRIEDKY MECHANIZMU

Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme.

Žiadosťou o prostriedky mechanizmu sa rozumie okrem žiadosti podľa § 16 zákona o mechanizme v prípade postupu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iný obdobný dokument alebo

úkon osoby, ktorá prejavuje záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

Zoznam základných právnych predpisov a iných dokumentov

Predpisy Európskej únie

- **Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie** (konsolidované znenie) v znení ich protokolov a príloh v znení zmien a doplnení vyplývajúcich z Lisabonskej zmluvy podpísanej 13. decembra 2007 v Lisabone, ktorá nadobudla platnosť 1. decembra 2009 (ďalej aj **ZFEÚ**“);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/241** Ú. v. EÚ z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej aj **„nariadenie o mechanizme“**);
- **vykonávacie rozhodnutie Rady** (ST 10156/21; ST 10156/21 COR1; ST 10156/21 ADD 1) z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska (ďalej aj **„vykonávacie rozhodnutie Rady“**);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852** Ú. v. EÚ z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (ďalej len **„nariadenie o taxonómii“**);
- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 2018/1046** Ú. v. EÚ z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 v platnom znení (ďalej aj **„nariadenie o rozpočtových pravidlách“**);
- **nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95** Ú. v. EÚ z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (ďalej aj **„nariadenie o ochrane finančných záujmov ES“**);
- **nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014** Ú. v. EÚ zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa čl. 107 a čl. 108 zmluvy v platnom znení;
- **smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ** Ú. v. EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v platnom znení (ďalej aj **„smernica 2014/24“**);
- **smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371** Ú. v. EÚ z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (ďalej aj **„smernica 2017/1371“**);
- **delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2106** Ú. v. EÚ z 28. septembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, stanovením spoločných ukazovateľov a podrobných prvkov hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti.

Predpisy Slovenskej republiky

- **zákon č. 368/2021 Z. z.** o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj **„zákon o mechanizme“**);
- **zákon č. 357/2015 Z. z.** o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len **„zákon o finančnej kontrole“**);
- **zákon č. 523/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj **„zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“**);

- **zákon č. 211/2000 Z. z.** o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon o slobode informácií**“);
- **zákon č. 187/2021 Z. z.** o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**zákon o ochrane hospodárskej súťaže**“);
- **zákon č. 575/2001 Z. z.** o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 395/2002 Z. z.** o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o archívoch**“);
- **zákon č. 305/2013 Z. z.** o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 358/2015 Z. z.** o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „**zákon o štátnej pomoci**“);
- **zákon č. 18/2018 Z. z.** o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákon o ochrane osobných údajov**“);
- **zákon č. 431/2002 Z. z.** o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o účtovníctve**“);
- **zákon č. 513/1991 Zb.** Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**Obchodný zákonník**“);
- **zákon č. 374/2014 Z. z.** o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 291/2002 Z. z.** o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o Štátnej pokladnici**“);
- **zákon č. 343/2015 Z. z.** o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o verejnom obstarávaní**“);
- **zákon č. 315/2016 Z. z.** o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- **nariadenie vlády SR č. 498/2011 Z. z.** ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zverejňovaní zmlúv v Centrálnom registri zmlúv a náležitosti informácie o uzatvorení zmluvy;
- **zákon č. 297/2008 Z. z.** o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti**“);
- **zákon č. 160/2015 Z. z.** Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov;
- **zákon č. 161/2015 Z. z.** Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov.

Iné dokumenty

- **Dohoda o financovaní uzavretá v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti medzi Komisiou a Slovenskou republikou¹, uzavretá 7. októbra 2021** (ďalej aj „**dohoda o financovaní**“);

¹ <https://www.crz.gov.sk/data/att/3049828.pdf>. K dispozícii je aj neoficiálny slovenský preklad: <https://www.crz.gov.sk/data/att/3049825.pdf>.

- **Operačná dohoda k Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, uzavretá medzi Komisiou a Slovenskou republikou²** z 16. decembra 2021 (ďalej aj „**operačná dohoda**“);
- **Usmernenie členským štátom k Plánom obnovy a odolnosti SWD(2021)12** z 22. januára 2021. Pracovný dokument útvarov EK;
- **Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky** schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021 (ďalej aj „**Plán obnovy**“).

² <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6149710/>

ÚVOD

Plán obnovy predstavuje jednotný a komplexný balík reforiem a investícií, ktorý má kľúčový význam pre Slovensko. Reaguje na potrebu realizovať zásadné systémové zmeny v podobe reforiem a potrebu zabezpečiť investície v dôležitých oblastiach, akými sú zelená ekonomika, vzdelávanie, veda, výskum a inovácie, zdravotníctvo, efektívna verejná správa a digitalizácia.

V júni 2021 Plán obnovy mimoriadne pozitívne vyhodnotila EK, podľa ktorej obsahuje silný reformný potenciál. Následne došlo k prijatiu vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorým bol Plán obnovy schválený a zároveň bol určený finančný príspevok, ktorý poskytne EÚ Slovenskej republike ako prijímateľovi na účely dosahovania míľnikov a cieľov určených v Pláne obnovy. Podmienky poskytnutia uvedeného príspevku boli neskôr bližšie špecifikované v dohode o financovaní, ktorá bola uzavretá 7. októbra 2021. Za účelom vytvorenia rámca pre monitorovanie včasného plnenia míľnikov a cieľov a úpravy spôsobu kooperácie medzi NIKA, EK a vykonávateľmi pri implementácii Plánu obnovy bola uzavretá 16. decembra 2021 operačná dohoda.

Na národnej úrovni je základným právnym predpisom pre používanie a poskytovanie prostriedkov mechanizmu určených na realizáciu reforiem a investícií, ku ktorým sa SR zaviazala v Pláne obnovy, zákon o mechanizme. Za účelom bližšie definovať procesy a postupy, ktoré zabezpečia uplatňovanie základných pravidiel pri vykonávaní Plánu obnovy a pri poskytovaní a používaní prostriedkov mechanizmu má ÚV SR ako NIKA na základe úlohy B.10. z uznesenia vlády SR č. 221/2021 „pripraviť návrh Systému implementácie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a pripraviť ho na schválenie vládou“. Vypracovanie Systému implementácie Plánu obnovy predpokladá aj zákon o mechanizme v § 4 ods. 3 písm. c). NIKA za účelom splnenia úlohy vyplývajúcej zo zákona a uloženej uznesením vlády SR č. 221/2021 pripravila Systém implementácie Plánu obnovy, ktorý bol následne prijatý uznesením vlády SR č. 784/2021 dňa 22. decembra 2021.

Systém implementácie Plánu obnovy upravuje spoločné pravidlá pre realizáciu všetkých investícií a reforiem zahrnutých v Pláne obnovy a vytvára základný implementačný rámec, rešpektujúc pritom platné právne predpisy EÚ a SR a dohody uzatvorené medzi SR a EÚ, ako aj osobitosti realizácie jednotlivých opatrení.

Systém implementácie Plánu obnovy schválila vláda SR uznesením č. 784/2021. Prípadné zmeny a doplnenia vládou prijatého Systému implementácie Plánu obnovy v súlade s potrebami implementácie investícií a reforiem, ktorými sa plnia míľniky a ciele Plánu obnovy, je poverený schvaľovať vedúci Úradu vlády SR. NIKA za účelom aktualizácie Systému implementácie Plánu obnovy zvolá pracovnú skupinu zloženú zo zástupcov vykonávateľov, ktorá návrh aktualizácie Systému implementácie Plánu obnovy prediskutuje. NIKA je oprávnená vydať aktualizáciu Systému implementácie Plánu obnovy bez predchádzajúceho prerokovania v pracovnej skupine len v osobitných prípadoch, ak je nutné aktualizovať Systém implementácie Plánu obnovy bezodkladne z dôvodu hroziacich nedostatkov.

Za účelom úpravy konkrétnych oblastí implementácie Plánu obnovy je ÚV SR ako NIKA oprávnený v nadväznosti na Systém implementácie Plánu obnovy vydávať:

- a) **vzory** formulárov, výstupov a vstupov v rámci jednotlivých procesov, pričom odkaz na konkrétny vzor nemusí byť priamo súčasťou Systému implementácie Plánu obnovy;
- b) **metodické usmernenia**, ktoré bližšie popisujú a vysvetľujú aplikáciu konkrétnych ustanovení Systému implementácie Plánu obnovy, najmä v nadväznosti na potreby implementačnej praxe, prípadne vysvetľujú postupy a procesy v predmetnej oblasti, v ktorej sa uskutočnila zmena práva EÚ alebo národnej legislatívy SR do termínu aktualizácie Systému implementácie Plánu obnovy;
- c) **výnimky** zo Systému implementácie Plánu obnovy a záväzných dokumentov vydávaných v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy, a to z vlastnej iniciatívy alebo na základe oprávnených a riadne odôvodnených žiadostí vykonávateľov.

Systém implementácie Plánu obnovy, vzory a metodické usmernenia je NIKA oprávnená aktualizovať podľa potreby. Aktualizácia je vykonaná vydaním novej verzie s uvedeným dátumom účinnosti. Ak z aktualizovanej verzie Systému implementácie Plánu obnovy vyplynie pre vykonávateľa nová povinnosť, vykonávateľ zabezpečí jej splnenie v primeranej lehote, najneskôr však do 30 pracovných dní od účinnosti aktualizovaného Systému implementácie Plánu obnovy, ak zo Systému implementácie Plánu obnovy nevyplýva iná lehota. Ak aktualizácia Systému implementácie Plánu obnovy zavádza lehotu na splnenie povinnosti vykonávateľa, za prvý deň lehoty sa považuje dátum účinnosti aktualizovaného Systému implementácie Plánu obnovy.

Pokiaľ z obsahu dokumentu (napr. Systému implementácie Plánu obnovy, vzorov a metodických usmernení NIKA) alebo jeho časti vyplýva odporúčací charakter, je vykonávateľ oprávnený prispôbiť jeho obsah špecifikám implementácie konkrétneho opatrenia, za predpokladu dodržania všetkých uplatniteľných pravidiel.

V prípade, ak sa akékoľvek ustanovenie Systému implementácie Plánu obnovy stane neplatným v dôsledku jeho rozporu s platným právnym poriadkom SR a EÚ, nespôsobí to neplatnosť celého Systému implementácie Plánu obnovy. Vo všeobecnosti platí, že ak dôjde k takémuto rozporu, platia pre danú oblasť ustanovenia právne záväzných aktov EÚ a všeobecne záväzných právnych predpisov SR. V prípade rozporu medzi znením Systému implementácie Plánu obnovy a znením metodického usmernenia vydaného NIKA v súvislosti so zavedením informačného systému ISPO, postupuje sa podľa metodického usmernenia k ISPO.

Systém implementácie Plánu obnovy je pre NIKA a vykonávateľov záväzný. Pre sprostredkovateľov je Systém implementácie Plánu obnovy záväzný v rozsahu, v akom bol sprostredkovateľ poverený na vykonávanie úloh vykonávateľa. Pre osoby vykonávajúce finančné nástroje a finančných sprostredkovateľov je Systém implementácie Plánu obnovy záväzný v rozsahu, v akom vykonávajú úlohy pri implementácii Plánu obnovy. Ak vykonávateľ zabezpečuje implementáciu jemu zverenej časti Plánu obnovy prostredníctvom sprostredkovateľa alebo osoby vykonávajúcej finančné nástroje, je povinný zabezpečiť dodržanie postupov v zmysle Systému implementácie Plánu obnovy. Pre MF SR ako orgán zabezpečujúci audit sú záväzné tie časti Systému implementácie Plánu obnovy, ktoré upravujú postupy súvisiace s prípravou a predkladaním žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK. Vybrané časti Systému implementácie majú presah aj na činnosť sekcie rozpočtovej politiky ako orgánu, ktorý zabezpečuje riadenie rozpočtu verejnej správy.

Ak Systém implementácie Plánu obnovy určuje lehotu na splnenie úlohy a koniec lehoty prípadne na víkend alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, pokiaľ NIKA neurčí inak.

Na zdieľanie informácií o realizácii Plánu obnovy sa používa webové sídlo Plánu obnovy <https://www.planobnovy.sk/>³.

³ Akékoľvek zverejnenie informácií a údajov na webovom sídle Plánu obnovy podľa Systému implementácie Plánu obnovy je možné vykonať zverejnením odkazu na webové sídlo vykonávateľa.

1 SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO IMPLEMENTÁCIE PLÁNU OBNOVY

1.1 Národná implementačná a koordinačná autorita

NIKA je ÚV SR, ktorá v súvislosti s Plánom obnovy plní úlohy v oblasti koordinácie, úlohy v oblasti vykonávania Plánu obnovy, ale aj úlohy v oblasti vykonávania mechanizmu. Inštitucionálne je NIKA a jej pôsobnosť upravená najmä v ustanovení § 4 zákona o mechanizme. Na základe Organizačného poriadku ÚV SR plní úlohy NIKA najmä sekcia plánu obnovy ÚV SR. Tvorbu informačného a monitorovacieho systému Plánu obnovy zabezpečuje sekcia informačných technológií ÚV SR.

1.2 Vykonávateľ

Vykonávateľ je ústredný orgán štátnej správy určený vládou⁴. Postavenie a úlohy vykonávateľa sú ustanovené najmä v § 5 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ je zodpovedný za realizáciu konkrétnych investícií a reforiem, ktoré sú zahrnuté v Pláne obnovy a za plnenie stanovených míľnikov a cieľov⁵.

Vykonávateľ môže prostriedky mechanizmu používať na realizáciu investície alebo reformy alebo ich časti sám, pričom ich v tomto prípade neposkytuje prijímateľovi, ale ich používa na krytie vlastných výdavkov. Ak vykonávateľ prostriedky mechanizmu sám nepoužíva, poskytuje ich prijímateľovi alebo osobe vykonávajúcej finančné nástroje.

Vykonávateľ je oprávnený písomne poveriť vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľa. Toto poverenie musí byť písomné, pričom vykonávateľ presne stanoví, ktoré úlohy a povinnosti podľa zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších relevantných právnych predpisov bude zabezpečovať sprostredkovateľ. O určení sprostredkovateľa a rozsahu jeho poverenia, resp. ich zmene, je vykonávateľ povinný bezprostredne informovať NIKA.

Vykonávateľ v relevantných prípadoch vykonáva Plán obnovy poskytovaním prostriedkov mechanizmu návratným spôsobom, pričom uvedené realizuje prostredníctvom osoby vykonávajúcej finančné nástroje, prípadne aj finančného sprostredkovateľa, a to po predchádzajúcom súhlase NIKA.

Vykonávateľ je povinný pre účely vzájomnej komunikácie a koordinácie týkajúcej sa implementácie Plánu obnovy oznámiť NIKA kontaktnú osobu na najvyššej úrovni (minister alebo príslušný štátny tajomník) a kontaktnú osobu v pozícii koordinátora alebo ich zmenu bezodkladne. Pre oznámenie kontaktnej osoby sa použije e-mailová adresa planobnovy@vlada.gov.sk.

1.3 Sprostredkovateľ

Sprostredkovateľ je ústredný orgán štátnej správy, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia vyšší územný celok, obec alebo iná právnická osoba, ktorá vykonáva časť úloh vykonávateľa, a to v mene vykonávateľa a na jeho účet. Postavenie a úlohy sprostredkovateľa sú upravené v ustanovení § 6 zákona o mechanizme.

Sprostredkovateľ môže zabezpečovať plnenie len tých úloh vykonávateľa, ktorými ho vykonávateľ poverí na základe:

- a) písomnej zmluvy uzatvorenej medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom. Písomná zmluva uzatvorená medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom musí obsahovať presne stanovený rozsah práv a povinností vykonávateľa a sprostredkovateľa; alebo

⁴ Pozri uznesenie vlády SR č. 221 z 28. apríla 2021 k návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a uznesenie vlády SR č. 560 z 29. septembra 2021 k návrhu na uzatvorenie Dohody o financovaní medzi Európskou komisiou a Slovenskou republikou k mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

⁵ V zmysle vykonávacieho rozhodnutia Rady a operačnej dohody.

- b) inej formy písomného dojednania medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom, ak je sprostredkovateľom priamo riadená rozpočtová alebo príspevková organizácia; napríklad je možné uvedené upraviť v rámci zriaďovacej listiny alebo štatútu, resp. dodatku k zriaďovacej listine alebo štatútu.

Vykonávateľ môže určiť súčasne viacerých sprostredkovateľov. Viacerých sprostredkovateľov však nie je možné poveriť vykonávaním rovnakej úlohy.

Pokiaľ bol sprostredkovateľ určený pred schválením Systému implementácie Plánu obnovy vládou SR, vykonávateľ informuje NIKA o presnom rozsahu úloh vykonávaných sprostredkovateľom 30 dní od schválenia Systému implementácie Plánu obnovy, ako aj o spôsobe určenia týchto úloh sprostredkovateľovi.

Vykonávateľ je oprávnený poveriť sprostredkovateľa vykonávaním časti svojich úloh iba v prípade, ak je to odôvodniteľné povahou realizovanej investície alebo reformy a ak to nie je v rozpore s osobitnými predpismi. Vykonávateľ je oprávnený poveriť vykonávaním časti svojich úloh iba takého sprostredkovateľa, ktorý má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie časti úloh vykonávateľa. Pri výbere sprostredkovateľa je vykonávateľ povinný dodržať všetky uplatniteľné právne predpisy (napr. zákon o verejnom obstarávaní, zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy). Na požiadanie NIKA je vykonávateľ povinný výber sprostredkovateľa odôvodniť.

Poverením sprostredkovateľa sa vykonávateľ nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za plnenie úloh pri vykonávaní Plánu obnovy. Pre prípad vzniku škody spôsobenej pri vykonávaní úloh alebo v súvislosti s vykonávaním úloh vykonávateľa sprostredkovateľom sa vykonávateľovi odporúča upraviť si v písomnej zmluve uzatvorenej so sprostredkovateľom zodpovednosť za škodu tak, aby bol vykonávateľ oprávnený uplatniť si voči sprostredkovateľovi regresný nárok v zmysle všeobecných predpisov o náhrade škody.

1.4 Osoba vykonávajúca finančné nástroje

Osobou vykonávajúcou finančné nástroje je právnická osoba, ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančného nástroja a s ktorou vykonávateľ uzavrel zmluvu o financovaní finančného nástroja.

Vykonávateľ zabezpečí, aby sa použitím finančného nástroja dosiahli očakávané míľniky a ciele uvedené v Pláne obnovy. Osoba vykonávajúca finančné nástroje v tejto súvislosti vykonáva finančné nástroje s odbornou starostlivosťou tak, aby dosiahla čo najefektívnejšie využitie prostriedkov mechanizmu na implementáciu finančných nástrojov v súlade s investičnou stratégiou.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje pri implementácii finančných nástrojov najmä:

- uzatvára s vykonávateľom zmluvu o financovaní finančného nástroja,
- prípravuje a vykonáva investičnú stratégiu finančného nástroja,
- zriaďuje a spravuje účty, na ktoré prijíma prostriedky mechanizmu ako aj prostriedky vrátené naspäť z finančného nástroja, používa ich na určený účel, spravuje úroky a iné výnosy z prostriedkov mechanizmu,
- vyberá finančných sprostredkovateľov a (ide o zmluvu medzi osobou vykonávajúcou finančné nástroje podľa ustanovenia § 20 zákona o mechanizme) zabezpečuje spoluprácu s finančnými sprostredkovateľmi, ak je to relevantné,
- v prípade priameho vykonávania finančných nástrojov vyberá prijímateľov a uzatvára zmluvy s prijímateľmi,
- zabezpečuje monitorovanie a podávanie správ o implementácii každého finančného nástroja o dosahovaní míľnikov a cieľov vykonávateľovi,
- vedie dokumentáciu pre každý implementovaný finančný nástroj vrátane vedenia osobitných záznamov pre rôzne formy podpory v súlade s požiadavkami uvedenými v právnom poriadku SR a EÚ a poskytuje prístup k týmto dokumentom.

1.5 Finančný sprostredkovateľ

Finančným sprostredkovateľom je právnická osoba, ktorú osoba vykonávajúca finančné nástroje poverila časťou vykonávania finančných nástrojov na základe zmluvy s finančným sprostredkovateľom. Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže takto zveriť finančnému sprostredkovateľovi výkon celého finančného nástroja alebo len jeho časti a výkon všetkých činností alebo len niektorých činností pri vykonávaní finančného nástroja.

Finančným sprostredkovateľom môže byť banka, správcovská spoločnosť alebo iná právnická osoba, ktorá je vybratá v súlade s požiadavkami a postupmi uvedenými v Systéme implementácie Plánu obnovy.

Finančný sprostredkovateľ pri vykonávaní finančných nástrojov najmä:

- a) pripravuje a vykonáva investičnú stratégiu konkrétneho finančného nástroja,
- b) vyberá prijímateľov a uzatvára zmluvy s prijímateľmi,
- c) zabezpečuje podávanie správ o vykonávaní finančného nástroja a o dosahovaní míľnikov a cieľov osobe vykonávajúcej finančné nástroje,
- d) prijíma prostriedky mechanizmu, používa ich na určený účel a následne vracia osobe vykonávajúcej finančné nástroje prostriedky splatené alebo vrátené prijímateľmi.

1.6 Ďalšie osoby zapojené do implementácie Plánu obnovy

Žiadateľ

Podľa ustanovenia § 2 písm. d) zákona o mechanizme je žiadateľ osobou, ktorá žiada o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo predkladá projektový zámer.

Pod pojmom "žiadateľ" sa okrem žiadateľa podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona o mechanizme rozumie v prípade postupu podľa osobitného postupu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj iná osoba, ktorá prejavuje záujem o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispieva k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

Prijímateľ

Podľa ustanovenia § 2 písm. e) zákona o mechanizme je prijímateľ osobou, ktorej sa poskytujú prostriedky mechanizmu od nadobudnutia účinnosti zmluvy podľa § 14 alebo zmluvy podľa § 18 ods. 4, spravidla na uspokojenie vlastných potrieb. Plnenie poskytnuté prijímateľovi nie je vyvážené priamou protihodnotou poskytnutou prijímateľom vykonávateľovi.

Pod pojmom "prijímateľ" sa rozumie v prípade postupu podľa osobitného postupu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme aj osoba, s ktorou sa uzatvára iná obdobná zmluva pre účely poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo prostriedkov na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy, ale aj osoba, ktorej sa poskytujú prostriedky mechanizmu alebo prostriedky na realizáciu opatrenia alebo jeho časti, ktoré prispievajú k plneniu míľnikov a cieľov Plánu obnovy, bez predchádzajúceho uzatvorenia zmluvy, ak to umožňuje osobitný predpis.

Z pohľadu nariadenia o mechanizme môže byť prijímateľ spravidla považovaný za konečného prijímateľa finančných prostriedkov.

Partner

Podľa ustanovenia § 2 písm. m) zákona o mechanizme je osobou, ktorá sa v záujme dosahovania spoločných cieľov s prijímateľom spolupodieľa na realizácii investície alebo realizácii reformy na základe písomnej zmluvy s prijímateľom a ktorá zároveň nemá vo vzťahu k prijímateľovi postavenie dodávateľa alebo subdodávateľa. Partnerom je aj osoba, ktorá sa v záujme dosahovania spoločných cieľov spolupodieľa na príprave realizácie investície alebo príprave realizácie reformy so žiadateľom, ak sa následne spolupodieľa na realizácii tejto investície

alebo realizácii tejto reformy a ktorá zároveň nemá vo vzťahu k žiadateľovi postavenie dodávateľa alebo subdodávateľa. Partnerom je aj iná osoba, ktorá sa so žiadateľom a prijímateľom spolupodieľa na realizácii investície alebo realizácii reformy, alebo sa spolupodieľa aj na príprave realizácii investície alebo reformy, ak takéto zapojenie partnera umožňuje osobitný predpis v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

Dodávateľ

Dodávateľom je osoba alebo skupina osôb, ktorá s vykonávateľom, sprostredkovateľom, osobou vykonávajúcou finančné nástroje, prijímateľom alebo partnerom uzavrie alebo uzavrela odplatnú zmluvu na dodanie protiplnenia, ktorým sú najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy. Na účely určenia dodávateľa sa za protiplnenie považuje aj také plnenie, na ktoré sa neuplatňuje zákon o verejnom obstarávaní, ako napr. prevod vlastníckeho práva alebo poskytnutie nájmu k existujúcej nehnuteľnosti. Charakteristikou dodávateľa podľa zákona nie je napĺňanie vlastných potrieb, ale poskytnutie konkrétneho plnenia za finančnú protihodnotu.

Subdodávateľ

Subdodávateľom je osoba alebo skupina osôb, ktorá sa na základe zmluvy, ktorú uzavrie alebo uzavrela s dodávateľom alebo subdodávateľom, podieľa, podieľa alebo bude podieľať na dodaní protiplnenia, ktorým sú najmä dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby na zabezpečenie realizácie investície alebo realizácie reformy. Na účely určenia subdodávateľa sa za protiplnenie považuje aj také plnenie, na ktoré sa neuplatňuje zákon o verejnom obstarávaní, ako napr. prevod vlastníckeho práva alebo poskytnutie nájmu k existujúcej nehnuteľnosti. Charakteristikou subdodávateľa podľa zákona nie je napĺňanie vlastných potrieb, ale poskytnutie konkrétneho plnenia za finančnú protihodnotu.

Konečný užívateľ výhod

Konečným užívateľom výhod je fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo kontroluje právnickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa alebo združenie majetku, a každá fyzická osoba, v prospech ktorej tieto subjekty vykonávajú svoju činnosť alebo obchod, pričom medzi konečných užívateľov výhod možno zaradiť osoby uvedené v ustanovení § 6a zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti. Povinnosť identifikovať konečného užívateľa výhod sa vzťahuje na právnické osoby, ktoré nie sú subjektom verejnej správy, účelové združenia majetku bez právnej subjektivity a na fyzické osoby - podnikateľov.⁶

Užívateľ

Osoba, ktorá od vykonávateľa alebo prijímateľa získa peňažné alebo nepeňažné plnenie v rámci realizácie investície alebo reformy alebo ich časti (projekt). Vykonávateľ alebo prijímateľ môžu poskytnúť peňažné alebo nepeňažné plnenie užívateľovi, ak to vyplýva z charakteru realizovanej investície alebo reformy a uvedené je potrebné pre splnenie stanovených míľnikov a cieľov. Vykonávateľ je povinný zabezpečiť riadne vedenie evidencie všetkých užívateľov v rozsahu údajov, aké sa v zmysle Systému implementácie Plánu obnovy požadujú evidovať a uchovávať pri konečných užívateľoch výhod. Ak sa užívateľovi poskytuje peňažné plnenie, považuje sa na účely monitorovania za konečného prijímateľa finančných prostriedkov podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme.

⁶ § 10a ods. 1 a 2 zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti

2 VYBRANÉ PODMIENKY POUŽÍVANIA A POSKYTOVANIA PROSTRIEDKOV MECHANIZMU

Vykonávateľ je povinný pri používaní a poskytovaní prostriedkov mechanizmu dodržať a zabezpečiť dodržiavanie všetkých uplatniteľných právnych predpisov SR a EÚ⁷.

Na financovanie z prostriedkov mechanizmu sa vzťahujú okrem iného aj nasledovné podmienky:

- podmienky vecnej oprávnenosti,
- podmienky časovej oprávnenosti,
- oprávnenosť DPH,
- vylúčenie dvojitého financovania,
- udržateľnosť⁸,
- princíp „výrazne nenarušiť“⁹,
- podmienky pre výstavbu a obnovu budov,
- verejné obstarávanie,
- štátna pomoc.

2.1 Podmienky vecnej oprávnenosti

Z prostriedkov mechanizmu sa financujú výdavky nevyhnutné na implementáciu investície alebo reformy zahrnutej do Plánu obnovy, pričom sa zohľadňuje plánovaný spôsob realizácie investície alebo reformy uvedený v Pláne obnovy. Vykonávateľ pri implementácii investície alebo reformy používa alebo poskytuje prostriedky mechanizmu na krytie nevyhnutných potrieb súvisiacich s týmito opatreniami.

Na implementáciu investície a reformy sú nevyhnutné tie výdavky, ktoré je potrebné uskutočniť s cieľom splniť stanovené míľniky alebo ciele jednotlivých reforiem a investícií v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne. Škála týchto výdavkov je v niektorých prípadoch indikovaná v nákladovom ohodnotení jednotlivých investícií a reforiem uvedených v Pláne obnovy. Ak vykonávateľ identifikuje potrebu financovania výdavkov, ktoré neboli pôvodne zahrnuté do nákladového ohodnotenia danej investície alebo reformy pri jej príprave, a ich uskutočnenie je nevyhnutné alebo by malo pozitívny vplyv na realizáciu investície alebo reformy (najmä na dosiahnutie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne) vykonávateľ postupuje podľa kapitoly č. 4.4.

S výnimkou riadne odôvodnených prípadov výdavky mechanizmu nesmú nahrádzať opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky¹⁰.

Vykonávateľ je povinný dodržiavať schválený rozpočet a pri hospodárení s prostriedkami mechanizmu zachovávať princípy nakladania s verejnými prostriedkami, najmä hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť.

2.2 Podmienky časovej oprávnenosti

Časová oprávnenosť výdavkov je stanovená na obdobie od 1. februára 2020¹¹, pričom vykonávateľ zabezpečí splnenie míľnikov a cieľov jednotlivých reforiem a investícií v termíne určenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady¹².

⁷ Napr. zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon o mechanizme, nariadenie o mechanizme.

⁸ Pozri čl. 24 ods. 3 nariadenia o mechanizme: – Uspokojivé splnenie míľnikov a cieľov predpokladá, že dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov.

⁹ Znamená nepodporovať alebo nevykonávať hospodárske činnosti, ktoré výrazne poškodzujú akékoľvek environmentálne ciele, v relevantných prípadoch v zmysle čl. 17 nariadenia (EÚ) č. 2020/852.

¹⁰ Čl. 5 ods. 1 nariadenia o mechanizme.

¹¹ Čl. 17 ods. 2 nariadenia o mechanizme.

¹² Vykonávateľ by mal podmienky pre prijímateľov nastaviť tak, aby bol míľnik alebo cieľ splnený v stanovenom termíne.

S ohľadom na účel rozpočtovaných prostriedkov môže byť časová oprávnenosť limitovaná termínom splnenia míľnikov a cieľov jednotlivých reforiem a investícií.

Posledné míľniky a ciele je potrebné splniť najneskôr do 30. júna 2026 tak, aby do 30. septembra 2026¹³ mohla byť EK predložená posledná žiadosť o vyplatenie finančného príspevku.

Z prostriedkov mechanizmu možno financovať len také opatrenia, ktorých implementácia (s ktorou vznikajú výdavky) začala až 1. februára 2020 alebo neskôr a tieto opatrenia tvoria neoddeliteľnú súčasť investícií a reforiem obsiahnutých v Pláne obnovy.

Opatrenia, ktorých prípravné a počiatočné fázy boli začaté pred 1. februárom 2020 možno považovať za oprávnené pre financovanie z prostriedkov mechanizmu, iba pre jasne definované fázy, ktoré sa realizujú po 1. februári 2020, a pri ktorých vzniknú všetky náklady po 1. februári 2020. Z prostriedkov mechanizmu možno teda financovať a EK v rámci míľnikov a cieľov, vykazovať také opatrenia, ktoré sa začali reálne implementovať po 1. februári 2020, ale niektoré prípravné činnosti, napr. príprava projektovej dokumentácie, verejné obstarávanie, posúdenie vplyvov na životné prostredie, stavebné povolenia a pod. mohli byť realizované aj pred týmto termínom. Podmienkou financovania opatrenia je, aby jeho realizácia začala po 1. februári 2020, t. j. aby výdavky za jasne definovanú fázu, ktorá tvorí integrálnu súčasť investície alebo reformy, vznikli až po tomto dátume.

V prípade poskytovania štátnej pomoci a minimálnej pomoci je oprávnené obdobie pre výdavky stanovené v súlade s pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“ v príslušných schémach štátnej pomoci a schémach pomoci „de minimis“ v ich platnom znení.

2.3 Oprávnenosť DPH

Pri implementácii Plánu obnovy a financovaní investícií a reforiem z prostriedkov mechanizmu na národnej úrovni platí, že DPH nie je oprávneným výdavkom s výnimkou prípadov, keď nie je vymáhateľná podľa vnútroštátnych právnych predpisov o DPH.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, aby nedošlo k dvojitému financovaniu DPH, t. j. aj z prostriedkov určených na financovanie investícií a reforiem a aj v rámci možnosti odpočtu DPH.

Vykonávateľ v prípadoch, kedy sa DPH bude považovať za oprávnenú, bude DPH financovať z alokovaných prostriedkov s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

Za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov na úhradu DPH, potrebných na implementáciu investícií a reforiem zahrnutých do Plánu obnovy, plánuje vykonávateľ potrebné finančné prostriedky v rozpočte kapitoly a v rozpočte samotnej investície alebo reformy.

2.4 Vylúčenie dvojitého financovania¹⁴

Vykonávateľ, sprostredkovateľ, orgán vykonávajúci finančné nástroje, finančný sprostredkovateľ, prijímateľ a partner sú povinní predchádzať dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a iných programov EÚ, ako aj z iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Uvedené je potrebné zabezpečiť aj v súvislosti s inými verejnými prostriedkami.

Prostriedky mechanizmu nie je možné poskytnúť prijímateľovi a/alebo partnerovi, ktorý prijíma dotáciu, príspevok, grant alebo inú formu pomoci na financovanie tých istých výdavkov a ktorá by predstavovala dvojité financovanie.

¹³ Čl. 20 ods. 5 písm. d) nariadenia o mechanizme.

¹⁴ „Dvojité financovanie“ je financovanie poskytnuté v rozpore s čl. 9 nariadenia o mechanizme, ktorý stanovuje, že „podpora v rámci mechanizmu dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Reformy a investičné projekty môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.“ Bližšie informácie viď Usmernenie EK o posudzovaní interných kontrolných systémov zavedených členskými štátmi v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dostupné na úložisku NIKÁ /Všeobecné dokumenty/Dokumenty k implementácii POO/Metodické pokyny.

Uvedené sa rovnako vzťahuje na vykonávateľa, ktorý prostriedky mechanizmu používa, keď investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy sám realizuje.

Dvojitým financovaním sa rozumie aj situácia, ak sa k výsledku daného opatrenia alebo jeho časti (projekt) dospeje nielen použitím prostriedkov mechanizmu, ale aj využitím iných zdrojov z rozpočtu EÚ, pričom takéto použitie nebolo vopred indikované EK v rámci Plánu obnovy a zohľadnené v nákladovom ohodnotení príslušnej investície alebo reformy. Zároveň sa za dvojité financovanie môže považovať aj situácia, ak výsledok danej operácie (bez ohľadu na spôsob preukazovania zrealizovania opatrenia) je vykazovaný EK v rámci rôznych nástrojov podpory.

Rovnako sa vyššie uvedené aplikuje aj na výdavky vykonávateľa / sprostredkovateľa na financovanie implementačnej jednotky.

Berúc do úvahy ustanovenia osobitného predpisu¹⁵, dvojité financovanie je potrebné vylúčiť vo všetkých prípadoch, a to bez ohľadu na zdroj financovania výdavku.

Vykonávateľ je povinný vytvoriť si systém overovania duplicity výdavkov zohľadňujúci typ a charakter výdavku ako aj jeho zdroj financovania.

Vykonávateľ je povinný bezodkladne vopred informovať NIKA o plánovaných zmenách v zdroji financovania jednotlivých opatrení a o prípadnom zapojení iných zdrojov EÚ. Uvedené sa týka napríklad tých prípadov, kedy vykonávateľ plánuje využívať pri implementácii investície alebo reformy iné zdroje EÚ, ktorých využitie nebolo indikované v Pláne obnovy. Zároveň sa uvedené týka prípadov, kedy sa vykonávateľ dozvie, že sa plánujú poskytovať alebo sa poskytujú iné zdroje EÚ v rovnakej alebo príbuznej oblasti investície alebo reformy implementovanej v rámci Plánu obnovy. Pre účely informovania NIKA vykonávateľ využije e-mailovú adresu príslušného vecného odboru¹⁶. Potrebné údaje predloží¹⁷ vykonávateľ NIKA v nasledovnej štruktúre:

- referencia na relevantné opatrenie, v ktorom plánujú byť použité iné zdroje EÚ,
- názov zdroja financovania z rozpočtu EÚ,
- výška finančnej alokácie z iného zdroja EÚ alebo výška očakávanej finančnej podpory na opatrenie z iného zdroja EÚ,
- vysvetlenie, ako bude zabezpečená prevencia dvojitého financovania v prípade, ak na realizáciu daného opatrenia majú byť použité aj iné zdroje EÚ.

Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA aktualizáciu pri zmene vyššie uvedených údajov.

2.5 Udržateľnosť

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť zachovanie investícií a reforiem zrealizovaných v rámci vykonávania Plánu obnovy. Investícia a reforma je zachovaná, pokiaľ dosiahnuté míľniky a ciele, naviazané na tieto investície a reformy, neboli zrušené. Zachovanie investície a reformy znamená, že podstata investície alebo reformy, jej účel a dosiahnuté výsledky ostávajú zachované. Zmeny v investícii alebo reforme, ku ktorým dôjde po tom, ako sa o splnení míľnika alebo cieľa podá správa EK, by nemali mať vplyv na dosiahnutý míľnik a cieľ investície alebo reformy.

NIKA je povinná v každej jednej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku potvrdiť, že opatrenia, súvisiace s predtým uspokojivo splnenými míľnikmi a cieľmi, neboli zrušené. Pre tento účel žiada NIKA rovnaké potvrdenie od vykonávateľov. EK je oprávnená vykonávať overenia, preskúmania, kontroly a audity implementácie Plánu obnovy, týkajúce sa aj informácií a odôvodnení v súvislosti s uspokojivým splnením míľnikov a cieľov v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Tieto overenia, preskúmania, kontroly a audity sa môžu vykonávať počas implementácie Plánu obnovy, a do piatich rokov od dátumu konečnej platby.

¹⁵ Napr. § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹⁶ spo_evds@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

¹⁷ Vykonávateľ prvý krát predloží tieto údaje NIKA do 14.04.2023.

S týmto súvisí potreba, aby vykonávateľ v relevantných prípadoch zdefinoval podmienky udržateľnosti v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a zároveň zabezpečil dodržiavanie princípov nakladania s verejnými prostriedkami.

2.6 Dodržanie princípu „výrazne nenarušiť“

Na účely nariadenia o mechanizme sa zásada „výrazne nenarušiť“ vykladá v zmysle čl. 17 nariadenia o taxonómii. V tomto ustanovení sa vymedzuje, čo predstavuje „výrazné narušenie“ plnenia šiestich environmentálnych cieľov. Predmetným nariadením sa stanovujú kritériá na určenie toho, či sa hospodárska činnosť¹⁸ označuje za environmentálne udržateľnú.

Hospodárska činnosť sa považuje za výrazne narúšajúcu:

1. zmierňovanie zmeny klímy, ak vedie k značným emisiám skleníkových plynov;
2. adaptáciu na zmenu klímy, ak vedie k zvýšenému nepriaznivému dôsledku súčasnej klímy a očakávanej budúcej klímy na činnosť samú alebo na ľudí, prírodu alebo majetok;
3. udržateľné využívanie a ochranu vodných a morských zdrojov, ak poškodzuje dobrý stav alebo dobrý ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd, alebo dobrý environmentálny stav morských vôd;
4. obehové hospodárstvo vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie, ak vedie k výraznej neefektívnosti využívania materiálov alebo priameho alebo nepriameho využívania prírodných zdrojov alebo k výraznému zvýšeniu vzniku, spaľovania alebo zneškodňovania odpadu, s výnimkou spaľovania nerecyklovateľného nebezpečného odpadu, alebo ak dlhodobé zneškodňovanie odpadu môže spôsobiť výrazné a dlhodobé poškodenie životného prostredia;
5. prevenciu a kontrolu znečisťovania, ak vedie k výraznému nárastu emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody a pôdy v porovnaní so situáciou pred začiatkom tejto činnosti;
6. ochranu a obnovu biodiverzity a ekosystémov, ak výrazne poškodzuje dobrý stav a odolnosť ekosystémov, alebo poškodzuje stav ochrany biotopov a druhov vrátane tých, ktoré sú záujmom EÚ.

V posúdení dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“ sa zohľadňuje životný cyklus činnosti, ktorá je dôsledkom daného opatrenia. Rozsah posudzovania má zahŕňať fázu výroby, fázu používania a fázu konca životnosti, a to všade tam, kde sa očakáva najväčšie narušenie.

V Pláne obnovy, v textovej časti jednotlivých komponentov, sa časť 8 venuje posúdeniu¹⁹ každého opatrenia v zmysle dodržiavania zásady „výrazne nenarušiť“.

Vykonávateľ ďalej posúdi v procese prípravy výzvy alebo priameho vyzvania konkrétne činnosti, ktoré sú dôsledkom daného opatrenia, resp. navrhované okruhy oprávnených aktivít v kontexte dodržania princípu výrazne nenarušiť. V prípade potreby vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu stanoví povinnosti prijímateľovi na zabezpečenie dodržania zásady „výrazne nenarušiť“.

V rámci posudzovania dodržiavania princípu výrazne nenarušiť sa dodržiavajú postupy v zmysle schémy rozhodovania vyplývajúcej z dokumentu Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o mechanizme (2021/C 58/01)²⁰.

¹⁸ Hospodárskou činnosťou v zmysle čl. 17 nariadenia o taxonómii sa na účely implementácie mechanizmu rozumie opatrenie, t. j. jednotlivé reformy a investície.

¹⁹ V zmysle čl. 18 ods. 4 písm. d) a čl. 19 ods. 3 písm. d) nariadenia o mechanizme.

²⁰ Oznámenie Komisie, Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ C 58/01, 2021), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

2.7 Podmienky pre výstavbu a obnovu budov

Záväzné požiadavky pre investície spojené s výstavbou alebo obnovou budov v Pláne obnovy sú uvedené v prílohe č. 3.1.2 – 4. Metodická príručka obsahuje prehľad informácií a usmernení potrebných k plneniu požiadaviek v zmysle nariadenia o mechanizme, vykonávacieho rozhodnutia Rady, požiadaviek definovaných v Pláne obnovy, ako aj požiadaviek vyplývajúcich z relevantných právnych predpisov SR a EÚ v tejto oblasti.

2.8 Zadávanie zákaziek

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že pri realizácii opatrení budú relevantné subjekty (subjekty, ktoré používajú a ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu, najmä vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje, prijímateľ a partner) postupovať pri zadávaní zákaziek na dodanie služieb, tovarov a stavebných prác potrebných pre realizáciu opatrenia ako aj pri zmenách týchto zákaziek v súlade s právnymi predpismi SR a právnymi aktami EÚ upravujúcimi zadávanie zákaziek. Cieľom je zabezpečiť, že zákazka sa zadá ponuke, ktorá predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou alebo ponuke s najnižšou cenou alebo ponuke s najnižšími nákladmi použitím prístupu nákladovej efektívnosti, najmä nákladmi počas životného cyklu. Pri zadávaní zákaziek je potrebné zabezpečiť vylúčenie akéhokoľvek konfliktu záujmov.

Odporúča sa, aby sa v čo najväčšej miere pri verejnom obstarávaní v relevantných prípadoch uplatňovali pravidlá pre sociálne verejné obstarávanie alebo zelené verejné obstarávanie.

Vykonávateľ je zároveň povinný zabezpečiť, že výdavky vynakladané v súvislosti s realizáciou investícií a reforiem alebo ich častí (projektov) budú v súlade s cenami obvyklými na trhu na danom mieste a v danom čase pri zohľadnení stanovených obchodných podmienok.

2.9 Štátna pomoc

Legálna definícia pojmu štátna pomoc je obsiahnutá v čl. 107 ods. 1 ZFEÚ: „Ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

Štátnou pomocou sú teda také opatrenia v prospech podnikov, ktoré spĺňajú nasledovných päť kumulatívnych kritérií:

- prevod verejných zdrojov (v čl. 107 ZFEÚ označené ako „štátne prostriedky“) a pripísateľnosť štátu,
- ekonomické zvýhodnenie príjemcu pomoci,
- selektívnosť opatrenia pomoci,
- vplyv na hospodársku súťaž a
- vplyv na vnútorný obchod EÚ.

Podľa čl. 107 ZFEÚ sa pravidlá štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci vo všeobecnosti uplatňujú len vtedy, keď je príjemcom pomoci „podnik“ (v čl. 107 ZFEÚ označený ako „podnikateľ“). Podnikom sa pritom rozumie každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na právne postavenie a spôsob jeho financovania. Hospodárskou činnosťou je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti (tzn. podnikom môže byť napr. aj nezisková organizácia alebo príspevková organizácia za predpokladu výkonu hospodárskej činnosti).

Podľa čl. 108 ods. 3 ZFEÚ, EK musí byť v dostatočnom čase upovedomená o zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci, aby mohla podať svoje pripomienky. Členské štáty EÚ sú preto vo všeobecnosti povinné pred poskytnutím štátnej pomoci notifikovať plánované poskytnutie štátnej pomoci EK, tzn. požiadať EK o schválenie poskytnutia štátnej pomoci (všeobecná notifikačná povinnosť). Žiadosť o schválenie poskytnutia štátnej pomoci sa EK predkladá (notifikuje) v súlade s § 9 ods. 4 zákona o štátnej pomoci prostredníctvom PMÚ.

Výnimky z všeobecnej notifikačnej povinnosti je možné využiť prípadoch, ak sa uplatňuje:

- pomoc „de minimis“,
- skupinové výnimky,
- individuálna pomoc poskytovaná na základe platných a účinných schém štátnej pomoci,
- individuálna pomoc poskytovaná na základe platných a účinných schém pomoci „de minimis“.

V týchto prípadoch je možné poskytnúť pomoc bez jej predchádzajúcej notifikácie EK, musia byť však splnené všetky podmienky stanovené zákonom o štátnej pomoci a príslušnou legislatívou EÚ.

Prostriedky mechanizmu sú verejné zdroje a ich poskytnutím môžu byť dotknuté pravidlá štátnej pomoci, preto je vykonávateľ povinný pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu vykonať test štátnej pomoci (pozri prílohu č. 3.1 - 1). Ak poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc, postupuje vykonávateľ v zmysle ustanovenia § 3 ods.1 zákona o štátnej pomoci a podľa osobitných predpisov upravujúcich príslušné opatrenia pomoci, ak sú v súlade s pravidlami EÚ pre štátnu pomoc. Nadobudnutie účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 14 zákona o mechanizme alebo deň vzniku právneho nároku na poskytnutie štátnej pomoci, podľa toho, ktorý moment nastane skôr, sa v zmysle právnych predpisov upravujúcich štátnu pomoc spravidla považuje za moment poskytnutia štátnej pomoci.

3 VÝBER PRIJÍMATEĽOV A UZATVÁRANIE ZMLÚV

3.1 Výzva a priame vyzvanie

Za výber prijímateľov je zodpovedný vykonávateľ.

Na základe priameho vyzvania podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o mechanizme sa prostriedky mechanizmu poskytujú priamo určenému prijímateľovi, ktorým je:

- prijímateľ individuálne určený v Pláne obnovy,
- prijímateľ, ktorého pôsobnosť vykonávať úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu, vyplýva z osobitného predpisu,
- prijímateľ určený rozhodnutím vlády, ktorý je v zriaďovateľskej alebo zakladateľskej pôsobnosti ústredného orgánu štátnej správy alebo je právnickou osobou zriadenou zákonom alebo právnickou osobou zriadenou na základe zákona, a ktorý vykonáva úlohy, na ktoré sa poskytujú prostriedky mechanizmu na účely dosahovania míľnikov a cieľov plánu obnovy.

Na základe výzvy podľa ustanovenia § 15 zákona o mechanizme sa poskytujú prostriedky mechanizmu prijímateľom, ktorým nemožno poskytnúť prostriedky mechanizmu na základe priameho vyzvania.

V súlade s postupom podľa osobitného predpisu sa prostriedky mechanizmu poskytujú prijímateľovi, ak je to v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

3.1.1 Harmonogram výziev a priamych vyzvaní

Vykonávateľ pripravuje a v prípade potreby aktualizuje harmonogram výziev a priamych vyzvaní.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní podľa prílohy č. 3.1 – 5 vykonávateľ pripraví na celé obdobie implementácie Plánu obnovy tak, aby vhodným načasovaním výziev zabezpečil:

- dodržanie harmonogramu monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem
- riadnu implementáciu investícií alebo reforiem a splnenie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne²¹,
- potrebné synergické a komplementárne účinky s fondami EÚ alebo inými programami podpory. Za správnu identifikáciu synergii a komplementarít s fondami EÚ alebo inými programami podpory je zodpovedný vykonávateľ.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní obsahuje najmä:

- a) názov komponentu,
- b) názov investície alebo reformy,
- c) názov alebo zameranie výzvy / priameho vyzvania,
- d) identifikáciu oprávnených žiadateľov alebo budúceho prijímateľa²²,
- e) indikatívny dátum vyhlásenia výzvy / priameho vyzvania,
- f) indikatívny dátum uzavretia výzvy, ak je to relevantné,
- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na výzvu / priame vyzvanie (Uvádza sa celková suma, ktorú vykonávateľ plánuje poskytnúť bez ohľadu na zdroj financovania),
- h) identifikáciu synergických a komplementárnych účinkov²³.

²¹ Podľa Plánu obnovy, vykonávacieho rozhodnutia Rady a operačnej dohody.

²² Pri priamom vyzvaní.

²³ Pri výzve a priamom vyzvaní podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa synergické a komplementárne účinky identifikované vykonávateľom posudzujú pri schvaľovaní harmonogramu výziev a priamych vyzvaní.

V harmonograme výziev a priamych vyzvaní vykonávateľ uvádza aj výzvy na predkladanie projektových zámerov a výzvy a priame vyzvania podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. Pokiaľ sú niektoré údaje podľa predchádzajúceho odseku pre výzvy na predkladanie projektových zámerov a výzvy a priame vyzvania podľa osobitného predpisu zjavne nerelevantné²⁴, v harmonograme výziev a vyzvaní sa tieto nerelevantné údaje neuvedú.

Harmonogram výziev a priamych vyzvaní predkladá vykonávateľ NIKA najneskôr do 30 dní po schválení Systému implementácie Plánu obnovy. NIKA v lehote do 10 pracovných dní predložený Harmonogram výziev a priamych vyzvaní schváli. NIKA je oprávnená požadovať prepracovanie zaslaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní najmä v prípade, ak zistí:

- nesúlad harmonogramu výziev a priamych vyzvaní s harmonogramom monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a s Plánmi implementácie daných investícií alebo reforiem
- rozdielne posúdenie synergií a komplementarít na základe záveru pracovnej skupiny pre synergie a komplementarity²⁵, alebo
- nesprávnu identifikáciu oprávnených žiadateľov alebo budúceho prijímateľa.

Vykonávateľ zverejní harmonogram výziev a priamych vyzvaní po schválení zo strany NIKA v rozsahu údajov podľa odseku 3 písm. a) až g) vyššie na svojom webovom sídle. Pri zverejnení je potrebné dodržať pravidlá publicity uvedené v kapitole č. 9.1. Vykonávateľ zašle informáciu o zverejnení NIKA na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk a NIKA zabezpečí zverejnenie harmonogramu výziev a priamych vyzvaní na webovom sídle Plánu obnovy.

Ak vykonávateľ zistí akúkoľvek skutočnosť, ktorá má vplyv na údaje uvedené vo zverejnenom harmonograme výziev a priamych vyzvaní, bez zbytočného odkladu pripraví aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní²⁶. Aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní spolu so zdôvodnením zmeny vykonávateľ zasiela NIKA na odsúhlasenie, pričom žiadosť o odsúhlasenie zasiela vykonávateľ na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKA²⁷. Odsúhlasenie zmeny v harmonograme výziev a priamych vyzvaní NIKA vykoná v lehote do 5 pracovných dní. NIKA je oprávnená požadovať prepracovanie zaslaného aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní. Aktualizovaný harmonogram výziev a priamych vyzvaní zverejní vykonávateľ po odsúhlasení NIKA na svojom webovom sídle. Vykonávateľ zašle informáciu o zverejnení aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní NIKA na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk a NIKA zabezpečí zverejnenie aktualizovaného harmonogramu výziev a priamych vyzvaní na webovom sídle Plánu obnovy.

Vykonávateľ v rámci implementácie, jemu zverených opatrení, postupuje tak, aby predišiel častým zmenám v harmonograme výziev a priamych vyzvaní.

3.1.2 Príprava výzvy a priameho vyzvania

Pri príprave výzvy a priameho vyzvania je vykonávateľ povinný postupovať v súlade s princípmi transparentnosti, proporcionality, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, a zároveň v súlade s princípmi hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti.

Za účelom zabezpečenia uvedeného vykonávateľ o. i. neposkytne návrh výzvy, výzvu pred jej zverejnením ani ich časť potenciálnemu žiadateľovi, skupine potenciálnych žiadateľov ani iným osobám, ktorým oprávnenie oboznamovať sa s návrhom výzvy alebo s výzvou nevyplýva z osobitného predpisu.²⁸ Vykonávateľ je zároveň

²⁴ Zdôvodnenie na požiadanie NIKA a auditných a kontrolných orgánov poskytne vykonávateľ.

²⁵ Za účelom overenia synergií a komplementarít NIKA komunikuje s MIRRI SR a inými orgánmi zodpovednými za riadenie, koordináciu a implementáciu týchto programov.

²⁶ Harmonogram výziev a priamych vyzvaní nie je potrebné aktualizovať, ak omeškanie vykonávateľa pri vyhlasovaní výzvy je kratšie ako 2 mesiace.

²⁷ spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

²⁸ V prípade žiadosti o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií, ktorá smeruje k obsahu návrhu výzvy alebo výzvy pred jej zverejnením, sa odporúča uvedenú žiadosť posúdiť aj s ohľadom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o slobode informácií, keďže výzva je dokument, ktorý sa zverejňuje na základe zákona o mechanizme.

povinný zabezpečiť zachovanie mlčanlivosti osobami, ktoré sa oboznámili s obsahom návrhu výzvy alebo výzvou, až do vyhlásenia výzvy.²⁹ Cieľom je zaistiť o. i. dodržanie princípov nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania a princípu transparentnosti a to, aby bol dodržaný súťažný charakter procesu výberu prijímateľov.

V prípade, ak má vykonávateľ záujem komunikovať návrh výzvy, výzvu alebo ich časti pred zverejnením výzvy, je povinný zabezpečiť zverejnenie predmetných informácií o výzve transparentne a nediskriminačne, za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu všetkým potenciálnym žiadateľom.

Vykonávateľ je v relevantných prípadoch rovnako povinný pri príprave výzvy postupovať tak, aby nedošlo k porušeniu pravidiel verejného obstarávania alebo k narušeniu hospodárskej súťaže.

Vykonávateľ pripravuje výzvu a priame vyzvanie v dostatočnom časovom predstihu tak, aby:

- bol dodržaný harmonogram monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a Plán implementácie danej investície alebo reformy,
- bol dodržaný termín na splnenie míľnikov a cieľov stanovený vo vykonávacom rozhodnutí Rady,
- boli súvisiace míľniky a ciele splnené v stanovenom rozsahu a kvalite,
- mali žiadatelia dostatočný čas na prípravu žiadostí o prostriedky mechanizmu.

Pri plánovaní prípravy výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme a priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme vykonávateľ zohľadňuje čas potrebný na posúdenie výzvy a priameho vyzvania zo strany NIKA³⁰ a vydanie záväzného stanoviska.

Pri príprave výzvy a priameho vyzvania podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa ustanovenia tejto kapitoly použijú primerane.

Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Pri príprave výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme vykonávateľ postupuje v súlade s aktuálne platným znením:

- Plánu obnovy,
- zákona o mechanizme,
- Systému implementácie Plánu obnovy,

pričom je povinný zabezpečiť dodržiavanie všetkých uplatniteľných predpisov.

Vykonávateľ pripraví výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu tak, aby podľa ustanovenia § 15 ods. 3, 4 a 5 zákona o mechanizme obsahovala formálne náležitosti, obsahové náležitosti a podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

Výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu obsahuje najmä:

- a) názov výzvy a kód výzvy,

Kód výzvy sa určí podľa Príručky k úložisku NIKA.

- b) právny predpis, na základe ktorého sa prostriedky mechanizmu poskytujú,

²⁹ Uvedené sa nevzťahuje na NIKA; NIKA je oprávnená oboznamovať sa s návrhom výzvy a výzvou z titulu výkonu kompetencií podľa zákona o mechanizme, najmä § 4 ods. 3 písm. g) a § 4 ods. 5 zákona o mechanizme. Podobne sa uvedené nevzťahuje ani na príslušný útvar MIRRI SR, ktorý je zodpovedný za posúdenie synergických a komplementárnych účinkov výzvy, ani na UHP pri aplikovaní osobitného postupu pri posudzovaní investícií podľa kapitoly 4.10.

³⁰ Vykonávateľ zohľadní skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na lehotu posúdenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme zo strany NIKA, najmä svoje skúsenosti s prípravou výziev a priamych vyzvaní, rozsah požiadaviek vyplývajúcich z výzvy, zložitost' alebo inovativnost' stanovených podmienok, rozsah úprav vykonaných vo vzorových dokumentoch (napr. návrh zmluvy), prípadnú existenciu štátnej pomoci, čas potrebný na strane vykonávateľa na zapracovanie pripomienok alebo predloženie dodatočných vysvetlení a pod.

V prípade výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme sa uvedie zákon o mechanizme.

- c) označenie komponentu a investície alebo reformy Plánu obnovy,

Uvedie sa názov komponentu a investície alebo reformy z Plánu obnovy alebo vykonávacieho rozhodnutia Rady. Zároveň sa uvedie, že ide o komponent a investíciu alebo reformu Plánu obnovy.

- d) identifikačné údaje a kontaktné údaje vykonávateľa, ktorý výzvu vyhlasuje, ako aj spôsob komunikácie s vykonávateľom,

Výzvy vyhlasuje vykonávateľ zverejnením výzvy na svojej webovej stránke, a to aj v prípade, ak je pre účely prípravy výzvy, prijímania a posudzovania žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu zastúpený sprostredkovateľom. V prípade, že v mene vykonávateľa niektoré úlohy súvisiace s prijímaním a posudzovaním žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu vykonáva sprostredkovateľ, je táto skutočnosť vo výzve potrebné zohľadniť.

- e) Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu,

Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu je definovaný v súlade s Plánom obnovy a vykonávacím rozhodnutím Rady.

- f) informáciu o uplatnení pravidiel štátnej pomoci / pomoci de minimis, ak relevantné,

Vykonávateľ je povinný pri príprave výziev posudzovať prípadnú existenciu štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ pri príprave výzvy vykoná test štátnej pomoci v súlade s prílohou č. 3.1 – 1.

Vykonávateľ zabezpečí súlad výzvy s príslušnými pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Pokiaľ poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc alebo pomoc „de minimis“, vykonávateľ v relevantných prípadoch vypracuje schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné vypracovať schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“ pri príprave výzvy, pomoc sa poskytuje ako pomoc ad hoc pri dodržaní podmienok stanovených v zákone o štátnej pomoci.

Pokiaľ sa na poskytovanie prostriedkov mechanizmu uplatňujú pravidlá štátnej pomoci vo výzve sa uvedie odkaz na schému štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ vo výzve zohľadní všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú zo schémy štátnej pomoci alebo schémy „de minimis“.

- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na výzvu,

Uvádza sa celková suma finančných prostriedkov, ktoré vykonávateľ plánuje použiť na výzvu bez ohľadu na zdroj financovania a zároveň celková suma rozdelená na alokáciu zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti a aj zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

- h) dátum vyhlásenia výzvy a dátum uzavretia výzvy alebo určenie skutočnosti, na základe ktorej sa výzva uzavrie,

Pokiaľ vykonávateľ plánuje uzavrieť výzvu na základe určenej skutočnosti, odporúča sa vždy určiť aj dátum uzavretia výzvy, pričom vykonávateľ uzavrie výzvu na základe tej skutočnosti, ktorá nastane skôr. Uvedené sa odporúča pre účely zabezpečenia zrealizovania investície a reformy a splnenia mílnika a cieľa Plánu obnovy v termíne stanovenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

- i) podmienky oprávnenosti žiadateľa, kritériá pre posúdenie splnenia podmienok, spôsob preukázania a spôsob posúdenia splnenia podmienok,

Pri stanovení podmienok oprávnenosti žiadateľa vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy, Plánu obnovy a ostatných relevantných dokumentov (napr. harmonogram výziev a priamych vyzvaní).

Podmienky oprávnenosti žiadateľa by mali zohľadňovať charakter investície a reformy. Vykonávateľ stanovuje také podmienky oprávnenosti žiadateľa, ktoré vyplývajú z právnych predpisov alebo sú nevyhnutné pre riadnu implementáciu investície alebo reformy alebo ich časti (projektu) a zabezpečenie ich udržateľnosti v lehote podľa zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ pri stanovovaní podmienok oprávnenosti žiadateľa postupuje tak, aby nevytváral neopodstatnenú administratívnu záťaž na strane žiadateľa ale aj na strane vykonávateľa.

V rámci podmienok oprávnenosti žiadateľa vykonávateľ zohľadňuje okrem iného požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme zadefinované v § 13 ods. 4. Je nevyhnutné, aby podmienku bezúhonnosti v rozsahu, ako ju vymedzuje § 13 ods. 4 zákona o mechanizme, okrem žiadateľa splnil aj jeho štatutárny orgán, členovia jeho štatutárneho orgánu alebo iné osoby konajúce v mene žiadateľa. Uvedené vymedzenie sa nevzťahuje na osoby konajúce v mene a na účet žiadateľa výhradne na základe plnomocenstva. Ak sa na realizácii investície alebo realizácii reformy spolupodieľa partner, uvedená požiadavka bezúhonnosti sa v rovnakom rozsahu vzťahuje aj na partnera, štatutárny orgán partnera, člena štatutárneho orgánu partnera a inú osobu konajúcu v mene partnera.

Vykonávateľ je oprávnený vo výzve určiť ako podmienku oprávnenosti žiadateľa aj podmienky uvedené v čl. 136 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ak to považuje za nevyhnutné³¹. Vykonávateľ zváži vhodnosť a relevantnosť stanovenia takýchto podmienok s ohľadom na riziká a charakter realizovaného opatrenia. Vykonávateľ postupuje tak, aby takto stanovené podmienky nebránili splneniu mílnika alebo cieľa Plánu obnovy. Zároveň musia byť tieto podmienky v súlade so zásadou proporcionality. Podmienky by teda nemali byť neprimerané a vykonávateľ by mal v prípade ich uplatnenia zohľadniť najmä výšku poskytovaných prostriedkov mechanizmu, typ oprávnených žiadateľov, predmet podpory a ciele opatrenia a všetky ďalšie relevantné skutočnosti.

Vykonávateľovi sa odporúča v relevantných prípadoch zadefinovať podmienku že žiadateľ nie je evidovaný v Systéme včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES).

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam oprávnenosti žiadateľa určí spôsob preukázania ich splnenia zo strany žiadateľa a spôsob overenia zo strany vykonávateľa.

- j) iné podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, kritériá pre posúdenie splnenia týchto podmienok (ak relevantné), spôsob preukázania a spôsob overenia splnenia podmienok,

V rámci iných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy (napr. podmienky vyplývajúce z Metodickéj príručky k budovám uvedenej v prílohe č. 3.1.4.), Plánu obnovy a ostatných relevantných dokumentov.

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu určí spôsob ich preukázania zo strany žiadateľa a overenia zo strany vykonávateľa.

Podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu a kritériá, prostredníctvom ktorých bude vykonávateľ posudzovať splnenie týchto podmienok, spôsob preukázania splnenia týchto podmienok a spôsob ich posúdenia vykonávateľ stanovuje tak, aby minimalizoval administratívnu záťaž pre žiadateľa a zároveň administratívnu náročnosť posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu na strane vykonávateľa. V prípadoch, kde sa predpokladá odborné posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, sa odporúča angažovať budúcich hodnotiteľov – nezávislých expertov, pričom je vítané zapájať aj nezávislých expertov zo zahraničia.

³¹ Pokiaľ tieto podmienky vo výzve stanovené neboli, odporúča sa vykonávateľovi využiť oprávnenie neposkytnúť prostriedky mechanizmu podľa § 13 ods. 6 len v prípadoch hodných osobitného zreteľa, teda prípadoch, kedy by poskytnutie prostriedkov mechanizmu osobe, u ktorej nastala niektorá za skutočností podľa čl. 136 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, predstavovalo obzvlášť významné riziko pre verejné financie, najmä tým, že táto skutočnosť objektívne predstavuje riziko podvodu alebo akéhokoľvek iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy EÚ v súvislosti s prostriedkami mechanizmu, alebo ak by poskytnutie prostriedkov mechanizmu zjavne nespĺnilo svoj účel.

Ak výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu predchádzala výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme, je vykonávateľ oprávnený určiť požiadavku na predloženie hodnotiacej správy³² ako podmienku poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

- k) kritériá posúdenia žiadosti o prostriedky mechanizmu za účelom vytvorenia poradia žiadostí o prostriedky mechanizmu,

Vykonávateľ zohľadní zákon o mechanizme. Zákon o mechanizme v § 16 ods. 4 predpokladá vytvorenie poradia v závislosti od kvalitatívne alebo kvantitatívne najlepšie splnených kritérií alebo v závislosti od najskoršie doručenej úplnej žiadosti o prostriedky.

Poradie sa vytvára len z tých žiadateľov, ktorých žiadosti splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu.

- l) miesto a spôsob podania žiadosti o prostriedky mechanizmu³³

Žiadosť o prostriedky mechanizmu sa predkladá na miesto a spôsobom uvedeným vo výzve. Vykonávateľ vo výzve stanoví spôsob podania žiadostí o prostriedky mechanizmu prednostne prostredníctvom ISPO³⁴.

- m) informácie pre žiadateľa.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stručne informoval žiadateľa napr. o postupe posudzovania žiadosti o prostriedky mechanizmu, o spôsobe komunikácie so žiadateľom, o postupoch vedúcich k uzatvoreniu zmluvy, o možnostiach podať námietky³⁵ proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu a o ďalších skutočnostiach, ktoré považuje vykonávateľ za dôležité pre účely podania žiadosti a jej posúdenia.

Rozsah údajov a príloh, ktoré sa v zmysle výzvy požadujú predložiť od žiadateľov v rámci žiadosti o prostriedky mechanizmu, vykonávateľ stanovuje tak, aby bolo možné posúdiť žiadosti o prostriedky mechanizmu z pohľadu ich súladu s výzvou, právnymi predpismi a súladu s Plánom obnovy, ale aby sa zároveň minimalizovala administratívna náročnosť na strane žiadateľa. Od žiadateľa sa môžu požadovať len údaje, informácie a dokumenty, ktoré je možné jednoznačne priradiť k stanoveným podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu a kritériám posúdenia v zmysle výzvy.

Výzva je určená žiadateľovi a vzhľadom na to vykonávateľ dbá o to, aby výzva obsahovala všetky potrebné a nevyhnutné informácie pre prípravu žiadosti o prostriedky mechanizmu. Tieto je potrebné popísať stručne a výstižne. Vykonávateľ zároveň dbá o to, aby výzva neobsahovala informácie, ktoré nie sú potrebné pre žiadateľa, ktorých uvádzaním sa výzva a podmienky v nej uvedené môžu stať neprehľadnými.

Vykonávateľ môže vypracovať výzvu podľa odporúčaného vzoru výzvy³⁶, ktorý je uvedený v prílohe č. 3.1 – 2.

Výzva, okrem iného, obsahuje aj:

- návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu³⁷, alebo len odkaz na webové sídlo vykonávateľa, kde je tento návrh zmluvy zverejnený³⁸;
- formulár žiadosti o prostriedky mechanizmu³⁹.

Zároveň v rámci prípravy výzvy vykonávateľ vypracuje samostatný dokument k identifikácii synergických a komplementárnych účinkov výzvy s ostatnými programami podpory. Dokument bude obligatórnou prílohou

³² Bez ohľadu na závery posúdenia projektového zámeru zo strany vykonávateľa.

³³ Vykonávateľ môže stanoviť ako podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu aj podmienky podania žiadosti o prostriedky v stanovenej forme a včas.

³⁴ Za podmienky, že daná funkcionálna ISPO bude plne funkčná.

³⁵ Odkazom na príslušné ustanovenia zákona o mechanizme.

³⁶ Vykonávateľ je povinný dodržať minimálne náležitosti v zmysle zákona o mechanizme a Systému implementácie Plánu obnovy.

³⁷ Návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vydaný NIKA, nie je záväzný. Vykonávateľ si môže vypracovať pre účely poskytovania prostriedkov mechanizmu vlastný vzor alebo vzor vydaný NIKA vykonávateľ v potrebnom rozsahu prispôbiť potrebám a charakteru konkrétnej výzvy.

³⁸ Vykonávateľ aj v tomto prípade predkladá NIKA návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu na posúdenie pre účely schvaľovania výzvy.

³⁹ Formulár žiadosti stanovuje vykonávateľ v súlade s určenými podmienkami a náležitosťami konkrétnej výzvy.

návrhu výzvy, ktorý vykonávateľ zašle NIKA (príloha 3.1 – 6 Identifikácia synergických a komplementárných účinkov).

Odporúča sa, aby vykonávateľ prípravu výzvy, v snahe pripraviť výzvu čo možno v najlepšej kvalite, aktívne komunikoval s relevantnými aktérmi, o. i. so zástupcami samospráv, záujmovými organizáciami, odborníkmi v danej oblasti a najmä Radami partnerstva pre integrovaný územný rozvoj vyšších územných celkov vo vymedzených oblastiach s využitím konceptu Integrovaných územných investícií⁴⁰. Vykonávateľ pritom dbá na to, aby táto spolupráca nemala vplyv na možný vznik konfliktu záujmov alebo aby touto spoluprácou neboli dotknuté princípy podľa ustanovenia § 16 ods. 5 zákona o mechanizme. V prípade, ak by hrozilo, že spolupráca s partnermi pri príprave výzvy by mohla byť pre niektorých výhodou, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle všetky potrebné informácie poskytnuté osobám zúčastneným na predbežných konzultáciách alebo prijme aj iné vhodné opatrenia.

Pri príprave výzvy sa vykonávateľovi odporúča overiť zohľadnenie všetkých stanovených náležitostí výzvy a podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, a to prostredníctvom prílohy 3.1 – 3⁴¹.

Príprava výziev na predkladanie projektových zámerov

Pred vyhlásením samotnej výzvy na prekladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme môže vykonávateľ so súhlasom NIKA vyhlásiť výzvu na predkladanie projektových zámerov, ak je to v rámci realizácie daného opatrenia vhodné alebo potrebné. Vykonávateľ pripravuje výzvu na predkladanie projektových zámerov len v prípade, ak uvedené predpokladá harmonogram monitorovacích krokov uvedený v prílohe č. 1.1 – 1, Plán implementácie danej investície alebo reformy alebo, ak je to vopred dohodnuté s NIKA.

Účelom výzvy na predkladanie projektových zámerov je získanie informácií o plánovanom použití prostriedkov mechanizmu, ako aj prvotná identifikácia projektov, ktoré budú po dopracovaní podľa podmienok stanovených vo výzve predložené ako žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu. Výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktorá nadväzuje na výzvu na predkladanie projektových zámerov, nesmie byť s touto výzvou v rozpore.

Pri príprave výzvy na predkladanie projektových zámerov vykonávateľ, pokiaľ ide o náležitosti výzvy, postupuje primerane podľa časti „Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu“ tejto kapitoly. Vo výzve na predkladanie projektových zámerov vykonávateľ určí obsah požadovaných informácií a dokumentácie v predkladaných projektových zámeroch. Vykonávateľ vo výzve na predkladanie projektových zámerov stanovuje len také požiadavky na obsah projektového zámeru, ktoré sú nevyhnutné na jeho posúdenie a formulovanie odporúčaní v hodnotiacej správe pre žiadateľa na jeho prípadné dopracovanie. Vykonávateľ pripraví výzvu na projektové zábery tak, aby predkladaný projektový zámer obsahoval najmä identifikáciu predkladateľa projektového zámeru a účel použitia prostriedkov mechanizmu.

Vykonávateľ vo výzve na predkladanie projektových zámerov upraví aj podmienky pre zmenu alebo zrušenie takejto výzvy.

Príprava priameho vyzvania

Pri príprave návrhu priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme vykonávateľ postupuje v súlade s § 12 a § 13 zákona o mechanizme, a primerane podľa časti „Príprava výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu“ tejto kapitoly.

Vykonávateľ v priamom vyzvaní podľa zákona o mechanizme zdefiniuje budúceho prijímateľa podľa § 12 ods. 1 zákona o mechanizme a rovnako popíše účel priameho vyzvania, a to v súlade s opatrením uvedeným v Pláne obnovy.⁴² Vykonávateľ v priamom vyzvaní určí nevyhnutné podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu

⁴⁰ V rámci prípravy výzvy sa vykonávateľovi dôrazne odporúča dodržiavať princíp partnerstva.

⁴¹ Uvedené overenie je možné zohľadniť aj v rámci ZFK, ktorá sa vykonáva v súvislosti s vyhlásením výzvy.

⁴² Vykonávateľ vykonáva úkony smerujúce k priamemu vyzvaniu a priamo vyzve takého budúceho prijímateľa, ktorý je spôsobilý zabezpečiť riadnu implementáciu investície alebo reformy alebo ich časti (projektu) a zabezpečiť ich udržateľnosť.

a spôsob ich preukázania budúcim prijímateľom. Budúci prijímateľ preukáže vykonávateľovi splnenie týchto podmienok v rámci súčinnosti.

Priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme obsahuje formálne náležitosti, obsahové náležitosti a podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, najmä:

- a) názov priameho vyzvania a kód priameho vyzvania,

Kód priameho vyzvania sa určí podľa Príručky k úložisku NIKA.

- b) právny predpis, na základe ktorého sa prostriedky mechanizmu poskytujú,

V prípade priameho vyzvania podľa § 13, ods. 1 zákona o mechanizme sa uvedie zákon o mechanizme.

- c) označenie komponentu a investície alebo reformy Plánu obnovy,

Uvedie sa názov komponentu a investície alebo reformy z Plánu obnovy alebo vykonávacieho rozhodnutia Rady. Zároveň sa uvedie, že ide o komponent a investíciu alebo reformu Plánu obnovy.

- d) identifikačné údaje a kontaktné údaje vykonávateľa, ktorý priame vyzvanie predkladá, ako aj spôsob komunikácie budúcim prijímateľom ,

V prípade, že v mene vykonávateľa niektoré úlohy vykonáva sprostredkovateľ, je uvedené v priamom vyzvaní potrebné zohľadniť.

- e) účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu,

Účel a cieľ použitia prostriedkov mechanizmu je definovaný v súlade s Plánom obnovy a vykonávacím rozhodnutím Rady.

- f) informáciu a o uplatnení pravidiel štátnej pomoci / pomoci de minimis, ak relevantné,

Vykonávateľ je povinný pri príprave priameho vyzvania posudzovať prípadnú existenciu štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ pri príprave priameho vyzvania vykoná test štátnej pomoci v súlade s prílohou č. 3.1 – 1.

Vykonávateľ zabezpečí súlad priameho vyzvania s príslušnými pravidlami štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Pokiaľ poskytnutie prostriedkov mechanizmu predstavuje štátnu pomoc alebo pomoc „de minimis“, vykonávateľ v relevantných prípadoch vypracuje schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné vypracovať schému štátnej pomoci alebo schému pomoci „de minimis“ pri príprave priameho vyzvania, pomoc sa poskytuje ako pomoc ad hoc pri dodržaní podmienok stanovených v zákone o štátnej pomoci.

Pokiaľ sa na poskytovanie prostriedkov mechanizmu uplatňujú pravidlá štátnej pomoci vo výzve sa uvedie odkaz na schému štátnej pomoci alebo pomoci „de minimis“. Vykonávateľ v priamom vyzvaní zohľadní všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú zo schémy štátnej pomoci alebo schémy „de minimis“.

- g) indikatívnu výšku prostriedkov mechanizmu určených na priame vyzvanie,

Uvádza sa celková suma finančných prostriedkov, ktoré vykonávateľ plánuje použiť na priame vyzvanie bez ohľadu na zdroj financovania a zároveň celková suma rozdelená na alokáciu určenú zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti a aj zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti – prostriedky na úpravu DPH.

- h) dátum predloženia priameho vyzvania

- i) podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu žiadateľa,

Pri stanovení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ zohľadní požiadavky vyplývajúce zo zákona o mechanizme zadefinované v § 13 ods. 4. Je nevyhnutné, aby podmienku bezúhonnosti v

rozsahu, ako ju vymedzuje § 13 ods. 4 zákona o mechanizme, okrem budúceho prijímateľa splnil aj jeho štatutárny orgán, členovia jeho štatutárneho orgánu alebo iné osoby konajúce v mene žiadateľa. Uvedené vymedzenie sa nevzťahuje na osoby konajúce v mene a na účet žiadateľa výhradne na základe plnomocenstva. Ak sa na realizácii investície alebo realizácii reformy spolupodieľa partner, uvedená požiadavka bezúhonnosti sa v rovnakom rozsahu vzťahuje aj na partnera, štatutárny orgán partnera, člena štatutárneho orgánu partnera a inú osobu konajúcu v mene partnera.

Vykonávateľ ku všetkým podmienkam poskytnutia prostriedkov mechanizmu určí spôsob preukázania ich splnenia zo strany žiadateľa a spôsob overenia zo strany vykonávateľa.

Súčasťou priameho vyzvania je návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁴³, ktorá bude upravovaná v nadväznosti na súčinnosť poskytnutú budúcim prijímateľom a podľa záverov rokovania o vecnom obsahu – účel poskytnutia prostriedkov mechanizmu⁴⁴. Zároveň v rámci prípravy priameho vyzvania vykonávateľ vypracuje samostatný dokument k identifikácii synergických a komplementárných účinkov výzvy/priameho vyzvania s ostatnými programami podpory. Dokument bude obligatórnou prílohou návrhu priameho vyzvania, ktorý vykonávateľ zašle NIKA (príloha 3.1 – 6 Identifikácia synergických a komplementárných účinkov).

3.1.3 Záväzné stanovisko k výzve a priamemu vyzvaniu

NIKA vydáva záväzné stanovisko k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15, výzve na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a a priamemu vyzvaniu podľa § 13 ods. 1 zákona o mechanizme.

NIKA nevydáva záväzné stanovisko k výzvam a priamym vyzvaniu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. NIKa je však oprávnená požadovať od vykonávateľa predloženie takýchto výziev a priamych vyzvaní a predložiť k týmto výzvam a priamym vyzvaniu pripomienky, pričom vykonávateľ je povinný sa pripomienkami NIKa zaoberať.

Vykonávateľ predkladá NIKa na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKa⁴⁵ pre účely vydania záväzného stanoviska k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzve na predkladanie projektových zámerov a priamemu vyzvaniu podľa zákona o mechanizme:

1. návrh výzvy alebo návrh priameho vyzvania spolu s návrhom zmluvy s prijímateľom,
2. vykonaný test štátnej pomoci,
3. schému štátnej pomoci / schému pomoci „de minimis“ odsúhlasenú s PMÚ⁴⁶, resp. schválenú zo strany EK, ak je to relevantné,
4. metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov, ak je to relevantné,
5. sprievodný list s/so:
 - a) stručným zdôvodnením podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, (ak povinnosť stanoviť podmienku vyplýva z právneho predpisu, vykonávateľ ju odôvodní odkazom na konkrétne ustanovenie relevantného právneho predpisu),
 - b) stručným zdôvodnením podmienok oprávnenosti žiadateľa, pri priamom vyzvaní zdôvodnenie určenia budúceho prijímateľa,

⁴³ Návrh zmluvy predstavuje upravený vzor zmluvy podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o mechanizme, ktorý zasiela vykonávateľ pri postupe podľa ustanovenia § 13 ods. 1.

⁴⁴ Návrh zmluvy bude dopracovaný podľa záverov rokovania o vecnom obsahu – účel poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Zmluva bude následne uzatvorená, ak budúci prijímateľ poskytne vykonávateľovi súčinnosť pri overení splnenia zákonných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Návrh zmluvy predstavuje upravený vzor zmluvy podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o mechanizme, ktorý zasiela vykonávateľ pri postupe podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o mechanizme.

⁴⁵ spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

⁴⁶ Stanovisko PMÚ k poskytnutiu ad hoc pomoci, ak sa táto neposkytuje podľa schémy pomoci.

- c) prehlásením vykonávateľa o:
- dodržaní princípu „výrazne nenarušiť“,
 - súlade výzvy s horizontálnym princípom „podpora rovnosti mužov a žien a rovnosti príležitostí pre všetkých“,
- d) zdôvodnením nedodržania termínu na predloženie návrhu výzvy, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme NIKA v súlade s harmonogramom monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1, Plánom implementácie danej investície alebo reformy a harmonogramom výziev a priamych vyzvaní,
- e) informáciou o uskutočnených konzultáciách s relevantnými aktérmi, s ktorými vykonávateľ konzultoval skutočností, ktoré následne zohľadnil pri príprave výzvy,
- f) informáciou o spôsobe posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu⁴⁷ a o tom, ako má vykonávateľ zabezpečené odborné, personálne a materiálne predpoklady na posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu,
- g) dokumentom s popisom synergických a komplementárnych účinkov – v samostatnom dokumente, ktorý vykonávateľ predkladá k sprievodnému listu, vykonávateľ identifikuje synergické a komplementárne účinky výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme s ostatnými programami podpory EÚ.⁴⁸

Návrh výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, ako aj výzvy na predkladanie projektových zámerov a požadované podklady potrebné na posúdenie výzvy a vydanie záväzného stanoviska predkladá vykonávateľ NIKA čo najskôr, najneskôr však 2 mesiace pred jej vyhlásením, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak. Priame vyzvanie a požadované podklady potrebné na posúdenie priameho vyzvania, predkladá vykonávateľ NIKA čo najskôr, najneskôr však 4 týždne pred jeho plánovaným zaslaním budúcemu prijímateľovi, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak. Vykonávateľ je povinný zohľadniť prípadný čas potrebný na úpravu a doplnenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme na základe pripomienok a podnetov NIKA. NIKA nenesie zodpovednosť za prípadné nedodržanie termínu zverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo predloženia priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi⁴⁹ z dôvodu ich potrebných úprav a doplnenia na základe pripomienok a podnetov NIKA a z dôvodu opätovného posudzovania výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme.

Ak sa plánuje v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme uplatniť zjednodušené vykazovanie výdavkov, vykonávateľ vypracuje metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov⁵⁰. Metodika zjednodušeného vykazovania výdavkov obsahuje:

- metodiku stanovenia výšky oprávnených výdavkov vrátane podporných dokumentov a údajov,
- podmienky uplatnenia zjednodušeného vykazovania výdavkov vrátane podmienok oprávnenosti výdavkov a
- spôsob výkonu kontroly.

Metodiku zjednodušeného vykazovania výdavkov predkladá vykonávateľ na posúdenie NIKA spolu s pracovným návrhom výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo priameho vyzvania podľa zákona o mechanizme čo najskôr, najneskôr 3 mesiace pred plánovaným zverejnením výzvy alebo zaslaním priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodnú inak.

⁴⁷ Napr. formalizované posúdenie, posúdenie automatizovaným spôsobom, odborné posúdenie alebo kombinácia uvedených spôsobov posúdenia.

⁴⁸ Predloženie dokumentu s popisom synergických a komplementárnych účinkov je relevantné aj v prípade výziev a priamych vyzvaní, pri ktorých sa postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme a ktoré boli predložené na posúdenie NIKA.

⁴⁹ Podľa harmonogramu monitorovacích krokov (príloha č. 1.1 – 1) a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem.

⁵⁰ Pre bližšie informácie o zjednodušenom vykazovaní výdavkov pozri Oznámenie Komisie, Usmernenia týkajúce sa používania zjednodušeného vykazovania nákladov v rámci EŠIF, (Ú. v. EÚ C 200/01, 2021), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:200:FULL&from=EN>

Ak sa využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov, ktoré bolo pre účely jeho použitia v rámci implementácie fondov EÚ zhodnotené orgánom auditu, vykonávateľ predloží NIKA spolu s metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov aj výsledok tohto zhodnotenia. Ak sa využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov, používané v inom obdobnom programe alebo schválené zo strany EK, vykonávateľ predloží NIKA spolu s metodikou zjednodušeného vykazovania výdavkov dokumenty preukazujúce túto skutočnosť. NIKA v rámci posúdenia zohľadní uvedenú skutočnosť a posúdi uplatniteľnosť danej metodiky v rámci implementácie Plánu obnovy.

Ak výzva na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzva na predkladanie projektových zámerov alebo priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme alebo súvisiace dokumenty k výzve alebo priamemu vyzvaniu, ktoré boli predložené NIKA, nie sú vypracované v dostatočnej kvalite, je NIKA oprávnená pred vydaním záväzného stanoviska požadovať od vykonávateľa ich prepracovanie na základe pripomienok NIKA.

Vykonávateľ zodpovedá za súlad výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov a priameho vyzvania so zákonom o mechanizme ako aj so všetkými uplatniteľnými právnymi predpismi. Zodpovednosť vykonávateľa za výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, výzvy na predkladanie projektových zámerov a priame vyzvanie podľa zákona o mechanizme, rovnako ako aj za dodržanie všetkých uplatniteľných právnych predpisov pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu, nie je dotknutá vydaním záväzného stanoviska NIKA.

Vykonávateľ je oprávnený výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme zverejniť až po zohľadnení záväzného stanoviska a zapracovaní prípadných pripomienok NIKA⁵¹. Vykonávateľ je povinný výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme vyhlásiť najneskôr do 10 pracovných dní od vydania záväzného stanoviska NIKA, ak sa NIKA s vykonávateľom nedohodne inak. Ak výzva nebola zverejnená v príslušnej lehote, vykonávateľ v tej istej lehote doručí NIKA odôvodnenie a informáciu o opatreniach na zabezpečenie zverejnenia výzvy. Na základe uvedeného NIKA určí novú lehotu na zverejnenie výzvy. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁵².

Pokiaľ nastanú okolnosti, pre ktoré je potrebné zmeniť výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a výzvu na predkladanie projektových zámerov podľa zákona o mechanizme po vydaní záväzného stanoviska NIKA⁵³, vykonávateľ návrh zmeny výzvy predloží NIKA spolu s odôvodnením navrhovaných zmien. NIKA navrhované zmeny posúdi a vydá nové záväzné stanovisko.

Po vydaní záväzného stanoviska k priamemu vyzvaniu podľa zákona o mechanizme zo strany NIKA, vykonávateľ zohľadní prípadné pripomienky NIKA predložené k priamemu vyzvaniu a najneskôr do 10 pracovných dní od vydania záväzného stanoviska písomne vyzve budúceho prijímateľa na uzavretie zmluvy, pričom mu zároveň zašle návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Ak priame vyzvanie nebolo zaslané budúcemu prijímateľovi v príslušnej lehote, vykonávateľ v tej istej lehote doručí NIKA odôvodnenie a informáciu o opatreniach na zabezpečenie zaslania priameho vyzvania. Na základe uvedeného NIKA určí novú lehotu zaslania priameho vyzvania. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁵⁴.

Pokiaľ nastanú okolnosti, pre ktoré je potrebné zmeniť priame vyzvanie po vydaní záväzného stanoviska NIKA⁵⁵, vykonávateľ návrh zmeny priameho vyzvania predloží NIKA spolu s odôvodnením navrhovaných zmien. NIKA navrhované zmeny posúdi a vydá nové záväzné stanovisko.

⁵¹ Vykonávateľ nie je oprávnený po vydaní záväzného stanoviska NIKA vykonať také zmeny výzvy, ktoré nevyplývajú zo stanoviska NIKA bez opätovného predloženia výzvy NIKA.

⁵² Vid' kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁵³ S výnimkou odstránenia zrejmych chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností.

⁵⁴ Vid' kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁵⁵ S výnimkou takých úprav návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ktoré nie sú podstatnými zmenami návrhu zmluvy posudzovaného NIKA a odstránenia zrejmych chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností.

Závážné stanovisko NIKA⁵⁶ k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, k výzve na predkladanie projektových zámerov ako aj k priamemu vyzvaniu NIKA zverejní na webovom sídle Plánu obnovy, a to po vyhlásení výzvy a po priamom vyzvaní budúceho prijímateľa.

3.1.4 Zverejnenie výzvy

Vykonávateľ zverejňuje⁵⁷ výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme a výzva na predkladanie projektových zámerov podľa § 15a zákona o mechanizme na svojom webovom sídle⁵⁸.

Pri zverejnení výzvy je potrebné dodržať pravidlá publicity uvedené v kapitole č. 9.1.

O zverejnení výzvy, na svojom webovom sídle informuje vykonávateľ NIKA zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie výzvy na webovom sídle Plánu obnovy. Zverejnená výzva musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ aj po uzavretí výzvy zabezpečí, aby bolo znenie výzvy naďalej dostupné na webovom sídle vykonávateľa.

Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle aj výzvu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme a zároveň zabezpečí dodržanie ostatných povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly Systému implementácie Plánu obnovy.

3.1.5 Zmena výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ je oprávnený vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme zmeniť:

- a) formálne náležitosti výzvy,
- b) podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedené vo výzve, len ak táto zmena nevyvolá zmenu v posudzovaní už predložených žiadostí o prostriedky⁵⁹, alebo
- c) podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedené vo výzve, ak ich zmena vyplýva zo zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vykonávateľ bezodkladne informuje NIKA o potrebe vykonať zmenu výzvy.

Vykonávateľ zasiela NIKA na e-mailovú adresu príslušného vecného odboru NIKA⁶⁰ požiadavku na vydanie záväzného stanoviska k zmenenej výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, v ktorej riadne odôvodní zmeny, spolu so zmenenou výzvou a s dokumentom, ktorým bude zmena zverejnená. NIKA sa záväzným stanoviskom vyjadrí k navrhovanej zmene výzvy v primeranej lehote.

Informáciu o zmene výzvy vykonávateľ zverejňuje na svojom webovom sídle po vydaní záväzného stanoviska NIKA k navrhovanej zmene. Zverejnená zmena výzvy musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ informuje NIKA o zverejnení zmeny výzvy zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia zmeny výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie zmeny výzvy na webovom sídle Plánu obnovy.

⁵⁶ NIKA je oprávnená zverejniť aj stanovisko NIKA k výzve a priamemu vyzvaniu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

⁵⁷ Pred zverejnením výzvy je vykonávateľ povinný vykonať základnú finančnú kontrolu.

⁵⁸ Výzvu vyhlasuje vykonávateľ zverejnením na webovom sídle vykonávateľa aj v prípade, ak vykonávateľ poverí samotnou prípravou výzvy sprostredkovateľa.

⁵⁹ Zmenou v posudzovaní už predložených žiadostí o prostriedky sa myslí zmena, v dôsledku ktorej by sa zmenil výsledok posúdenia podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, napr. žiadosť o prostriedky mechanizmu, ktorá by pred zmenou spĺňala podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu ich už po zmene nespĺňa.

⁶⁰ spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

Zmena je účinná dňom zverejnenia na webovom sídle vykonávateľa alebo dňom stanoveným vo zverejnenej informácii o zmene výzvy, ak je tento dátum neskorší.

Informácia o zmene výzvy obsahuje usmernenie pre žiadateľov k postupu v prípade tých žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré boli predložené do momentu zmeny výzvy.

Pri zmene výzvy podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa postupuje podľa osobitného predpisu.

3.1.6 Zrušenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ je oprávnený výzvu na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa § 15 zákona o mechanizme zrušiť, ak nie je ďalej možné poskytovať prostriedky mechanizmu na základe výzvy⁶¹.

Vykonávateľ žiadostí o prostriedky mechanizmu predloženú do momentu zrušenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, žiadateľovi vráti alebo žiadosť o prostriedky mechanizmu posúdi.

Zrušením výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu nie je dotknuté, ak bol žiadateľovi zaslaný návrh na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu do zrušenia výzvy. Vo vzťahu k návrhu na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ktorý bol zaslaný pred zrušením výzvy, sa podporne uplatnia ustanovenia všeobecného predpisu upravujúceho zmluvné vzťahy.

Vykonávateľ informuje NIKA o plánovanom zrušení výzvy zaslaním e-mailu na adresu príslušného vecného odboru NIKA⁶². Vykonávateľ bezodkladne zverejňuje informáciu o zrušení výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu spolu so zdôvodnením jej zrušenia na svojom webovom sídle. Zverejnená informácia musí byť na webovom sídle vykonávateľa dostatočne viditeľná. Vykonávateľ informuje NIKA o zverejnení informácie o zrušení výzvy zaslaním e-mailu na rrp_vyzvy@vlada.gov.sk v deň zverejnenia informácie o zrušení výzvy. NIKA zabezpečí zverejnenie informácie o zrušení výzvy na webovom sídle Plánu obnovy.

Zrušenie výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu nadobúda účinnosť dňom zverejnenia informácie o zrušení výzvy na webovom sídle vykonávateľa alebo dňom stanoveným v informácii o zrušení výzvy, ak je tento dátum neskorší.

Pri zrušení výzvy podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme sa postupuje podľa osobitného predpisu.

3.2 Žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

Žiadosť o prostriedky mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme⁶³ možno podať na základe výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, spôsobom a za podmienok určených vo výzve.

Žiadosť o prostriedky mechanizmu obsahuje:

- identifikačné údaje žiadateľa v rozsahu určenom vo výzve,
- účel, na ktorý sa žiada poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- suma žiadaných prostriedkov mechanizmu,
- doklady alebo informácie preukazujúce splnenie podmienok na poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- iné doklady, údaje alebo informácie preukazujúce splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, ak ich vykonávateľ určil vo výzve.

⁶¹ Napr. ak došlo k zmene Plánu obnovy a investícia sa už viac nebude realizovať, alebo ak sa vyskytli dôvody, pre ktoré nemožno od vykonávateľa požadovať, aby vo vyhlásenej výzve pokračoval, najmä ak sa zistilo porušenie zákona o mechanizme alebo iných predpisov SR a EÚ

⁶² spo_evsd@vlada.gov.sk, spo_vzdelavanie@vlada.gov.sk, spo_zdravotnictvo@vlada.gov.sk, spo_zelenaekonomika@vlada.gov.sk

⁶³ Žiadosťou o prostriedky mechanizmu sa rozumie vyplnený formulár žiadostí o prostriedky mechanizmu a požadované prílohy.

Žiadosť o prostriedky mechanizmu predkladá žiadateľ písomne spôsobom určeným vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

3.3 Posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu a posudzovanie projektových zámerov

Vykonávateľ posudzuje žiadateľmi predložené žiadosti o prostriedky mechanizmu podľa § 16 zákona o mechanizme v súlade s výzvou na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, zákonom o mechanizme⁶⁴ a ďalšími relevantnými právnymi predpismi, spôsobom a podľa kritérií určených vo výzve.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť dostatočnú auditnú stopu (tzv. audit trail) z celého procesu vykonaného posúdenia žiadostí o prostriedky mechanizmu, napr. vo forme záznamov⁶⁵ vypracovaných osobami, ktoré posúdenie vykonali alebo vo forme záznamu z automatizovaného posudzovania. Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu, je vykonávateľ povinný aj pri postupe podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme zabezpečiť dostatočnú auditnú stopu z procesu posudzovania / hodnotenia žiadostí predložených žiadateľmi.

Na základe posúdenia žiadosti o prostriedky mechanizmu vykonávateľ identifikuje tie žiadosti, ktoré splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu a žiadosti, ktoré nespĺnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Zo žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ vytvorí poradie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa kritérií na vytvorenie poradia určených vo výzve.

Pri posudzovaní projektových zámerov vykonávateľ primerane uplatní postup posudzovania žiadostí, tak ako je uvedený v tejto kapitole. Výsledkom posúdenia projektových zámerov je hodnotiaci správa, v ktorej vykonávateľ uvedie závery z posudzovania projektových zámerov. Hodnotiaci správa obsahuje aj informáciu o tom, či projektový zámer spĺňa alebo nespĺňa podmienky určené vo výzve na predkladanie projektových zámerov a môže obsahovať aj odporúčania pre žiadateľa vo vzťahu k žiadosti o prostriedky mechanizmu.

Vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu alebo projektový zámer bezodkladne⁶⁶, pričom

- Ak výzva predpokladá priebežné posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu, vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu a zašle žiadateľovi oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu najneskôr do 90 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o prostriedky mechanizmu;
- Ak výzva predpokladá priebežné posudzovanie projektových zámerov, vykonávateľ posúdi projektové zábery a zašle žiadateľovi a zašle žiadateľovi hodnotiacu správu najneskôr do 60 kalendárnych dní od predloženia projektového zámeru;
- Ak výzva predpokladá posudzovanie žiadostí o prostriedky mechanizmu po uzavretí výzvy alebo ukončení hodnotiaceho kola, vykonávateľ posúdi žiadosť o prostriedky mechanizmu a zašle žiadateľovi oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu najneskôr do 90 kalendárnych dní od uzavretia výzvy alebo hodnotiaceho kola;
- Pokiaľ výzva predpokladá posudzovanie projektových zámerov po uzavretí výzvy alebo ukončení hodnotiaceho kola, vykonávateľ posúdi projektový zámer a zašle žiadateľovi hodnotiacu správu najneskôr do 60 kalendárnych dní od uzavretia výzvy alebo hodnotiaceho kola.

V prípade nedodržania vyššie uvedených lehôt je vykonávateľ povinný v rámci týchto lehôt ďalší postup v súvislosti s posúdením žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo projektových zámerov písomne odôvodniť NIKA a predložiť

⁶⁴ Najmä § 16 zákona o mechanizme.

⁶⁵ Napr. hodnotiace hárky, kontrolné zoznamy, zápisy zo zasadnutí komisie a pod. obsahujúce popis vykonaného posúdenia a jeho závery, vrátane zdôvodnení.

⁶⁶ Táto povinnosť sa primerane vzťahuje aj na vykonávateľa, ktorý postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

NIKA informáciu o opatreniach na zabezpečenie vyššie uvedených povinností vykonávateľa. Z objektívnych dôvodov, ak je posudzovanie náročné, vykonávateľ požiada NIKA o predĺženie lehoty. Na základe uvedeného NIKA určí novú dodatočnú lehotu na posúdenie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo projektových zámerov. V relevantných prípadoch je vykonávateľ povinný aktualizovať a NIKA predložiť upravený Plán implementácie danej investície / reformy⁶⁷. Tieto povinnosti sa primerane vzťahujú aj na vykonávateľa, ktorý postupuje podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

3.3.1 Prijem a registrácia žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

Vykonávateľ zabezpečí príjem žiadostí o prostriedky mechanizmu odo dňa vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu alebo neskoršieho dňa určeného vo výzve do dňa jej uzavretia.

Vykonávateľ zaregistruje prijatú žiadosť o prostriedky mechanizmu. V prípade zásielok doručených v listinnej podobe označí obálku pečiatkou s uvedením dátumu prijatia zásielky.

V prípade, ak žiadateľ doručil vykonávateľovi žiadosť o prostriedky mechanizmu, o posudzovanie ktorej žiadateľ už nemá záujem, môže žiadateľ so súhlasom vykonávateľa vziať svoju žiadosť späť kedykoľvek počas jej posudzovania, t. j. do zaslania návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Žiadateľ doručí žiadosť o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu buď v elektronickej forme prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy alebo v listinnej forme na adresu vykonávateľa alebo iným vhodným spôsobom. Zo žiadosti žiadateľa o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu musí byť zrejma vôľa žiadateľa nepokračovať v posudzovaní predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu. Po doručení žiadosti o späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu vykonávateľ v prípade, ak nemá výhrady k späťvzatiu, vezme späťvzatie na vedomie a ďalej nepokračuje v posudzovaní danej žiadosti o prostriedky mechanizmu, o čom žiadateľa upovedomí⁶⁸.

3.3.2 Posúdenie žiadostí o prostriedky mechanizmu

Vykonávateľ v rámci posudzovania žiadosti o prostriedky mechanizmu posudzuje splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov určených vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme. Vykonávateľ posudzuje splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu spôsobom určeným vo výzve. Pri posudzovaní žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu je vykonávateľ povinný dodržať povinnosť prechádzať konfliktu záujmov v súlade s § 24 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ posudzuje:

- predloženie žiadosti o prostriedky mechanizmu včas a vo forme stanovenej vykonávateľom vo výzve

Ak sa žiadosť o prostriedky mechanizmu predkladá elektronicky (napr. prostredníctvom ÚPVS), je vykonávateľ oprávnený umožniť žiadateľom predložiť vybrané prílohy žiadosti o prostriedky mechanizmu v listinnej podobe, a to tie, ktoré nie sú dostupné v elektronickej podobe, alebo ich konverzia do elektronickej podoby by neúmerne zaťažila žiadateľa. V tomto prípade vykonávateľ vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu určí moment, ktorý sa bude považovať za dátum podania žiadosti o prostriedky mechanizmu. O možnosti predložiť vybrané prílohy žiadosti o prostriedky mechanizmu v listinnej podobe vykonávateľ informuje žiadateľov vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu.

Forma predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu musí umožniť objektívne posúdenie obsahu žiadosti o prostriedky mechanizmu. Forma predloženej žiadosti o prostriedky mechanizmu môže byť vykonávateľom považovaná za nedodržanú najmä v prípadoch, ak:

⁶⁷ Viď kapitola č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

⁶⁸ Späťvzatie žiadosti o prostriedky mechanizmu nemá vplyv na povinnosť vykonávateľa vykonať oznámenia orgánom príslušným konať (napr. orgánom činným v trestnom konaní) v prípade, ak vykonávateľ identifikuje podozrenie z trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu.

- žiadosť o prostriedky mechanizmu nie je predložená na formulári uvedenom vo výzve a forma alebo obsah predloženej žiadosti neumožňuje vykonávateľovi posúdiť splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
- žiadosť o prostriedky mechanizmu, vrátane príloh, je vyplnená v inom ako slovenskom jazyku, českom jazyku alebo jazyku určenom vo výzve ako akceptovateľnom,
- žiadosť o prostriedky mechanizmu, vrátane príloh, je vyplnená písmom, ktoré neumožňuje rozpoznanie obsahu textu.

Vykonávateľ posúdi splnenie podmienky včasného podania žiadosti o prostriedky mechanizmu.

- oprávnenosť žiadateľa

V rámci danej podmienky vykonávateľ overuje splnenie podmienok oprávnenosti žiadateľa, príp. aj jeho partnera a v rámci toho aj splnenie podmienky podľa § 13 ods. 4. zákona o mechanizme. Vykonávateľ je za účelom overenia splnenia danej podmienky oprávnený vyžiadať údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov, a to v súlade s § 13 ods. 5 zákona o mechanizme.

V prípade, ak je to relevantné, splnenie podmienky oprávnenosti žiadateľa sa overuje aj za partnera.

- splnenie iných podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu

Overenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu určených vo výzve je možné vykonať:

- automatizovaným spôsobom

Overenie sa vykonáva prostredníctvom vhodného IT systému, napr. IT systém pre realizáciu elektronickej aukcie. Vykonávateľ sa v prípade takéhoto posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu uistí o vhodnosti a transparentnosti takéhoto IT nástroja.

- formalizovane, bez potreby odborného posúdenia

Formalizovane sa overujú podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, na ktoré nemusia mať osoby vykonávajúce posúdenie osobitné odborné znalosti. Takéto formalizované overenie vykonávajú minimálne dve osoby.

- odborným posúdením

Odborné posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu zabezpečuje vykonávateľ prostredníctvom osôb (hodnotiteľov), ktoré majú dostatočnú odbornosť⁶⁹ (vzdelanie a profesionálne skúsenosti) v oblasti, ktorej sa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu týkajú. Takéto odborné posúdenie vykonávajú minimálne dve osoby.

- kombináciou vyššie uvedených spôsobov.

Bez ohľadu na spôsob posúdenia žiadosti o prostriedky mechanizmu, za posúdenie žiadosti o prostriedky mechanizmu zodpovedá vykonávateľ.

Vykonávateľ overí splnenie všetkých stanovených podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu vykonávateľ overuje v relevantných prípadoch na základe kritérií pre posúdenie splnenia podmienok, ak tieto sú zadané vo výzve. V relevantných prípadoch vykonávateľ v rámci posudzovania žiadostí o prostriedky mechanizmu využíva za účelom predchádzania a identifikácie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov vhodné IT nástroje, napríklad nástroj ARACHNE⁷⁰.

⁶⁹ Vykonávateľ zvolí vhodný spôsob pre posúdenie odbornosti hodnotiteľov. Odbornosť hodnotiteľov je vykonávateľ pre účely prípadnej kontroly a auditu povinný odôvodniť. V súvislosti s uvedeným vykonávateľ overuje a uchováva profesijné životopisy hodnotiteľov a iné dôkazy o ich odbornosti.

⁷⁰ Publikácia Európskej komisie, Arachne: be instinctive, pozri str. 16, dostupné na: <https://data.europa.eu/doi/10.2767/790939>

Ak žiadateľ predložil žiadosť o prostriedky mechanizmu na sumu, ktorú nebolo zo strany vykonávateľa možné akceptovať a vykonávateľ požadovanú sumu krátil, žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu v prípade, ak:

- požadovaná suma prostriedkov mechanizmu nebola podmienkou poskytnutia prostriedkov mechanizmu, alebo
- krátenie sumy je v súlade s podmienkami poskytnutia prostriedkov mechanizmu uvedenými vo výzve. Vykonávateľ môže stanoviť výšku, resp. percentuálny limit možného krátenia výdavkov pre splnenie relevantnej podmienky poskytnutia prostriedkom mechanizmu.

Ak žiadosť o prostriedky nie je úplná⁷¹, vykonávateľ vyzve žiadateľa na doplnenie žiadosti o prostriedky mechanizmu. Vykonávateľ môže žiadať vo výzve na doplnenie aj o poskytnutie vysvetlení týkajúcich sa žiadosti o prostriedky mechanizmu⁷².

Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určené vo výzve, vykonávateľ oznámi túto skutočnosť žiadateľovi. Oznámenie o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu nezakladá právny nárok na poskytnutie prostriedkov mechanizmu. Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu nespĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určených vo výzve, vykonávateľ oznámi túto skutočnosť žiadateľovi. V oznámení uvedie vykonávateľ aj odôvodnenie nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov. Vykonávateľovi sa dôrazne odporúča taktiež poučiť žiadateľa o možnosti podať námietky podľa § 17 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ vytvorí poradie žiadateľov, ktorých žiadosti o prostriedky mechanizmu splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Za účelom vytvorenia poradia žiadostí o prostriedky mechanizmu, ktoré splnili podmienky poskytnutia, vykonávateľ posudzuje žiadosti na základe kritérií určených vo výzve, ktorými môžu byť kvalitatívne alebo kvantitatívne kritériá (napr. najvyšší počet pridelených bodov) alebo najskoršie doručená úplná žiadosť o prostriedky mechanizmu.

V prípade, ak žiadateľ splnil podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, avšak z dôvodu nedostatku alokácie prostriedkov mechanizmu na účel určený vo výzve, nie je možné so žiadateľom uzatvoriť zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ o tejto skutočnosti žiadateľa informuje. Takéto žiadosti o prostriedky môže vykonávateľ zaradiť do rezervného zoznamu podľa §16 ods. 8 zákona o mechanizme.

3.3.3 Námietky

Proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu je možné podať písomné námietky podľa ustanovenia § 17 zákona o mechanizme, a to do 6 pracovných dní od doručenia oznámenia o nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. Na námietky, ktoré nie sú odôvodnené, vykonávateľ neprihliada.

V prípade, ak vykonávateľ zistí, že námietky proti posúdeniu nesplnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu sú opodstatnené, môže im v plnom rozsahu vyhovieť v lehote do 8 pracovných dní od ich doručenia.

Ak vykonávateľ námietkam v plnom rozsahu nevyhovie, predloží ich v lehote, v ktorej mal vykonávateľ rozhodnúť, na rozhodnutie štatutárneho orgánu vykonávateľa. Štatutárny orgán vykonávateľa o námietkach rozhodne v lehote do 10 pracovných dní odkedy mu boli námietky predložené. V odôvodnených prípadoch môže štatutárny orgán vykonávateľa túto lehotu predĺžiť najviac o ďalších 15 pracovných dní.

Proti rozhodnutiu o námietkach nemožno podať opravný prostriedok.

⁷¹ Žiadosť nie je úplná, ak nie je možné posúdiť splnenie podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo ak nie je možné posúdiť žiadosť o prostriedky mechanizmu v zmysle kritérií na určenie poradia žiadostí alebo nie je možné žiadosť o prostriedky mechanizmu posúdiť spôsobom uvedeným vo výzve.

⁷² § 16 ods. 3 zákona o mechanizme.

Vykonávateľ môže na základe vlastného podnetu alebo iného podnetu, ktorý si vykonávateľ osvojí, opätovne preveriť oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu. V prípade potreby vykonávateľ zabezpečí nápravu, napr. zaslaním nového, opraveného oznámenia.

Rozhodovaním o námietkach nie je možné poveriť sprostredkovateľa. O námietkach rozhoduje vždy vykonávateľ. Sprostredkovateľa je však možné poveriť napr. prípravou podkladov na rozhodnutie o námietkach, prípravou návrhu rozhodnutia a pod.

Konanie o námietkach je osobitným konaním podľa § 17 zákona o mechanizme. Pri postupe podľa § 17 zákona o mechanizme sa primerane uplatnia ustanovenia § 24, 25, 25a, 27, 47 a § 52 Správneho poriadku.

3.3.4 Komunikácia so žiadateľom

Spôsob komunikácie so žiadateľom do momentu uzatvorenia zmluvy o poskytnutie prostriedkov mechanizmu vykonávateľ upraví vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu podľa zákona o mechanizme.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stanovil vo výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu aj pravidlá týkajúce sa možnosti doplnenia alebo vysvetlenia žiadosti o prostriedky mechanizmu. Možnosť doplniť alebo vysvetliť žiadosť o prostriedky mechanizmu musí byť poskytnutá všetkým žiadateľom rovnako.

V prípade, ak má žiadateľ aktivovanú elektronickú schránku⁷³, vykonávateľ môže doručovať korešpondenciu súvisiacu s posudzovaním žiadosti o prostriedky mechanizmu (najmä výzvu na vysvetlenie alebo doplnenie žiadosti o prostriedky mechanizmu a oznámenie o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu) elektronicky prostredníctvom ÚPVS.

3.4 Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁷⁴

Žiadateľom, ktorým bolo zaslané oznámenie o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, zašle vykonávateľ bezodkladne návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu⁷⁵.

Návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zasiela vykonávateľ jednotlivým žiadateľom podľa poradia, ktoré na tento účel vykonávateľ vytvoril (podľa kvalitatívne alebo kvantitatívne najlepšie splnených kritérií alebo najskoršej podanej úplnej žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu).

V súvislosti s uzavretím zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu poskytuje žiadateľ vykonávateľovi súčinnosť. Poskytnutie súčinnosti súvisí okrem iného aj s povinnosťou vykonávateľa overiť zápis budúceho prijímateľa do registra partnerov verejného sektora, ak je to relevantné. V rámci súčinnosti je prijímateľ povinný identifikovať vykonávateľovi svojho konečného užívateľa výhod.

Ak žiadosť o prostriedky mechanizmu spĺňa podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu určené vo výzve, avšak z dôvodu nedostatku alokácie prostriedkov mechanizmu na účel určený vo výzve nie je možné so žiadateľom uzatvoriť zmluvu o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, môže vykonávateľ zaradiť predmetnú žiadosť o prostriedky mechanizmu do rezervného zoznamu žiadostí o prostriedky mechanizmu. V prípade, že sa vykonávateľovi v rámci tej istej výzvy dodatočne uvoľnia prostriedky mechanizmu (napr. v prípade, ak bol žiadateľovi zaslaný návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, avšak žiadateľ zmluvu s vykonávateľom neuzavrel, alebo z dôvodu odstúpenia od zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zo strany vykonávateľa počas implementácie), môže pre účely uzatvorenia zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu zohľadniť žiadosti zaradené do rezervného zoznamu, a to podľa poradia vytvoreného na základe kritérií určených vo výzve. Vykonávateľ je pritom povinný zohľadniť aktuálnosť žiadostí o prostriedky mechanizmu zaradených do rezervného zoznamu.

⁷³ Postupom podľa zákona o e-Governmente.

⁷⁴ Podľa § 14 zákona o mechanizme.

⁷⁵ Podľa § 16 ods. 8 zákona o mechanizme. Povinnosť bezodkladne zaslať návrh zmluvy alebo rozhodnutie alebo inak pristúpiť k právnomu záväzku financovať opatrenie alebo jeho časť sa týka aj postupu podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme, a to bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu.

V prípade, ak sa na realizácii opatrenia Plánu obnovy spolupodieľa partner podľa § 2 písm. m) zákona o mechanizme, zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa uzatvára výlučne s prijímateľom, avšak obsahuje údaje o partnerovi v rozsahu potrebnom na jednoznačnú identifikáciu partnera.

Vzhľadom k povinnostiam vyplývajúcim vykonávateľom s ohľadom na nariadenie o mechanizme z kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy sa vykonávateľovi odporúča zohľadniť v návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v prípadoch, kedy je to s ohľadom na právne postavenie prijímateľa a s tým spojené povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov relevantné, povinnosť prijímateľa

- preukázať vykonávateľovi konečného užívateľa výhod⁷⁶ prijímateľa, príp. aj partnera, a jeho zmenu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý má povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do registra partnerov verejného sektora podľa zákona o registri partnerov a/alebo má povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do Obchodného registra podľa zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o obchodnom registri"), vyhlásiť, že túto povinnosť splnil. Odporúča sa zároveň, aby vykonávateľ vyžadoval od prijímateľa poskytnutie elektronického odkazu na webové sídlo, na ktorom je verejne dostupná informácia o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa podľa zákona o registri partnerov alebo podľa zákona o obchodnom registri. Pre prípad, že informácia o konečnom užívateľovi výhod nie je verejne dostupná, je vhodné doplniť návrh zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu o povinnosť prijímateľa preukázať vykonávateľovi, že bol podaný návrh na zápis konečného užívateľa výhod podľa zákona o registri partnerov a/alebo podľa zákona o obchodnom registri, a poskytnúť vykonávateľovi informáciu o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa, a to najneskôr pri podpise zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý nemá povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do registra partnerov verejného sektora a/alebo do obchodného registra, poskytnúť vykonávateľovi informáciu o konečnom užívateľovi výhod, a to najneskôr pri podpise zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Vykonávateľ zároveň v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa poskytnúť vykonávateľovi aktuálnu informáciu o konečnom užívateľovi výhod prijímateľa a partnera v primeranej lehote odo dňa zmeny konečného užívateľa výhod.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov o partnerovi, ak relevantné.

- preukázať vykonávateľovi konečného užívateľa výhod dodávateľa⁷⁷ a jeho zmenu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa, ktorý je osobou povinnou postupovať pri zadávaní zákazky podľa pravidiel verejného obstarávania v súlade s právom Únie alebo zákonom o verejnom obstarávaní, poskytnúť vykonávateľovi názov dodávateľov a subdodávateľov, vrátane informácií o konečnom užívateľovi výhod dodávateľov.⁷⁸ Uvedená povinnosť sa vzťahuje aj na partnera, ak relevantné.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov za dodávateľov a subdodávateľov partnera, ak relevantné.

- preukázať vykonávateľovi všetky verejné výdavky určené na realizáciu projektu,

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa poskytnúť vykonávateľovi informáciu o všetkých verejných prostriedkoch (nie len prostriedkoch mechanizmu) využitých

⁷⁶ Podľa čl. 3 bodu 6 smernice (EÚ) 2015/849 a § 6a zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Údaje o konečnom užívateľovi výhod je potrebné zabezpečiť v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia.

⁷⁷ Údaje o konečnom užívateľovi výhod je potrebné zabezpečiť v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia.

⁷⁸ V rámci predkladania žiadostí o platbu prijímateľ predkladá údaje o dodávateľoch a subdodávateľoch za každý deklarovaný výdavok a VIR uvedené údaje zaeviduje v monitorovacích údajoch (Príloha 5.1-2)

na financovanie realizácie projektu v primeranej lehote odo dňa, kedy k poskytnutiu iných verejných prostriedkov ako prostriedkov mechanizmu došlo.

Uvedené povinnosti sa vzťahujú aj na poskytovanie údajov za partnera, ak relevantné.

Vykonávateľom sa zároveň odporúča upraviť v návrhu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu možnosť navýšenia sumy prostriedkov mechanizmu, ktoré môžu byť poskytnuté prijímateľovi, v prípade ak dôjde k významnej zmene podmienok, za ktorých bola zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu uzavretá. Ide najmä o prípady, kedy by nárast cien, najmä cien stavebných materiálov spôsobil nárast výdavkov prijímateľa vyplývajúcich z dodávateľským vzťahom v takej miere, že by mohla byť zásadným spôsobom ohrozená realizácia opatrenia Plánu obnovy. Možnosť zmeny zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu a možnosť navýšenia prostriedkov poskytnutých prijímateľom je vhodné upraviť i v dokumentoch k výzve na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu z dôvodu, aby táto informácia bola dostupná všetkým (aj potenciálnym) žiadateľom a bol tak dodržaný princíp transparentnosti, nediskriminácie a rovného zaobchádzania. Vykonávateľom sa odporúča, aby v takomto prípade vzali do úvahy špecifiká konkrétnych opatrení Plánu obnovy a v návrhoch zmlúv stanovili presný mechanizmus možného navýšovania prostriedkov mechanizmu. Na navýšenie prostriedkov mechanizmu poskytnutých na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu nemôže mať prijímateľ právny nárok. Vykonávateľ je pritom povinný konať tak, aby neporušil povinnosti vyplývajúce vykonávateľom ako orgánom verejnej správy z iných predpisov, napr. zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o finančnej kontrole a pod.⁷⁹

Zároveň sa odporúča, aby vykonávatelia informovali žiadateľov, resp. prijímateľov, aby za účelom zabezpečenia dohodnutých plnení zvážili premietnutie primeraných mechanizmov zohľadňujúcich rast cien, najmä cien stavebných materiálov do svojich zmluvných vzťahov s dodávateľmi. Pritom je však potrebné rešpektovať v relevantných prípadoch zákon o verejnom obstarávaní.

3.5 Zverejňovanie

Vykonávateľ zverejňuje a aktualizuje na svojom webovom sídle v ním určenom formáte:

- zoznam žiadateľov, ktorí splnili / nesplnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu

Zoznam žiadateľov zverejňuje vykonávateľ čo najskôr, najneskôr však do 10 pracovných dní od zaslania oznámenia o splnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, alebo do 10 pracovných dní od márneho uplynutia lehoty na predloženie námietok, alebo do 10 pracovných dní od zaslania rozhodnutia o námietkach.

- zoznam prijímateľov.

Zoznam prijímateľov zverejňuje vykonávateľ čo najskôr, najneskôr však do 10 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Zoznam prijímateľov a zoznam žiadateľov obsahuje v prípade právnickej osoby a fyzickej osoby - podnikateľa najmä názov žiadateľa / prijímateľa a identifikačného čísla (IČO) a v prípade fyzickej osoby meno a priezvisko žiadateľa / prijímateľa. V prípade zoznamu prijímateľov sa odporúča zväziť aj zverejnenie sumy poskytnutých prostriedkov mechanizmu.⁸⁰

⁷⁹ Vykonávateľ je povinný okrem iného evidovať všetky zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v Centrálnej registrácii zmlúv (<https://www.crz.gov.sk>). Zároveň je vykonávateľ povinný poskytovať prostriedkov mechanizmu na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, na základe iného aktu alebo v prípade, ak vykonávateľ realizuje investíciu alebo reformu sám použitím prostriedkov mechanizmu, zaevidovať v Centrálnej registrácii projektov (<https://www.crp.gov.sk>).

⁸⁰ Účelom zverejňovania zoznamu žiadateľov a zoznamu prijímateľov je zabezpečenie verejnej kontroly. Vykonávateľ pri rozhodovaní o rozsahu zverejňovaných údajov zohľadňuje pravidlá pre ochranu osobných údajov. Vykonávateľ v kontexte tohto zväzi zásah do súkromia, výšku príspevku a verejný záujem.

Vykonávateľ je povinný údaje podľa predchádzajúceho odseku zasielať NIKA na rrp.vyzvy@vlada.gov.sk. NIKA zabezpečí zverejnenie predmetných zoznamov na webovom sídle Plánu obnovy.

Bez toho, aby tým bol dotknutý postup podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme, vykonávateľ zverejní na svojom webovom sídle aj zoznam žiadateľov, ktorí požiadali o prostriedky mechanizmu a zoznam prijímateľov, ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu podľa osobitných predpisov.

Za účelom poskytnúť potenciálnym žiadateľom informácie o disponibilnej alokácii prostriedkov mechanizmu určených na výzvu⁸¹, vykonávateľ zverejní a aktualizuje v mesačných intervaloch⁸² na svojom webovom sídle prehľadným spôsobom najmä nasledovné informácie o:

- celkovej alokácii určenej na výzvu,
- žiadostiach, ktoré spĺňajú podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
- zazmluvnených žiadostiach a
- zostávajúcej alokácii určenej na výzvu.

Ak je relevantná alokácia na výzvu v Eur, potom sa vyššie uvedené informácie uvádzajú v Eur. Ak je pre výzvu relevantná iná miera (napr. počet žiadostí alebo počet jednotiek výsledkov), potom sa vyššie uvedené informácie uvedú v týchto merných jednotkách.

⁸¹ Uvedené sa týka výziev, v ktorých sa uplatňuje na vytvorenie poradia kritérium najskoršie doručenej úplnej žiadosti o prostriedky.

⁸² Po naplnení výzvy žiadosťami o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na 80 % vykonávateľ aktualizuje požadované informácie v týždenných intervaloch.

4 FINANČNÉ RIADENIE MECHANIZMU NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

4.1 Platby z rozpočtu EÚ

EK poskytuje SR prostriedky EÚ na základe nariadenia o mechanizme a v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady a s dohodou o financovaní, a to na základe žiadostí o vyplatenie finančného príspevku. Platby z EK určené na financovanie implementácie Plánu obnovy⁸³ majú formu:

- predbežného financovania a
- priebežných platieb.

Žiadosť o vyplatenie predbežného financovania vo výške 13 % finančného príspevku podľa čl. 13 nariadenia o mechanizme bola súčasťou dokumentu Plánu obnovy, ktorý bol predložený EK 29. apríla 2021. EK poskytla SR predbežné financovanie v dohodnutej sume v októbri 2021. Predbežné financovanie sa zúčtováva s priebežnými platbami. Zúčtovanie vykonáva EK.

Žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, na základe ktorých EK poskytuje SR priebežné platby, vypracováva a EK predkladá NIKA. Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku NIKA predloží EK po uspokojivom splnení míľnikov a cieľov naviazaných na danú platbu. NIKA predkladá žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK spravidla v termínoch podľa orientačného harmonogramu uvedeného v časti 3 operačnej dohody. Posledná žiadosť o vyplatenie finančného príspevku sa EK v zmysle čl. 6 ods. 3 dohody o financovaní predkladá do 30. septembra 2026.

V žiadosti o vyplatenie finančného príspevku NIKA vykazuje uspokojivé splnenie skupiny míľnikov a cieľov naviazaných na platbu prostriedkov EÚ v stanovenej výške⁸⁴ podľa oddielu 2 prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady. Je podložená dôkazmi⁸⁵ o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov vykázaných v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, ktoré NIKA predkladá príslušný vykonávateľ. V súvislosti so žiadosťou o vyplatenie finančného príspevku NIKA poskytuje EK aj informáciu o kumulatívnej sume výdavkov, ktoré pozitívne prispievajú k cieľom v oblasti zmeny klímy, a potvrdenie o tom, že dosiahnuté míľniky a ciele vykázané v predchádzajúcich žiadostiach o vyplatenie finančného príspevku neboli zrušené. Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku sa vypracováva podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.1 – 1.

K žiadosti o vyplatenie finančného príspevku sa prikladajú sprievodné dokumenty, a to:

- vyhlásenie riadiaceho subjektu,

Vzor vyhlásenia riadiaceho subjektu je uvedený v prílohe č. 4.1 – 2a. Vyhlásenie riadiaceho subjektu vypracuje NIKA na základe jej dostupných informácií o vykonávaní Plánu obnovy, ale najmä na základe čiastkových vyhlásení riadiacich subjektov od všetkých vykonávateľov. Vyhlásenie riadiaceho subjektu podpisuje za NIKA generálny riaditeľ sekcie plánu obnovy Úradu vlády SR.

Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu predkladá NIKA príslušný vykonávateľ na základe výzvy NIKA na predloženie podkladov k pripravovanej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku v určenom termíne, spravidla najneskôr 15 pracovných dní pred dátumom odoslania príslušnej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK⁸⁶.

Vzor čiastkového vyhlásenia riadiaceho subjektu je uvedený v prílohe č. 4.1 – 2b. Vzor obsahuje aj inštrukcie

⁸³ Platby z EK nezahŕňajú výdavky na krytie DPH. Prostriedky na krytie výdavkov za DPH sú vykonávateľom poskytované zo štátneho rozpočtu.

⁸⁴ Maximálna výška platby je vopred určená vo vykonávacom rozhodnutí Rady a nie je naviazaná na sumu výdavkov potrebných na splnenie míľnikov a cieľov, ktorých splnenie je vykázané v príslušnej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Suma platby zohľadňuje zúčtovanie predbežného financovania podľa čl. 2 bod 3. vykonávacieho rozhodnutia Rady.

⁸⁵ Pozri príloha č. 1 operačnej dohody.

⁸⁶ O termíne odoslania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku vykonávateľa vopred informuje NIKA.

k jeho príprave. Vykonávateľ je povinný plniť svoje úlohy pri implementácii Plánu obnovy tak, aby so zohľadnením všetkých skutočností mohol poskytnúť vyhlásenia uvedené v čiastkovom vyhlásení riadiaceho subjektu za tú časť Plánu obnovy, za ktorú vykonávateľ zodpovedá. Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu podpisuje štatutárny orgán vykonávateľa⁸⁷.

Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu obsahuje aj

- informáciu o celkových kumulatívnych výdavkoch, ktoré vykonávateľ poskytol a/alebo použil na vykonávanie reforiem a investícií, ktorým bol podľa metodiky uvedenej v nariadení o mechanizme pridelený pozitívny ukazovateľ v oblasti zmeny klímy prispievajúci k cieľom v oblasti zmeny klímy a
- potvrdenie o nezrušení už dosiahnutých míľnikov a cieľov.

Vykonávateľ je povinný NIKA bezodkladne oznámiť akékoľvek skutočnosti, ktoré nastanú po predložení čiastkového vyhlásenia riadiaceho subjektu a môžu alebo by mohli mať vplyv na informácie a údaje predložené EK zo strany NIKA.

- súhrn auditov,

Súhrn auditov vypracuje MF SR ako orgán zabezpečujúci výkon auditu⁸⁸ a predkladá ho NIKA spravidla najneskôr 15 pracovných dní pred dátumom odoslania príslušnej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK⁸⁹ alebo v inom termíne po dohode s NIKA.

- dôkazy o splnení míľnikov a cieľov

Dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov predkladá NIKA príslušný vykonávateľ spravidla ako súčasť monitorovacej správy investície a reformy podľa kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy. Vykonávateľ predkladá dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov v monitorovacej správe investície a reformy, ktorú predkladá NIKA v termíne bezprostredne nasledujúcom po splnení míľnika alebo cieľa danej investície a reformy, najneskôr však na základe výzvy NIKA na predloženie podkladov k pripravovanej žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Potrebné dôkazy o uspokojivom splnení konkrétnych míľnikov a cieľov sú určené v prílohe č. 1 operačnej dohody. Jedným z podkladov je vždy súhrnný dokument⁹⁰, ktorý pripraví vykonávateľ podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.1 – 2d. K súhrnnému dokumentu sa prikladajú ďalšie dôkazy podľa prílohy č. 1 operačnej dohody.

Na základe predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku vykoná EK predbežné posúdenie⁹¹. EK môže požiadať o doplnujúce informácie alebo vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste s cieľom overiť plnenie míľnikov a cieľov vrátane zachovania predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov. Vykonávateľ poskytne súčinnosť NIKA pri zabezpečovaní potrebných doplnujúcich informácií ako aj pri vykonávaní prípadnej kontroly alebo inšpekcie zo strany EK.

Ak je posúdenie EK kladné, EK bez zbytočného odkladu prijme rozhodnutie, ktorým v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách povolí vyplatenie finančného príspevku a prevedie priebežnú platbu finančného príspevku na samostatný účet NIKA vedený v Štátnej pokladnici v určenej výške.

Ak EK dospeje k záveru, že niektoré z míľnikov a cieľov nie sú uspokojivo splnené, požiada SR, aby zabezpečila nápravu. V nadväznosti na takéto závery posúdenia je možné do jedného mesiaca od oznámenia záverov posúdenia EK predložiť pripomienky. NIKA po doručení tejto informácie bezodkladne vyzve konkrétneho

⁸⁷ V jeho neprítomnosti podpisuje čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu osoba poverená zastupovaním štatutárneho orgánu vykonávateľa.

⁸⁸ MF SR predkladá súhrn auditov za vládne audity vykonané podľa § 19 zákona o finančnej kontrole. Pre účely plánovania vládnych auditov budú zo strany NIKA na základe vyžiadania zo strany MF SR pravidelne zasielané potrebné podklady, a to v rozsahu dohodnutom medzi NIKA a MF SR.

⁸⁹ MF SR pri plánovaní výkonu vládnych auditov zohľadňuje termín predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku uvedený v časti 3 operačnej dohody. O konkrétnom plánovanom termíne odoslania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku NIKA operatívne informuje MF SR v rovnakom termíne, v akom informuje aj vykonávateľov, a to v dostatočnom časovom predstihu.

⁹⁰ Ak vykonávateľ dôkazy o splnení míľnikov a cieľov predkladá mimo monitorovacej správy investície alebo reformy, je súhrnný dokument alebo sprievodný list, ktorým sa súhrnný dokument predkladá NIKA, podpísaný štatutárnym orgánom vykonávateľa alebo iným zástupcom vykonávateľa povereným na poskytovanie údajov NIKA.

⁹¹ Čl. 24 ods. 3 nariadenia o mechanizme.

vykonávateľa alebo vykonávateľov na predloženie vyjadrenia alebo vyjadrení, na základe ktorých spracuje NIKA pripomienky a predloží ich po prediskutovaní s vykonávateľom EK v stanovenej lehote. Pokiaľ EK rozhodla o pozastavení platby alebo jej časti, vyzve NIKA vykonávateľa na prijatie opatrení. Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA v lehote do 15 pracovných dní alebo inej lehote určenej NIKA akčný plán, ktorého cieľom je zabezpečiť splnenie míľnikov a cieľov a predloženie dôkazov o ich splnení čo najskôr, najneskôr však v lehote určenej EK. V prípade, že vykonávateľ nevypracuje akčný plán, neprijme opatrenia alebo prijme opatrenia, ktoré NIKA vyhodnotí ako neúčinné, môže NIKA postupovať v zmysle kapitoly č. 5.4 a § 10 zákona o mechanizme. Ak sa v lehote šiestich mesiacov od pozastavenia platby alebo jej časti neprijmú potrebné opatrenia, EK môže proporčne znížiť sumu finančného príspevku pre SR.⁹²

4.2 Zaradenie prostriedkov EÚ do štátneho rozpočtu

Prostriedky EÚ prijaté na samostatný účet NIKA prevádza NIKA v sume a v termíne dohodnutými s MF SR do príjmov štátneho rozpočtu.⁹³

Pre tento účel vykonávateľ predkladá NIKA v mesačných intervaloch, spravidla do 5 pracovných dní od ukončenia kalendárneho mesiaca, prehľad o skutočnom čerpaní rozpočtu vykonávateľa v časti týkajúcej sa implementácie Plánu obnovy ako aj odhad čerpania ku koncu príslušného rozpočtového roka podľa prílohy č. 4.3 – 2.

Súčasťou prílohy č. 4.3 – 2 je mesačný plán výdavkov⁹⁴ na príslušný rozpočtový rok, ktorý vykonávateľ predloží v termíne do 5 pracovných dní od ukončenia mesiaca január v príslušnom roku. V mesačnom pláne výdavkov vykonávateľ zohľadní

- Plán implementácie daných investícií a reforiem podľa kapitoly č. 5.1
- rozpočet na implementáciu Plánu obnovy na príslušný rozpočtový rok a rozpis výdavkov Plánu obnovy (vrátane prostriedkov nevyužitých v predchádzajúcich rokoch a presunutých do ďalšieho roka).

Výdavky plánované v jednotlivých mesiacoch rozpočtového roka musia byť odôvodnené implementačnými krokmi investícií a reforiem realizovanými vykonávateľom.⁹⁵

Pokiaľ by sa vykonávateľ dostal do omeškania s implementáciou niektorej investície alebo reformy, je povinný posúdiť vplyv omeškania na mesačný plán výdavkov a v prípade potreby mesačný plán výdavkov aktualizovať a predložiť NIKA.

Mesačný plán výdavkov a odhad očakávaných výdavkov do 31. decembra rozpočtového roka (očakávaná skutočnosť) musia byť v súlade.

NIKA spracováva komplexný mesačný monitoring príjmov a čerpania výdavkov za oblasť Plánu obnovy, pričom tieto údaje pravidelne predkladá MF SR.

Prostriedky EÚ sa zaraďujú do príjmov štátneho rozpočtu po ich prevode na príjmový účet kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

Prostriedky EÚ zabezpečujú zdrojové krytie výdavkov⁹⁶ rozpočtovaných vykonávateľom pre účely implementácie Plánu obnovy.

⁹² Čl. 24 ods. 8 nariadenia o mechanizme

⁹³ § 9 ods. 3 zákona o mechanizme.

⁹⁴ Ide o plán výdavkov v štruktúre podľa kalendárnych mesiacov daného rozpočtového roka.

⁹⁵ Zohľadňuje sa reálna potreba zabezpečenia finančných prostriedkov pre vykonávateľa na vyplatenie platby (napr. poskytnutie zálohy, poskytnutie predfinancovania, vyplatenie priebežnej platby, použitie prostriedkov na zaplatenie dodávateľa).

⁹⁶ Výdavky s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti.

4.3 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľovi

Prostriedky mechanizmu sa v štátnom rozpočte rozpočtujú ako príslušné výdavky v rozpočte vykonávateľa:

- na použitie

Vykonávateľ prostriedky mechanizmu používa v prípade, ak sám realizuje investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy, alebo jej časť.

- na poskytnutie

Vykonávateľ nerealizuje investíciu alebo reformu sám, ale prostriedky mechanizmu poskytuje prijímateľom s cieľom implementovať investíciu alebo reformu a dosiahnuť stanovené míľniky alebo ciele.

Rozpočtový proces, t. j. proces prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy je upravený zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Vypracovanie návrhu rozpočtu verejnej správy za tri rozpočtové roky, riadi a usmerňuje MF SR⁹⁷. Pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy sa vykonávateľ riadi usmerneniami MF SR na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušné rozpočtové roky.

Vykonávateľ pre účely zabezpečenia finančných prostriedkov na vykonávanie Plánu obnovy rozpočtuje pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy aj výdavky na implementáciu investícií a reforiem Plánu obnovy, za ktoré zodpovedá. V súvislosti s prípravou návrhu rozpočtu verejnej správy vykonávateľ predloží NIKA:

- návrh plánu výdavkov za Plán obnovy v štruktúre podľa prílohy č. 4.3 – 1a a prílohy č. 4.3 – 1b a
- podrobný komentár zdôvodňujúci návrh rozpočtu kapitoly za časť týkajúcu sa Plánu obnovy.

V komentári vykonávateľ dostatočne slovne popíše vecnú náplň výdavkov na:

- implementačnú jednotku (t. j. suma vyčlenená na administratívne kapacity) a
- jednotlivé komponenty a v nich zahrnuté výdavky na investície a reformy.
- V súvislosti s výdavkami na investície a reformy sa v komentári uvedie aj prepojenie na konkrétne míľniky a ciele a lehoty na ich splnenie. V prípade zmien oproti predošlým rozpočtovým plánom vykonávateľ tieto zdôvodní.

V prípadoch, keď nákladové ohodnotenie jednotlivých investícií a reforiem uvedených v Pláne obnovy neobsahuje detailný rozpočet opatrenia alebo je tento rozpočet neaktuálny je povinnou súčasťou komentára aj detailný alebo aktualizovaný rozpočet plánovaných výdavkov jednotlivých opatrení.

Vykonávateľ predkladá NIKA aktualizované podklady podľa prílohy č. 4.3 – 1a a prílohy č. 4.3 – 1b a podrobný komentár spravidla trikrát v priebehu roka v súlade s termínmi MF SR pri zostavovaní rozpočtu, a to:

- do 1. februára, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. februára,
- do 2. mája, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. mája a
- do 1. augusta, pričom NIKA predkladá podklady MF SR spravidla do 15. augusta.

NIKA návrh výdavkov na implementáciu Plánu obnovy posúdi, v prípade nejasností si vyžiada dodatočné vysvetlenie, resp. doplnenie.

Návrh štátneho rozpočtu za svoju kapitolu, v ktorom je zahrnutý aj návrh na financovanie výdavkov Plánu obnovy, odsúhlasený NIKA, vykonávateľ predloží a následne prerokuje s MF SR.

Na účely zostavovania návrhu rozpočtu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok zabezpečuje komplexné poskytovanie údajov pre MF SR k rozpočtovaniu príjmov a výdavkov za oblasť Plánu obnovy NIKA.

⁹⁷ § 14 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Vykonávateľ rozpočtuje výdavky na jednotlivé investície a reformy, za ktoré zodpovedá tak, aby:

- boli dodržané pravidlá rozpočtového hospodárenia⁹⁸,
- bola zohľadnená finančná alokácia uvedená v Pláne obnovy,
- boli v rozpočte zohľadnené len výdavky potrebné na implementáciu investícií a reforiem a splnenie stanovených míľnikov a cieľov a
- nevznikala potreba ďalších dodatočných finančných prostriedkov na implementáciu investícií a reforiem.

Rozpočtované prostriedky⁹⁹ možno použiť v súlade s podmienkami uvedenými v kapitole č. 2, najmä v súlade s podmienkami vecnej a časovej oprávnenosti aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch až do ich vyčerpania na účely vykonania Plánu obnovy. Vykonávateľ je pre tento účel povinný oznámiť MF SR a zároveň NIKA výšku všetkých výdavkov, ktoré použije až v nasledujúcom rozpočtovom roku, a to do 10. novembra bežného rozpočtového roka. Po doručení potvrdenia tohto oznámenia v termíne do 10. decembra bežného rozpočtového roka MF SR viaže príslušné nevyužité prostriedky a o sumu viazaných prostriedkov môže povoliť prekročenie limitu výdavkov v nasledujúcom rozpočtovom roku.

Po schválení štátneho rozpočtu vykonávateľ v príslušnej časti (vnútorná organizačná jednotka vykonávateľa) rozpisuje rozpočtované výdavky. Rozpis výdavkov so zohľadnením odsúhlaseného plánu výdavkov vykonávateľ predloží NIKA do 31. januára príslušného kalendárneho roka.

Vykonávateľ postupuje pri realizácii výdavkov podľa ustanovenia § 8 zákona o Štátnej pokladnici.

Prostriedky mechanizmu možno použiť na účely, ktoré sú ustanovené zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Prípadná úprava záväzných ukazovateľov kapitoly oproti schválenému rozpočtu sa realizuje v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy¹⁰⁰ po schválení NIKA.

Vykonávateľ okrem záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu dodržiava aj rozpis výdavkov v zmysle odsúhlaseného plánu výdavkov, najmä limity výdavkov na jednotlivé investície a reformy. V prípade zmeny záväzných ukazovateľov a zmien v rozpočte vykonávateľa sa postupuje v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Pokiaľ je v priebehu rozpočtového roka potrebné vykonať úpravy celkových limitov výdavkov rozpočtovaných na jednotlivé investície alebo reformy v rámci rozpočtového roka oproti odsúhlasenému plánu výdavkov a rozpisu výdavkov na dané investície alebo reformy, návrh úpravy predkladá vykonávateľ na schválenie NIKA. Vykonávateľ predloží žiadosť o schválenie úpravy limitov výdavkov elektronicky na adresu rrp_rozpocet@vlada.gov.sk vyznačením požadovaných zmien v dokumentoch podľa prílohy 4.3 – 1a a 4.3 – 1b, spolu s dostatočným slovným zdôvodnením požiadavky tak, aby bola NIKA schopná takúto žiadosť posúdiť.

Vykonávateľ je oprávnený vykonávať zmeny v rozpočte, ktoré nemajú vplyv na limit výdavkov na investície a reformy¹⁰¹. V pravidelnom mesačnom monitorovacom prehľade vykonávateľ vykonané zmeny oznamuje NIKA. V prípade, že NIKA usúdi, že rozsah a charakter zmien vykonaných vykonávateľom pri použití prostriedkov mechanizmu môže mať vplyv na úspešnú realizáciu investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá vykonávateľ, NIKA môže zaviesť vykonávateľovi povinnosť, aby určité zmeny výdavkov (napr. zmeny v rámci jednotlivých kategórií ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie) boli vopred odsúhlasené NIKA.

NIKA môže v priebehu rozpočtového roka po dohode s MF SR pristúpiť k zmene záväznosti výdavkov rozpočtovaných vykonávateľom v súvislosti s Plánom obnovy.

⁹⁸ Najmä § 19 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

⁹⁹ Prostriedky s kódom zdroja Plán obnovy a odolnosti a Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH.

¹⁰⁰ § 15 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

¹⁰¹ Ide napríklad o zmenu v plánovaných oprávnených výdavkoch v čase – vykonávateľ identifikuje potrebu presunu už schválených výdavkov z neskorších rokov, a pod. Uvedené nemá vplyv na povinnosť dodržiavať podmienky oprávnenosti aj ostatné podmienky podľa kapitoly 4.

4.4 Presuny

Vládou SR schválený Plán obnovy upravuje finančné alokácie pre jednotlivé komponenty ako aj pre investície a prípadne aj reformy v nich zahrnuté.

Pokiaľ počas rozpočtového roka vznikne potreba financovania výdavkov Plánu obnovy navyše oproti rozpočtovaným plánom výdavkov vykonávateľov, MF SR na návrh NIKA môže v záujme zabránenia riziku nesplnenia míľnikov a cieľov pristúpiť okrem iného aj k:

- realokácii neminutých prostriedkov z minulých rokov,
- realokácii medzi komponentami aj medzi kapitolami¹⁰²,
- navýšeniu limitu výdavkov vybraného vykonávateľa z rezervy vytvorenej v štátnom rozpočte, ak bude rezerva vytvorená, prípadne
- iniciovaniu úpravy zákona o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Ak vykonávateľ identifikuje potrebu financovania výdavkov, ktoré neboli pôvodne zahrnuté do nákladového ohodnotenia danej investície alebo reformy pri jej príprave, a ich uskutočnenie je nevyhnutné alebo by malo pozitívny vplyv na realizáciu investície alebo reformy (najmä na dosiahnutie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne), ich financovanie z prostriedkov mechanizmu nie je vylúčené. Ak tieto výdavky neboli zahrnuté do rozpočtu investície alebo reformy, odsúhlasenie NIKA sa vyžaduje v prípade, ak má uvedené vplyv na rozpis výdavkov na príslušný rozpočtový rok alebo plán výdavkov na ďalšie rozpočtové roky odsúhlasený NIKA. Financovanie takýchto výdavkov vykonávateľ riadne odôvodní NIKA pri odsúhlasení zmeny rozpisu výdavkov alebo príprave plánu výdavkov na ďalšie rozpočtové roky.

Uskutočnené presuny a zmeny nemôžu mať vplyv na schopnosť vykonávateľov zrealizovať plánované investície a reformy a vplyv na splnenie stanovených míľnikov alebo cieľov v požadovanom rozsahu, kvalite a termíne.

4.5 Platby na národnej úrovni

4.5.1 Používanie prostriedkov mechanizmu vykonávateľom

Vykonávateľ v prípade, ak prostriedky mechanizmu používa pri plnení úlohy podľa ustanovenia § 5 ods. 2 písm. a) zákona o mechanizme, realizuje platby z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky s využitím systémov financovania upravených v kap. 4.6 formou interného rozpočtového opatrenia¹⁰³.

Podkladom pre tieto transakcie sú interné žiadosti o platbu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1a.

Do jednej internej žiadosti o platbu je možné zahrnúť len výdavky naviazané na realizáciu jedného opatrenia.

4.5.2 Platby vo vzťahu vykonávateľ – prijímateľ

Prostriedky mechanizmu poskytuje vykonávateľ prijímateľovi až po nadobudnutí účinnosti zmluvy¹⁰⁴ o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a to:

- a) priamo na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, alebo

Uvedené je možné v prípade, ak priamo zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predpokladá vyplatenie prostriedkov mechanizmu bez následného predloženia žiadosti o platbu. Tento model sa uplatňuje len v prípade retrospektívnych projektov, kedy je projekt kompletne ukončený ešte pred uzavretím zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu v tomto prípade obsahuje všetky údaje ako v žiadosti o platbu. Odporúča sa, aby zmluva o poskytnutí prostriedkov

¹⁰² Realokácie medzi investíciami alebo reformami v rámci kapitoly jedného vykonávateľa odsúhlasuje NIKA.

¹⁰³ Uvedené pravidlo sa vzťahuje aj na používanie finančných prostriedkov určených na implementačnú jednotku.

¹⁰⁴ Okrem prípadov podľa ustanovenia § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

mechanizmu obsahovala samostatnú prílohu s údajmi požadovanými v žiadosti o platbu. Vykonávateľ pritom overí skutočností, ktoré by inak overoval v rámci AFK žiadosti o platbu, v rámci ZFK pred podpisom zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Pri poskytovaní prostriedkov uvedeným spôsobom je povinnosťou vykonávateľa uvádzať všetky údaje o platbách v zozname žiadostí o platbu v prehľade monitorovacích údajov, ktorý je súčasťou monitorovacej správy investície alebo reformy, podľa prílohy č. 5.1 – 2 ako aj v relevantných informačných systémoch.

- b) na základe žiadosti o platbu predloženej prijímateľom po uzavretí zmluvy.

Pri predkladaní žiadosti o platbu postupuje prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu uzavretou medzi vykonávateľom a prijímateľom. Vykonávateľ a prijímateľ si vzájomne dohodnú uplatňovaný systém financovania. V zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu je určený termín odoslania prostriedkov vykonávateľom na účet prijímateľa (alebo termín aktivácie rozpočtového opatrenia ak prijímateľom je štátna rozpočtová organizácia) na základe žiadosti o platbu predloženej prijímateľom.

Vykonávateľ určí prijímateľovi vzor žiadosti o platbu po obsahovej stránke v súlade so vzorom v prílohe č. 4.5 – 1b. Ak je prijímateľ osobou povinnou postupovať pri zadávaní zákazky podľa pravidiel verejného obstarávania v súlade s právom Únie alebo zákonom o verejnom obstarávaní, prijímateľ poskytne vykonávateľovi vo formulári žiadosti o platbu (najmä poskytnutie predfinancovania, zúčtovanie zálohovej platby alebo priebežná platba) okrem názvu a identifikačného čísla (IČO) dodávateľov a subdodávateľov aj údaje o konečnom užívateľovi výhod dodávateľa. Údaje o konečnom užívateľovi výhod dodávateľa sa požadujú v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia konečného užívateľa výhod.

Vykonávateľ môže poskytnúť prijímateľovi prostriedky mechanizmu maximálne do sumy určenej na implementáciu projektu v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ môže do žiadosti o platbu zahrnúť aj výdavky partnera.

Odporúča sa, aby vykonávateľ stanovil minimálnu sumu žiadosti o platbu, ktorú môže predložiť prijímateľ vykonávateľovi (napr. 40 EUR), s výnimkou žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania alebo zúčtovanie zálohovej platby a záverečnej žiadosti o platbu. Vykonávateľ je oprávnený v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu vopred stanoviť frekvenciu predkladania žiadostí o platbu. Vykonávateľ stanovuje tieto pravidlá tak, aby boli odôvodnené povahou realizovanej investície alebo reformy, a zároveň tak, aby uvedené významne neobmedzovalo schopnosť prijímateľa zrealizovať projekt.

Platby realizuje vykonávateľ z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky s využitím systémov financovania upravených v kapitole č. 4.6. Platby sa realizujú podľa typu prijímateľa formou:

- rozpočtového opatrenia – úpravou limitu výdavkov¹⁰⁵, v prípade, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia,
- transferom¹⁰⁶ v prípade, ak je prijímateľom iný subjekt ako štátna rozpočtová organizácia (napr. štátna príspevková organizácia, VÚC, obec, rozpočtová alebo príspevková organizácia VÚC alebo obce, iná organizácia verejnej správy, subjekt súkromného sektora).

Vykonávateľ je povinný platbu, v závislosti od záverov finančnej kontroly, prijímateľovi vyplatiť bezodkladne. Platbu, na základe ktorej sa vyplácajú prostriedky mechanizmu prijímateľovi – poskytnutie zálohovej platby, poskytnutie predfinancovania a refundácia, je vykonávateľ povinný vyplatiť prijímateľovi v nasledovných lehotách¹⁰⁷:

- Ak vykonávateľ v súvislosti so žiadosťou o platbu vykonáva ZFK a AFK, platbu vyplatí najneskôr do 45 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o platbu;

¹⁰⁵ Viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa (rozpočet príslušnej vnútroorganizačnej jednotky) a navýšením limitov výdavkov prijímateľa.

¹⁰⁶ Rozumie sa prevod z účtu na účet, ide o efektívny finančný tok.

¹⁰⁷ V stanovenej lehote je vykonávateľ povinný vyplatiť platbu, ktorá sa realizuje transferom, alebo požiadať MF SR o rozpočtové opatrenie, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia.

- Ak vykonávateľ v súvislosti so žiadosťou o platbu vykonáva ZFK, AFK a aj FKnM, platbu vyplatí najneskôr do 60 kalendárnych dní od predloženia žiadosti o platbu.

Nedodržanie vyššie uvedených lehôt je vykonávateľ povinný odôvodniť NIKA.¹⁰⁸ Odôvodnenie uvedie vykonávateľ v monitorovacích údajoch podľa prílohy č. 5.1 – 2 Systému implementácie Plánu obnovy, v zozname žiadostí o platbu, do poznámky.

Ak pri zúčtovaní zálohovej platby alebo zúčtovaní predfinancovania vykonávateľ v rámci ZFK, AFK alebo FKnM identifikuje:

- rozdiely medzi poskytnutou zálohou alebo predfinancovaním a zúčtovanou sumou vo výške maximálne 0,01 %¹⁰⁹,
- pri implementácii jedného opatrenia / projektu rozdiel podľa vyššie uvedeného nepredstavuje celkovo viac ako 40 Eur, a zároveň
- tento rozdiel nemá vplyv na maximálnu sumu prostriedkov mechanizmu poskytnutých na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu,

je vykonávateľ oprávnený považovať takéto rozdiely v zúčtovaní zálohovej platby alebo v zúčtovaní predfinancovania za tolerovateľné. V tomto prípade nie je potrebné uvedený rozdiel identifikovaný v rámci finančnej kontroly podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite považovať za nedostatok a nie je potrebné žiadať od prijímateľa vrátenie tohto zanedbateľného rozdielu.

4.5.3 Platby vo vzťahu vykonávateľ – sprostredkovateľ

Pokiaľ vykonávateľ poverí sprostredkovateľa plnením úloh súvisiacich s používaním alebo poskytovaním prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 5 zákona o mechanizme, v relevantných prípadoch, na účely plnenia úloh, ktoré vykonáva sprostredkovateľ v mene a na účet vykonávateľa, poskytuje vykonávateľ sprostredkovateľovi finančné prostriedky s využitím systémov financovania upravených v kap. 4.6.

Prostriedky mechanizmu poskytuje vykonávateľ sprostredkovateľovi vždy až po úprave vzájomných vzťahov alebo po uzavretí zmluvy podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona o mechanizme, ktorou sa upravujú vzťahy medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom, a to na základe predloženej žiadosti o platbu.

Vykonávateľ určí sprostredkovateľovi vzor žiadosti o platbu po obsahovej stránke v súlade so vzorom v prílohe č. 4.5 – 1b.

Sprostredkovateľ predkladá vykonávateľovi osobitne žiadosti o platbu pre účely financovania vlastných výdavkov sprostredkovateľa a osobitne žiadosti o platbu pre účely poskytovania prostriedkov mechanizmu prijímateľom. Do jednej žiadosti o platbu je možné zahrnúť len výdavky naviazané na realizáciu jedného opatrenia.

V prípade, ak vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu sprostredkovateľovi, aby ich sprostredkovateľ v mene vykonávateľa poskytoval prijímateľom, a sprostredkovateľovi sa prostriedky mechanizmu poskytujú formou zálohových platieb, je sprostredkovateľ povinný poskytnutú zálohovú platbu zúčtovať, avšak lehota 12 mesiacov na zúčtovanie poskytnutej zálohy podľa kapitoly č. 4.6.2 sa v tomto prípade neuplatní. Vykonávateľ je však povinný dohodnúť si so sprostredkovateľom takú frekvenciu predkladania žiadostí o platbu a taký spôsob zdieľania údajov o prostriedkoch mechanizmu poskytnutých prijímateľom, aby bol vykonávateľ schopný predkladať NIKA potrebné údaje najmä pre účely:

- predkladania žiadosti o vyplatenie finančného príspevku (napr. informácia o celkových kumulatívnych výdavkoch, ktoré vynaložil vykonávateľ na vykonávanie reforiem a investícií, ktorým bol podľa metodiky

¹⁰⁸ Vykonávateľ je oprávnený vopred požiadať NIKA o predĺženie lehoty v prípadoch, ak sa platby týkajú výdavkov, ktorých overenie je osobitne náročné. Vykonávateľ je v tomto prípade povinný osobitnú náročnosť overenia výdavkov riadne odôvodniť. Predĺženie lehoty na strane vykonávateľa nesmie ohroziť realizáciu opatrenia alebo jeho časti (projekt) prijímateľom.

¹⁰⁹ V odôvodnených prípadoch je vykonávateľ oprávnený tolerovateľný rozdiel navýšiť na 0,05 %, pričom platí, že ďalšie 2 podmienky musia byť dodržané.

uvedenej v nariadení o mechanizme pridelený pozitívny ukazovateľ v oblasti zmeny klímy prispievajúci k cieľom v oblasti zmeny klímy),

- monitorovania, pričom pre tento účel vykonávateľ v stanovených termínoch predkladá NIKA monitorovacie správy investícií a reforiem, vrátane prehľadov monitorovacích údajov, ktorých súčasťou sú aj údaje podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme (napr. údaje o dodávateľoch prijímateľov, ktoré sa evidujú na základe žiadosti o platbu od prijímateľa, alebo údaje o celkových verejných výdavkoch na financovanie jednotlivých opatrení).

Platby sprostredkovateľovi realizuje vykonávateľ z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky s využitím systémov financovania upravených v kapitole č. 4.6. Platby sa realizujú podľa typu sprostredkovateľa formou:

- rozpočtového opatrenia – úpravou limitu výdavkov¹¹⁰, v prípade, ak je sprostredkovateľom štátna rozpočtová organizácia,
- transferom¹¹¹ v prípade, ak je sprostredkovateľom iný subjekt ako štátna rozpočtová organizácia (napr. štátna príspevková organizácia).

Sprostredkovateľ v relevantných prípadoch zodpovedá za prevod finančných prostriedkov prijímateľovi na základe žiadosti o platbu, pričom pre ten účel koná v mene a na účet vykonávateľa a postupuje primerane podľa kapitoly 4.5.2.

Osobitný postup pri používaní prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľom, ktorý je rozpočtovou alebo príspevkovou organizáciou v riadiacej pôsobnosti vykonávateľa

V prípade, ak platí, že:

- vykonávateľ podľa § 5 ods. 2 písm. a) zákona o mechanizme sám realizuje danú investíciu alebo reformu zahrnutú do Plánu obnovy alebo jej časť, a teda prostriedky mechanizmu neposkytuje prijímateľom, a zároveň
- vykonávateľ v súlade s § 5 ods. 3 a 4 zákona o mechanizme poveril vykonávaním časti svojich úloh na realizácii tejto investície alebo reforme sprostredkovateľa, pričom sprostredkovateľom je ním priamo riadená rozpočtová alebo príspevková organizácia,

môže vykonávateľ postupovať pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu na zabezpečenie bežnej prevádzky svojej priamo riadenej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácii spôsobom obvyklým. Na výdavky sprostredkovateľa sa v takomto prípade nahliada, akoby boli vlastnými výdavkami vykonávateľa. Pri financovaní zodpovedajúcich výdavkov uhradených z rozpočtu úradu daného vykonávateľa sprostredkovateľovi, môže v takomto prípade vykonávateľ postupovať podľa kapitoly č. 4.5.1. Podkladom pre tieto transakcie sú interné žiadosti o platbu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1a, do ktorých vykonávateľ zahrnie výdavky sprostredkovateľa ako priamo riadenej rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že nepoužité prostriedky mechanizmu poskytnuté sprostredkovateľovi alebo prostriedky mechanizmu použité sprostredkovateľom v rozpore s určenými podmienkami ich používania alebo poskytnuté sprostredkovateľovi zo strany vykonávateľa v rozpore s podmienkami ich poskytovania budú vrátené do rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky.

Uvedený postup nemôže mať v žiadnom prípade vplyv na reportovanie údajov NIKA v stanovených termínoch, najmä pokiaľ ide o reportovanie plnenia mílnikov a cieľov a obsah prehľadov monitorovacích údajov, ktoré sú súčasťou monitorovacích správ. Pokiaľ ide o zber a zabezpečenie prístupu k údajom podľa čl. 22 ods. 2 písm. d) nariadenia o mechanizme vykonávateľ eviduje v zozname prijímateľov aj tú časť opatrení, ktoré realizuje sprostredkovateľ a pre tento účel v zozname prijímateľov eviduje aj sprostredkovateľov, ktorým boli poskytnuté prostriedky mechanizmu. Zároveň v zozname žiadostí o platbu vykonávateľ reportuje v relevantných prípadoch aj za sprostredkovateľov okrem iných údajov najmä údaje o dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod. Pre tento účel si vykonávateľ nastaví so sprostredkovateľom vhodný postup na predkladanie potrebných

¹¹⁰ Viazaním výdavkov v rozpočte vykonávateľa (rozpočet príslušnej vnútroorganizačnej jednotky) a navýšením limitov výdavkov sprostredkovateľa.

¹¹¹ Rozumie sa prevod z účtu na účet.

údajov. Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že údaje za sprostredkovateľov mu budú k dispozícii pre účely reportovania NIKA v čase, kedy je vykonávateľovi poskytnutá/zúčtovaná príslušná zálohová platba (podľa typu reportovaných údajov), poskytnuté predfinancovanie alebo poskytnutá priebežná platba.

Vykonávateľ je aj v prípade realizácie časti opatrení sprostredkovateľom povinný zabezpečiť dostatočný audit trail a uchovanie dôkazov o vykonávaní opatrenia Plánu obnovy a o všetkých súvisiacich finančných operáciách podľa kapitoly č. 4.9.3.

4.6 Systémy financovania

Financovanie opatrení z prostriedkov mechanizmu sa realizuje systémom:

- predfinancovania,
- zálohových platieb,
- refundácie,
- kombináciou vyššie uvedených systémov.

Pri používaní prostriedkov mechanizmu vykonávateľom a sprostredkovateľom a využití systému zálohovej platby vykonávateľ a sprostredkovateľ zúčtuje čo najviac výdavkov financovaných poskytnutej z zálohovej platby v lehote do 30. mája a 30. novembra.

Pri využití systému refundácie je vykonávateľ a sprostredkovateľ povinný refundovať výdavky uhradené z rozpočtu úradu vykonávateľa / sprostredkovateľa, ktoré majú byť financované z prostriedkov mechanizmu, najneskôr do 3 mesiacov od vykonania úhrady výdavku.¹¹²

4.6.1 Systém predfinancovania

Pri využití systému predfinancovania sa poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹¹³ uskutočňuje v dvoch etapách:

- poskytnutia predfinancovania,
- zúčtovania predfinancovania.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu systémom predfinancovania sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi¹¹⁴ žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania. Žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania predkladá prijímateľ vykonávateľovi v lehote splatnosti záväzku voči dodávateľovi / zhotoviteľovi. Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – poskytnutie predfinancovania predkladá vykonávateľovi účtovné doklady, ku ktorým nebola vykonaná úhrada, ktorých rozsah stanovuje vykonávateľ (faktúra v lehote splatnosti, prípadne doklad rovnocennej dôkaznej hodnoty) prijaté od dodávateľa / zhotoviteľa a relevantnú podpornú dokumentáciu. Vykonávateľ určí prijímateľovi v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu spôsob predkladania žiadosti o platbu a sprievodnej dokumentácie.
2. Vykonávateľ žiadosť o platbu – poskytnutie predfinancovania zaeviduje a prideli jej identifikačné číslo.
3. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada

¹¹² Nedodržanie tejto povinnosti nemá za následok vznik neoprávnených výdavkov.

V prvej žiadosti o platbu – refundácia po nadobudnutí účinnosti Systému implementácie Plánu obnovy, verzia 1.1 je vykonávateľ a sprostredkovateľ povinný zahrnúť všetky dovtedy uhradené a nerefundované výdavky, ktoré majú byť financované z prostriedkov mechanizmu.

¹¹³ Pre účely kapitoly 4.6.1 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postupy uvedené v kapitole 4.6.1 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahujú primerane.

¹¹⁴ V prípade, ak za vykonávateľa koná sprostredkovateľ, vykonávateľ zabezpečí, že sprostredkovateľ bude postupovať tak, ako by mal postupovať v zmysle tohto Systému implementácie Plánu obnovy vykonávateľ.

od prijímateľa.¹¹⁵ Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:

- a) schváli v plnej výške,
- b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov, alebo
- c) neschváli.

4. V prípade schválenia žiadosti o platbu – poskytnutie predfinancovania alebo jej časti vykonávateľ:

- v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej oprávneným výdavkom samostatne za jednotlivé zdroje financovania rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte príslušnej vnútornej organizačnej jednotky vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
- v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania.

Vykonávateľ poskytuje predfinancovanie samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹¹⁶, z ktorých majú byť príslušné výdavky financované.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Prijímateľ je povinný v lehote určenej vykonávateľom, vykonať príslušnú úhradu dodávateľovi.

Vykonávateľ určí prijímateľovi aj lehotu na zúčtovanie 100 % každého poskytnutého predfinancovania po aktivácii rozpočtového opatrenia / pripísaní prostriedkov na jeho účet.

Nezúčtovaný rozdiel predfinancovania je prijímateľ povinný vrátiť vykonávateľovi do času predloženia žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania, najneskôr však do ukončenia overovania v rámci kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania. Vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutého predfinancovania sa v priebehu rozpočtového roka vykoná na výdavkový účet¹¹⁷ vykonávateľa, nezúčtovaná časť poskytnutého predfinancovania z predchádzajúceho roku sa vracia na príjmový účet¹¹⁸ vykonávateľa. Pri realizovaní vrátenia prijímateľ postupuje v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Zúčtovanie predfinancovania sa realizuje v nasledovných krokoch:

5. Prijímateľ predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania. Prijímateľ v rámci zúčtovania poskytnutého predfinancovania predkladá spolu so žiadosťou o platbu – zúčtovanie predfinancovania doklady preukazujúce skutočnú úhradu výdavkov vykázaných v žiadosti o platbu, ktorých rozsah stanovuje vykonávateľ (napr. výpis z bankového účtu alebo vyhlásenie banky o úhrade výdavkov – originál alebo kópiu) a prípadné vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutého predfinancovania na účet vykonávateľa.
6. Vykonávateľ žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania zaeviduje a prideliť jej identifikačné číslo.
7. Vykonávateľ vo vzťahu k žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania vykoná kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada od prijímateľa. Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie predfinancovania vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli v zníženej sume, alebo

¹¹⁵ Nie je vylúčené, že prijímateľ môže v priebehu kontroly upraviť žiadosť o platbu.

¹¹⁶ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹¹⁷ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹¹⁸ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

- c) neschváli.
8. V prípade, ak bola žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania neschválená alebo schválená v zníženej sume, vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov na sumu nezúčtovaného predfinancovania.
9. Predfinancovanie sa považuje za zúčtované, ak
- je žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania schválená v plnej výške, alebo
 - prijímateľ vrátil celú sumu poskytnutého predfinancovania, resp. vrátil nezúčtovaný rozdiel poskytnutého predfinancovania vykonávateľovi.

V prípade, ak prijímateľ nepredloží žiadosť o platbu – zúčtovanie predfinancovania v lehote určenej vykonávateľom, môže vykonávateľ umožniť prijímateľovi zúčtovať poskytnuté predfinancovanie v dodatočnej lehote alebo požiadať prijímateľa o vrátenie predfinancovania. Pokiaľ vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť poskytnuté predfinancovanie a prijímateľ predfinancovanie nevráti z vlastnej iniciatívy, vykonávateľ vyzve prijímateľa na vrátenie a postupuje podľa kap. 4.8.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k zúčtovaniu predfinancovania v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

4.6.2 Systém zálohových platieb

Vykonávateľ posúdi opodstatnenosť potreby využitia systému zálohových platieb, najmä v prípade ak poskytnutie zálohovej platby uvažuje využiť vo vzťahu k prijímateľovi, ktorý nie je štátnou rozpočtovou organizáciou.

Systém zálohových platieb sa odporúča uplatniť pre financovanie výdavkov, ktoré sú financované z jedného zdroja.¹¹⁹

Pri využití systému zálohových platieb sa poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹²⁰ uskutočňuje v dvoch etapách:

- poskytnutie zálohovej platby,
- zúčtovanie zálohovej platby.

Zálohové platby sú prijímateľovi poskytované maximálne do výšky určenej vykonávateľom v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu¹²¹. Zálohové platby sú poskytované samostatne za jednotlivé zdroje financovania, a to najskôr po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu systémom zálohových platieb sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – poskytnutie zálohovej platby. V žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby prijímateľ uvedie nárokové finančné prostriedky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.
2. Vykonávateľ žiadosť o platbu – poskytnutie zálohovej platby zaeviduje a prideli jej identifikačné číslo.
3. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č.6). Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby vykonávateľ žiadosť o platbu, alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,

¹¹⁹ Vzhľadom na to, že nie je možné vopred predvídať, aké výdavky a v akom zložení (bez DPH a s DPH), budú financované z poskytnutej zálohy a vzhľadom na potrebu samostatne zúčtovať rôzne zdroje financovania.

¹²⁰ Pre účely kapitoly 4.6.2 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postup uvedený v kapitole 4.6.2 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahujú primerane.

¹²¹ Odporúča sa maximálne 40 % alokácie určenej na projekt.

- b) schváli v zníženej sume, alebo
- c) neschváli.

4. V prípade schválenia žiadosti o platbu – poskytnutie zálohovej platby alebo jej časti vykonávateľ:

- v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia – zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej poskytnutej zálohovej platby samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹²² rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte príslušnej vnútornej organizačnej jednotky vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
- v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹²³.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Prijímateľ z poskytnutej zálohovej platby vykonáva potrebné úhrady súvisiace s realizáciou projektu.

Po poskytnutí každej jednej zálohovej platby je prijímateľ povinný priebežne predkladať žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby, pričom najneskôr do 12 mesiacov¹²⁴ odo dňa aktivácie rozpočtového opatrenia / pripísania finančných prostriedkov na účet prijímateľa je prijímateľ povinný predložiť žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby vo výške 100 % sumy poskytnutej zálohovej platby. Jednu zálohovú platbu možno zúčtovať predložením viacerých žiadostí o platbu – zúčtovanie zálohovej platby. Viaceré zálohové platby možno zúčtovať predložením jednej žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby¹²⁵.

Prijímateľ vráti nezúčtovanú časť každej jednej poskytnutej zálohovej platby vykonávateľovi, najneskôr do ukončenia lehoty na zúčtovanie danej zálohovej platby. Vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutej zálohovej platby sa v priebehu rozpočtového roka vykoná na výdavkový účet¹²⁶ vykonávateľa, nezúčtovaná časť poskytnutej zálohovej platby z predchádzajúceho roku sa vracia na príjmový účet¹²⁷ vykonávateľa. Pri realizovaní vrátenia prijímateľ postupuje v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Pri zúčtovaní zálohovej platby postupuje prijímateľ nasledovne:

- 5. Prijímateľ v rámci zúčtovania poskytnutej zálohovej platby predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby. V žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby prijímateľ vykazuje výdavky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, ktoré prijímateľ uhradil z poskytnutej zálohy.¹²⁸ Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – zúčtovanie zálohovej platby predkladá aj účtovné doklady preukazujúce úhradu výdavku¹²⁹ vykázaného v žiadosti o platbu a relevantnú podpornú dokumentáciu, ktorej rozsah stanoví vykonávateľ a doklady preukazujúce prípadné vrátenie nezúčtovanej časti poskytnutej zálohy na účet vykonávateľa.
- 6. Vykonávateľ žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby zaeviduje a prideli jej identifikačné číslo.
- 7. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č 6). V prípade chýbajúcich dokladov alebo podkladov, vykonávateľ tieto vyžiada

¹²² Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹²³ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹²⁴ Vykonávateľ môže v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu určiť kratšiu lehotu na zúčtovanie zálohovej platby, pričom sa odporúča stanoviť lehotu 3 mesiace.

¹²⁵ Vykonávateľovi sa odporúča zaviesť interný mechanizmus na sledovanie zúčtovania zálohových platieb zo strany prijímateľov v lehote 12 mesiacov.

¹²⁶ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹²⁷ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹²⁸ Do žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby nemožno zahrnúť výdavky uhradené z vlastných zdrojov prijímateľa. Takéto výdavky je možné financovať výlučne systémom refundácie.

¹²⁹ Uvedené sa neaplikuje v prípade využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov, kedy prijímateľ pre účely žiadosti o platbu predkladá dokumentáciu preukazujúcu nárok na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle metodiky zapracovanej do zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

od prijímateľa. Po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby vykonávateľ žiadosť o platbu alebo jej časť:

- a) schváli v plnej výške,
- b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov alebo
- c) neschváli.

8. V prípade, ak bola žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby neschválená alebo bola schválená v zníženej sume, vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov na sumu nezúčtovanej zálohovej platby. Vykonávateľ v tomto prípade môže umožniť dodatočne zúčtovať nezúčtovanú zálohovú platbu v prípade, ak by k zúčtovaniu došlo v lehote najneskôr do ukončenia stanoveného obdobia 12 mesiacov od poskytnutia zálohovej platby.

9. Zálohová platba sa považuje za zúčtovanú, ak

- je žiadosť o platbu – zúčtovanie zálohovej platby (alebo viaceré žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby) schválené v sume poskytnutej zálohovej platby,
- prijímateľ vrátil celú sumu poskytnutej zálohovej platby, resp. vrátil nezúčtovaný rozdiel poskytnutej zálohy vykonávateľovi.

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k zúčtovaniu zálohovej platby v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

V prípade, ak prijímateľ najneskôr do skončenia lehoty na zúčtovanie poskytnutej zálohovej platby nepredloží žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby alebo nepredloží žiadosti o platbu – zúčtovanie zálohovej platby v objeme dostatočnom na zúčtovanie každej jednej poskytnutej zálohovej platby, môže vykonávateľ umožniť prijímateľovi zúčtovať poskytnutú zálohovú platbu v dodatočnej lehote alebo požiadať prijímateľa o vrátenie nezúčtovanej zálohovej platby alebo nezúčtovaného rozdielu zálohovej platby. Pokiaľ vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť poskytnutú zálohovú platbu a prijímateľ nevráti poskytnutú zálohovú platbu z vlastnej iniciatívy, vykonávateľ vyzve prijímateľa na vrátenie a postupuje podľa kap. 4.8.

Odporúča sa, aby vykonávateľ aktívne komunikoval s prijímateľom, a zároveň ho s cieľom maximalizovania návratnosti finančných prostriedkov poskytnutých systémom zálohových platieb a minimalizovania rizika nezúčtovávania poskytnutej zálohovej platby v primeranom predstihu upozorňoval na hraničné termíny pre splnenie povinností stanovených v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

4.6.3 Systém refundácie

Pri systéme refundácie sa prostriedky preplácajú na základe skutočne vynaložených výdavkov prijímateľom, tzn. že prijímateľ je povinný realizovať výdavky najskôr z vlastných zdrojov a tie mu budú v jednotlivých priebežných platbách refundované.

Poskytovanie prostriedkov mechanizmu prijímateľovi¹³⁰ systémom refundácie sa realizuje v nasledovných krokoch:

1. Prijímateľ uhradí výdavky z vlastných zdrojov.
2. Prijímateľ po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu predkladá vykonávateľovi žiadosť o platbu – priebežná platba. V žiadosti o platbu – priebežná platba prijímateľ uvedie vykázané výdavky v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ spolu so žiadosťou o platbu – priebežná platba predkladá aj účtovné doklady preukazujúce úhradu výdavku vykázaného v žiadosti o platbu

¹³⁰ Pre účely kapitoly 4.6.3 sa prijímateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ alebo samotný vykonávateľ, ak sa im vyplácajú prostriedky daným systémom financovania. Postup uvedený v kapitole 4.6.3 sa v tomto prípade na sprostredkovateľa a vykonávateľa vzťahujú primerane.

- a relevantnú podpornú dokumentáciu, ktorej rozsah stanovuje vykonávateľ (napr. výpis z bankového účtu, resp. vyhlásenie banky o úhrade výdavkov – originál alebo kópiu, faktúra)¹³¹.
3. Vykonávateľ žiadosť o platbu – priebežná platba zaeviduje a prideli jej identifikačné číslo.
 4. Vykonávateľ vykoná kontrolu žiadosti o platbu – priebežná platba v zmysle zákona o finančnej kontrole (pozri kap. č. 6) a po vykonaní kontroly žiadosti o platbu – priebežná platba, žiadosť o platbu, alebo jej časť:
 - a) schváli v plnej výške,
 - b) schváli vo výške zníženej o sumu neoprávnených výdavkov, alebo
 - c) neschváli.
 5. V prípade schválenia žiadosti o platbu – priebežná platba alebo jej časti vykonávateľ bezodkladne:
 - v prípade prijímateľa – štátna rozpočtová organizácia – zabezpečí prevod prostriedkov v sume zodpovedajúcej oprávneným výdavkom samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹³² spravidla rozpočtovým opatrením prostredníctvom úpravy limitov výdavkov viazaním výdavkov v rozpočte príslušnej vnútornej organizačnej jednotky vykonávateľa a navýšením limitov výdavkov prijímateľa,
 - v prípade ostatných prijímateľov – zadá platobné príkazy na úhradu prijímateľovi z rozpočtovaných výdavkov samostatne za jednotlivé zdroje financovania¹³³ (z výdavkového účtu).

Vykonávateľ zaznamená operáciu vzťahujúcu sa k predmetnej úhrade v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

4.6.4 Kombinácia viacerých systémov financovania

Pri financovaní opatrení z prostriedkov mechanizmu sa môže kombinovať systém predfinancovania, zálohových platieb a systém refundácie. Vykonávateľ zváži vhodnosť využívania kombinácie jednotlivých systémov financovania predovšetkým vo vzťahu k typu výdavkov a charakteru realizovaných aktivít.

Kombinovanie jednotlivých systémov financovania je možné iba za podmienky, že konkrétny výdavok môže byť vykázaný len v rámci jedného systému financovania.

V prípade kombinácie systémov financovania platí, že žiadosť o platbu sa predkladá samostatne za každý jeden z uplatňovaných systémov financovania.

4.6.5 Platby poukázané na príjmový účet vykonávateľa

Na príjmovom účte vykonávateľa¹³⁴ môžu vzniknúť príjmy z titulu

- vrátenia nepoužitej zálohy alebo nepoužitého predfinancovania z prechádzajúceho rozpočtového roka a
- vysporiadanej finančnej opravy zo strany prijímateľa.

Vykonávateľ je oprávnený z dôvodu dosiahnutia vyšších ako rozpočtovaných príjmov požiadať MF SR o povolené prekročenie limitu výdavkov za prostriedky mechanizmu. Na základe súhlasného stanoviska NIKA je MF SR oprávnené schváliť rozpočtové opatrenie na povolené prekročenie limitu výdavkov za prostriedky mechanizmu.

¹³¹ Uvedené sa neaplikuje v prípade využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov, kedy prijímateľ pre účely žiadosti o platbu predkladá dokumentáciu preukazujúcu nárok na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle metodiky zapracovanej do zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

¹³² Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹³³ Môže ísť o zdroje 1P01 Plán obnovy a odolnosti, 1P02 Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, prípadne 111 Rozpočtové prostriedky kapitoly.

¹³⁴ Príjmový účet zriadený k vnútornej organizačnej jednotke.

4.7 Systém bankových účtov

Pri finančnom riadení mechanizmu sa používa nasledovný systém bankových účtov:

- účet NIKA

Účet NIKA¹³⁵ je samostatný účet pre prostriedky z rozpočtu EÚ vedený v Štátnej pokladnici v súlade so zákonom o Štátnej pokladnici. Oprávnenie disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte majú poverení zamestnanci NIKA. Služi na prijatie prostriedkov EÚ a na ich prevod do príjmov štátneho rozpočtu alebo prevod finančných prostriedkov EK v prípade potreby vysporiadať finančné vzťahy s EK vrátením. Je vedený v EUR a je neúročený. Bankové poplatky sú uhrádzané z kapitoly ÚV SR.

- účty vykonávateľa

Vykonávateľ má v relevantných prípadoch zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke výdavkový rozpočtový účet vedený v Štátnej pokladnici, na ktorom sa operácie vykonávajú v súlade so zákonom o Štátnej pokladnici. Služi na krytie výdavkov vykonávateľa na realizáciu investícií a reforiem ako aj na úhradu prostriedkov prijímateľom¹³⁶.

Vykonávateľ má v relevantných prípadoch zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke príslušný príjmový¹³⁷ rozpočtový účet v Štátnej pokladnici, ktorý sa využíva na príjem finančných prostriedkov od prijímateľov napr. z titulu finančnej opravy (napr. nezrovnalosti a odvody za porušenie finančnej disciplíny z rozhodnutia ÚVA¹³⁸ / MF SR) alebo zmluvnej pokuty.

Oprávnenie disponovať s prostriedkami na týchto účtoch majú poverení zamestnanci vykonávateľa. Rozpočtové účty vykonávateľov sú vedené v mene EUR, nie sú úročené a úhrada nákladov (napr. bankové poplatky) je zabezpečovaná príslušnou rozpočtovou kapitolou. Všetky platby sú označené v zmysle platnej schémy kódovania zdrojov v štátnom rozpočte.¹³⁹

- účet sprostredkovateľa

Sprostredkovateľ má zriadený účet na prijatie prostriedkov mechanizmu od vykonávateľa a v relevantných prípadoch na prevod prostriedkov mechanizmu na príslušné účty prijímateľov. Typ účtu ako aj to, v ktorej finančnej inštitúcii je účet zriadený závisí od toho, aký subjekt plní úlohu sprostredkovateľa (napr. štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, iná právnická osoba). V prípade sprostredkovateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou a má založený výdavkový účet pre prostriedky EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu, môže tento využívať aj pre potreby implementácie Plánu obnovy. Účet je vedený v EUR. V prípade, ak je účet úročený, úrok vzniknutý na účte sa použije na financovanie príslušnej investície alebo reformy alebo ich časti, alebo sa vráti vykonávateľovi. Použitie prostriedkov zodpovedajúcich prípadným vzniknutým úrokom vykáže sprostredkovateľ vykonávateľovi v záverečnej žiadosti o platbu.

- účet prijímateľa

Prijímateľovi sú poskytované prostriedky na bankový účet od vykonávateľa alebo z účtu sprostredkovateľa. V prípade, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia prostriedky budú poskytované na výdavkový účet rozpočtovej organizácie. V prípade prijímateľa, ktorý je rozpočtovou organizáciou a má založený výdavkový účet pre prostriedky EÚ a spolufinancovania zo ŠR, môže tento využívať aj pre potreby implementácie Plánu obnovy. Typ účtu ako aj to, v ktorej finančnej inštitúcii je účet zriadený závisí od toho, aký subjekt je prijímateľom prostriedkov mechanizmu (napr. štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, VÚC, obec,

¹³⁵ Účet 027 – Účet mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti NIKA.

¹³⁶ Aj sprostredkovateľom, ak je to relevantné.

¹³⁷ Príjmový rozpočtový účet nie je potrebné zriadiť v prípade, ak vykonávateľ výlučne sám používa prostriedky mechanizmu a neposkytuje ich sprostredkovateľovi alebo prijímateľom.

¹³⁸ Z tohto dôvodu má ÚVA prístup k výpisom z tohto účtu.

¹³⁹ Pri implementácii Plánu obnovy sa používa najmä kód zdroja Plán obnovy a odolnosti, Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH a štátny rozpočet.

rozpočtová alebo príspevková organizácia VÚC alebo obce, subjekt súkromného sektora). Pokiaľ má prijímateľ otvorený účet v komerčnej banke v zahraničí, prijímateľ zodpovedá za úhradu všetkých nákladov spojených s realizáciou platieb na a z tohto účtu na svoju ťarchu. Účet je vedený v EUR. V prípade, ak je účet úročný, úrok vzniknutý na účte prijímateľa z poskytnutej zálohovej platby a/alebo poskytnutého predfinancovania sa použije na financovanie príslušnej investície alebo reformy alebo ich časti, alebo sa vráti vykonávateľovi / sprostredkovateľovi. Použitie prostriedkov zodpovedajúcich prípadným vzniknutým úrokom vykáže prijímateľ vykonávateľovi / sprostredkovateľovi v záverečnej žiadosti o platbu.

4.8 Vysporiadanie finančných vzťahov

4.8.1 Vysporiadanie finančných vzťahov a finančné opravy na národnej úrovni

Povinnosť vysporiadať finančné vzťahy vzniká z titulu

- finančnej opravy,

Finančná oprava sa vykonáva v prípade podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania alebo v prípade iného porušenie pri poskytovaní alebo používaní prostriedkov mechanizmu s vplyvom na financovanie investície, reformy alebo ich časti – projektu (napr. porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy).

- z iných dôvodov.

K vysporiadaniu finančných vzťahov s vykonávateľom z titulu finančnej opravy sa pristupuje najmä v prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania na úrovni vykonávateľa alebo iných osôb na strane vykonávateľa,
- ak vykonávateľ použil alebo poskytol poskytnuté finančné prostriedky v rozpore s uplatniteľnými predpismi SR alebo EÚ (napr. porušenie finančnej disciplíny),

a z iných dôvodov najmä v prípade, ak:

- vykonávateľovi bola z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky do rozpočtu úradu poskytnutá zálohová platba alebo predfinancovanie, ktoré nepoužil a vykonávateľ poskytnutú a nepoužitú zálohovú platbu alebo poskytnuté a nepoužité predfinancovanie vracia do rozpočtu vnútornej organizačnej jednotky alebo
- vykonávateľovi boli poskytnuté prostriedky z titulu mylnej platby.

Finančná oprava voči vykonávateľovi sa vykoná viazaním prostriedkov mechanizmu. Vykonávateľ je povinný za účelom vysporiadania finančných vzťahov v relevantných prípadoch vykonať viazanie prostriedkom mechanizmu. Ak vykonávateľ nevykoná viazanie prostriedkov mechanizmu, vykonáva viazanie prostriedkov mechanizmu MF SR na návrh NIKA. Vykonávateľ, MF SR a NIKA postupujú pri vykonaní finančnej opravy podľa metodického usmernenia NIKA k postupu vykonania finančnej opravy voči vykonávateľovi.

K vysporiadaniu finančných vzťahov s prijímateľom pristupuje vykonávateľ z titulu finančnej opravy najmä v nasledovných prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania na úrovni prijímateľa alebo iných osôb na strane prijímateľa,
- ak prijímateľ použil poskytnuté finančné prostriedky v rozpore s uplatniteľnými predpismi SR alebo EÚ a toto porušenie má vplyv na financovanie alebo
- ak prijímateľ porušil alebo nesplnil povinnosti stanovené v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, najmä použil poskytnuté finančné prostriedky v rozpore so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a porušenie týchto povinností, resp. nesplnenie týchto povinností je spojené s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov,

a z iných dôvodov najmä v prípade, ak:

- prijímateľovi bola poskytnutá zálohová platba alebo predfinancovanie, ktoré nepoužil a v stanovenej lehote na zúčtovanie prijímateľ poskytnutú a nepoužitú zálohovú platbu alebo poskytnuté a nepoužívané predfinancovanie vykonávateľovi vracia alebo
- prijímateľovi boli poskytnuté prostriedky z titulu mylnej platby.

Finančná oprava voči prijímateľovi sa vykoná vrátením prostriedkov mechanizmu alebo ich časti. Sumu zodpovedajúcu finančnej oprave vracia prijímateľ na príslušný príjmový účet vykonávateľa.¹⁴⁰ Ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia, finančná oprava sa vykoná viazaním prostriedkov mechanizmu.

V súlade s § 21 ods. 4 zákona o mechanizme je prijímateľ povinný vrátiť prostriedky mechanizmu alebo ich časť postupom podľa ustanovenia § 21 ods. 5 a 6 tohto zákona a za podmienok a uvedených v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. V prípade vysporiadania finančných vzťahov na základe vlastnej iniciatívy prijímateľa, prijímateľ oznámi túto skutočnosť vykonávateľovi predložením žiadosti o platbu – vrátenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4.5 – 1b a vykonávateľ zabezpečí zodpovedajúcu evidenciu v ISUF alebo v inom vykonávateľom používanom ekonomickom / účtovnom systéme.

Ak má prijímateľ povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu alebo ich časť a nevysporiadal ich z vlastnej iniciatívy, vyzve vykonávateľ prijímateľa na vrátenie prostriedkov mechanizmu alebo ich časti. V jednotlivých prípadoch vrátenia finančných prostriedkov vykonávateľ zašle prijímateľovi žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov. Vzor žiadosti o vrátenie je uvedený v prílohe č. 4.8 – 1. Ak sa finančná oprava vykonáva z titulu porušenia finančnej disciplíny a prijímateľ vráti prostriedky mechanizmu v lehote určenej vo výzve, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny sa neuplatňuje.

Ak suma, ktorá sa má vrátiť, nepresiahne 40 EUR, tieto finančné prostriedky vykonávateľ od prijímateľa nevymáha. Pokiaľ kumulatívna suma finančných prostriedkov, ktoré má prijímateľ vrátiť, presiahne 40 EUR, vykonávateľ uplatní a vymáha túto úhrnnú sumu od prijímateľa.

Ak prijímateľ nevráti prostriedky mechanizmu alebo ich časť ani z vlastnej iniciatívy a ani na základe výzvy vykonávateľa a povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu vznikla v dôsledku porušenia finančnej disciplíny, postupuje vykonávateľ podnet ÚVA na správne konanie vo veci porušenia finančnej disciplíny. Správcom pohľadávky štátu z prostriedkov mechanizmu je vykonávateľ do dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o porušení finančnej disciplíny. Dňom nadobudnutia právoplatnosti takéhoto rozhodnutia sa správcom pohľadávky štátu stáva orgán, ktorý vydal rozhodnutie o porušení finančnej disciplíny¹⁴¹. O pohľadávke štátu z prostriedkov mechanizmu účtuje jej správca. Odvod za porušenie finančnej disciplíny pri hospodárení s prostriedkami mechanizmu sa odvádza na príjmový rozpočtový účet¹⁴² príslušného vykonávateľa.

Ak povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu vznikla v dôsledku iného porušenia, uplatňuje sa vrátenie prostriedkov mechanizmu podľa ustanovenia § 131 až 138 Civilného sporového poriadku.

V prípade, ak vznikne prijímateľovi povinnosť vrátiť prostriedky mechanizmu, môže vykonávateľ s prijímateľom uzavrieť dohodu o splátkach a dohodu o odklade plnenia.

Pri vysporiadaní finančných vzťahov so sprostredkovateľom sa postupuje rovnako ako v prípade prijímateľa. V prípade vysporiadania finančných vzťahov v súvislosti s financovaním výdavkov realizovaných vykonávateľom sa postupuje primerane v zmysle tejto kapitoly.

¹⁴⁰ Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

¹⁴¹ ÚVA alebo MF SR.

¹⁴² Účet zriadený k príslušnej vnútornej organizačnej jednotke vykonávateľa.

4.8.2 Finančné opravy voči Slovenskej republike

V súlade s čl. 22 ods. 5 nariadenia o mechanizme má EK právo primerane znížiť podporu v rámci mechanizmu v prípadoch:

- podvodu, korupcie, konfliktu záujmov a dvojitého financovania, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie a ktoré členský štát nenapravil alebo
- závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z uzatvorených dohôd.

EK má právo primerane znížiť podporu v rámci mechanizmu aj v prípade, ak informácie a odôvodnenie uvedené v žiadosti o platbu finančného príspevku alebo podporných dokumentoch odôvodňujúce platbu sú nesprávne.

Suma finančnej opravy je stanovená v súlade s čl. 19 dohody o financovaní. Suma podliehajúca finančnej oprave sa vyčíslí na základe jednotlivých prípadov v zodpovedajúcej sume. Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy EK dodržiava zásadu proporcionality a zohľadňuje závažnosť podvodu, korupcie a konfliktu záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy EÚ, alebo závažnosť porušenia povinnosti. V osobitných prípadoch, keď je zistený nedostatok v kontrolnom systéme členského štátu, ktorý vedie k závažným porušeniam povinnosti môže byť finančná oprava stanovaná percentuálnou sadzbou 5 %, 10 %, 25 % alebo 100 % finančného príspevku.

Pred tým, ako dôjde k zníženiu finančného príspevku, dostane členský štát príležitosť predložiť svoje pripomienky v lehote do 2 mesiacov¹⁴³. NIKA po doručení tejto informácie bezodkladne vyzve konkrétneho vykonávateľa na predloženie vyjadrenia, na základe ktorého spracuje NIKA stanovisko a predloží ho po prediskutovaní s vykonávateľom v stanovenej lehote EK.

Ak EK rozhodne o vrátení finančného príspevku alebo jeho časti, členský štát je povinný zodpovedajúcu sumu vrátiť spôsobom uvedeným v čl. 20 dohody o financovaní. Vrátenie finančných prostriedkov zabezpečí NIKA zo samostatného účtu. Ďalej sa postupuje v zmysle kapitoly č. 4.8.1.

4.9 Vedenie a uchovávanie záznamov

4.9.1 Účtovníctvo

Prostriedky EÚ sa zaznamenávajú v účtovníctve NIKA.

O zaradení do príjmov štátneho rozpočtu po prevode prostriedkov zo samostatného účtu NIKA účtuje kapitola Všeobecná pokladničná správa.

Realizácia výdavkov prostredníctvom štátneho rozpočtu je predmetom účtovníctva vnútornej organizačnej jednotky príslušného vykonávateľa, ktorý má v rozpočte rozpočtované výdavky. Vykonávateľ zabezpečuje sledovanie transakcií súvisiacich s prostriedkami mechanizmu, za ktoré zodpovedajú, a to v rámci účtovníctva príslušnej vnútornej organizačnej jednotky vykonávateľa.

Spracovanie účtovných záznamov a výstupov podľa osobitných predpisov (najmä zákona o Štátnej pokladnici) súvisiacich s poskytovaním a používaním prostriedkov mechanizmu zabezpečuje vykonávateľ v ISUF¹⁴⁴ alebo so súhlasom NIKA vo vlastnom ekonomickom / účtovnom systéme.

Vykonávateľ vedie účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov v súlade so zákonom o účtovníctve v rámci účtovníctva príslušnej vnútornej organizačnej jednotky vykonávateľa, v ktorom sa osobitne zaznamenávajú a vykazujú všetky transakcie týkajúce sa prostriedkov mechanizmu.

Sprostredkovateľ a prijímateľ sú povinní viesť účtovníctvo v zmysle platných predpisov v tejto oblasti. Prostriedky mechanizmu určené na implementáciu konkrétnych opatrení v relevantných prípadoch vedú v účtovníctve

¹⁴³ Podľa čl. 15 Dohody o financovaní.

¹⁴⁴ ISUF umožňuje v rámci integrovaného prepojenia informačných systémov väzby na RIS a IS ŠP. Spracovanie účtovných záznamov a výstupov podľa osobitných predpisov súvisiacich s poskytovaním a používaním prostriedkov mechanizmu v ISUF je upravené v dokumentácii pre používateľov.

v analytickej evidencii alebo v prípade jednoduchého účtovníctva alebo inej evidencie majetku a záväzkov a príjmov a výdavkov využívajú slovné a číselné označovanie projektu pri zápisoch.

4.9.2 Finančné výkazníctvo

Na účely zostavovania finančných výkazov v súlade s legislatívou SR (najmä zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy) sa uplatní členenie podľa rozpočtovej klasifikácie, členenie podľa programového rozpočtovania a členenie podľa kódov zdrojov v štátnom rozpočte.¹⁴⁵

Vykonávateľ v rámci systému finančného výkazníctva zabezpečuje pravidelné a štandardizované výstupy pre každé opatrenie financované z prostriedkov mechanizmu. Systém finančného výkazníctva vykonávateľa pokrýva všetky výdavky bez ohľadu na zdroj ich financovania. Vykonávateľ zabezpečí súlad údajov vo finančných výkazoch s údajmi v účtovných záznamoch a v účtovnej dokumentácii, ktoré vedú.

4.9.3 Uchovávanie dokumentov

Vykonávateľ je povinný zachovať dostatočnú auditnú stopu o vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy, a to najmä pre účely kontroly a auditu a pre účely poskytovania informácií EK a NIKA.

Vykonávateľ zabezpečí, aby všetky podporné dokumenty týkajúce sa implementácie Plánu obnovy a realizácie investícií, reforiem alebo projektov (napr. dokumentácia z verejného obstarávania, účtovná dokumentácia atď.) boli uchovávané pre potreby auditov a kontroly do 31. decembra 2031 alebo počas obdobia 5 rokov od uskutočnenia poslednej platby finančného príspevku zo strany EK¹⁴⁶, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane neskôr. Uvedená doba sa môže prerušiť z dôvodu správnych alebo súdnych konaní a na základe riadne odôvodnenej žiadosti EK.

Evidencia a uchovávanie dokumentov musí byť zabezpečené aj v súlade s uplatniteľnými predpismi v tejto oblasti (napr. zákonom o archívoch, zákon o účtovníctve).

4.9.4 Uchovávané dokumenty musia poskytovať dostatočnú záruku spoľahlivosti na účely auditu a kontroly. Evidencia a spracovanie údajov

V procese implementácie Plánu obnovy je každý subjekt (najmä NIKA, vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje, finančný sprostredkovateľ) povinný na svojej úrovni zabezpečiť evidenciu a spracovanie údajov súvisiacich s hospodárením s prostriedkami mechanizmu.

V procese finančného riadenia relevantné subjekty používajú nasledovné informačné systémy:

- ekonomický / účtovný systém vykonávateľa¹⁴⁷ alebo ISUF,
- RIS,
- ManEx – modul IS ŠP pre riadenie výdavkov, ktorý poskytuje používateľom služby elektronického bankovníctva.

Elektronická výmena údajov, správ a informácií s EK prebieha prostredníctvom systému FENIX, ktorého vývoj a prevádzku zabezpečuje EK.

Na výmenu informácií medzi NIKA a vykonávateľom a uchovávanie a evidenciu údajov a dokumentov do času plného zavedenia ISPO, slúži úložisko NIKA.

¹⁴⁵ Legislatívny rámec k finančnému výkazníctvu od 1.1.2018 tvorí Opatrenie MF SR č. MF/017353/2017-352 zo dňa 19. decembra 2017, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy, Metodické usmernenie č. MF/008361/2018-352 k postupu pri aplikácii § 2 až 7 opatrenia MF SR, Manuál k obsahu FIN. výkazov (nelegislatívny dokument). Opatrenie je vydávané na základe § 2b ods. 2 zákona o Štátnej pokladnici.

¹⁴⁶ Podľa čl. 12 dohody o financovaní.

¹⁴⁷ Zmenu IT systému z ISUF na ekonomický / účtovný systém vykonávateľa odsúhlasuje NIKA.

Na úložisko majú prístup vybraní zamestnanci NIKA a vybraní zamestnanci vykonávateľov. Štruktúra adresárov a riadenie prístupov sú navrhnuté tak, aby bola zabezpečená ochrana údajov uchovaných na úložisku. Vytváranie prístupov a prevádzku úložiska zabezpečuje NIKA, ktorá je správcom tohto dočasného systému. NIKA zabezpečuje pravidelné zálohovanie údajov uchovaných na úložisku.

Na úložisko ukladá NIKA:

- v priečinku, ktorý je prístupný všetkým vykonávateľom a NIKA
dokumenty, ktoré by mohli byť potrebné pre vykonávateľov a nie sú zverejnené na webovom sídle Plánu obnovy;
- v priečinku, ktorý je prístupný len konkrétnemu vykonávateľovi a NIKA
dokumenty, určené konkrétnemu vykonávateľovi napr. schvaľovacie dokumenty, vyjadrenia EK;

a vykonávateľ

- v priečinku, ktorý je prístupný len konkrétnemu vykonávateľovi a NIKA
dokumenty¹⁴⁸ predkladané NIKA v zmysle zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších metodických dokumentov najmä. monitorovacie správy investície a reformy, výzvy a priame vyzvania, podklady k príprave rozpočtu, podklady k žiadosti o vyplatenie finančného príspevku a pod. a elektronickú verziu dokumentov, ktoré vznikajú v procese implementácie, napr. žiadosti o prostriedky mechanizmu, oznámenia o splnení alebo nesplnení podmienok poskytnutia, zmluvy, žiadosti o platbu, monitorovacie správy projektu, ktoré bližšie určí NIKA.

Pokiaľ zo zákona o mechanizme, Systému implementácie Plánu obnovy a ďalších metodických dokumentov vyplýva NIKA alebo vykonávateľovi povinnosť vzájomne si predkladať dokumenty, ktoré sú uložené na úložisku, je možné predložiť dokument odvolaním sa dokument už uložený na úložisku uvedením jeho názvu, dátumu a miesta uloženia na úložisku.

4.10 Osobitný postup pri posudzovaní investícií Plánu obnovy

V nadväznosti na bod C.5 uznesenia vlády č. 649 z 14. októbra 2020 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 (ďalej len „uznesenie vlády č. 649/2020“) majú ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a správcovia ďalších kapitol štátneho rozpočtu povinnosť predložiť pre navrhované investície, projekty investičného charakteru a koncesie kapitoly, rozpočtových a príspevkových organizácií kapitoly a ostatných subjektov verejnej správy v riadiacej pôsobnosti kapitoly s predpokladanými celkovými výdavkami vyššími ako 1 mil. eur s DPH MF SR podklady na ekonomické hodnotenie obsahujúce minimálne detailný rozpočet projektu a dokumenty preukazujúce súlad projektu so sektorovou stratégiou, resp. súlad s prioritovaným investičným plánom a harmonogramom.

Uvedené sa vzťahuje aj na investície, koncesie a projekty investičného charakteru zahrnuté do Plánu obnovy. Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a správcovia ďalších kapitol štátneho rozpočtu sú zároveň povinní uviesť investície zahrnuté do Plánu obnovy aj vo svojich investičných plánoch v zmysle bodu C.3 uznesenia vlády č. 649/2020.

Vykonávateľ postupuje v súlade s aktuálnou metodikou prípravy a hodnotenia investičných projektov MF SR¹⁴⁹.

¹⁴⁸ Podrobné informácie o dokumentoch, ich názvosloví, ako aj mieste uloženia upravuje príručka k úložisku NIKA, ktorá je dostupná na úložisku NIKA v priečinku Všeobecné dokumenty.

¹⁴⁹ <https://www.mfsr.sk/files/archiv/88/Metodika-pripravy-a-hodnotenia-investicnych-projektov.pdf>

5 MONITOROVANIE A PODÁVANIE SPRÁV

Monitorovanie implementácie Plánu obnovy je súbor činností zameraných na zber a vyhodnocovanie údajov a informácií o:

- pokroku v implementácii a o aktuálnom stave implementácie investícií a reforiem a ich častí (projektov),
- stave dosahovania plánovaných míľnikov a cieľov,
- predpokladanom vývoji implementácie investícií a reforiem a ich častí (projektov) v nasledujúcom monitorovacom období.

Účelom opatrení na zabezpečenie účinného monitorovania na rôznych úrovniach implementácie Plánu obnovy nie je len sledovania dosiahnutého pokroku pri plnení míľnikov a cieľov, ale aj skoré identifikovanie potenciálnych problémov a rizík tak, aby bolo možné dostatočne včas zabezpečiť nápravu. Zavedením systému účinného monitorovania sa rovnako zabezpečí získavanie potrebných informácií a údajov pre vykonávateľa a NIKA pre plnenie ich úloh a pre výkon kontroly a auditu a poskytovanie potrebných informácií a údajov EK¹⁵⁰.

Monitorovanie implementácie Plánu obnovy sa vykonáva na troch úrovniach:

- vykonávateľ monitoruje implementáciu projektov realizovaných prijímateľom,
- NIKA monitoruje implementáciu investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá vykonávateľ,
- EK monitoruje implementáciu všetkých investícií a reforiem Plánu obnovy, za ktoré zodpovedá Slovenská republika ako prijímateľ prostriedkov mechanizmu.

5.1 Monitorovanie implementácie investície a reformy

Vykonávateľ poskytuje potrebné informácie a údaje o implementácii jemu zverenej časti Plánu obnovy NIKA v monitorovacej správe investície a reformy. Monitorovacia správa investície alebo reformy je základným nástrojom NIKA na monitorovanie implementácie všetkých investícií a reforiem, za ktoré zodpovedá príslušný vykonávateľ.

Monitorovacia správa investície alebo reformy má byť spracovaná tak, aby poskytla včas kompletné, presné a spoľahlivé informácie a údaje o konkrétnych investíciách a o reformách v kompetencii daného vykonávateľa, najmä informácie o stave fyzickej a finančnej implementácie investície a reformy a dodržaní harmonogramu monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem, smerujúcich k splneniu stanovených míľnikov a cieľov uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

V monitorovacej správe investície a reformy podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5.1 – 1 vykonávateľ pravidelne poskytuje NIKA všetky relevantné informácie o implementácii konkrétnych investícií a reforiem v nasledovnej štruktúre:

1. titulný list,

Titulný list obsahuje:

a) číslo monitorovacej správy vo formáte mesiac / rok (MM/RRRR),

Ak vykonávateľ predkladá monitorovaciu správu samostatne za každý komponent v zodpovednosti vykonávateľa, číslo monitorovacej správy investície a reformy sa uvedie vo formáte mesiac / rok / číslo komponentu (MM/RRRR/KX).

b) obdobie, za ktoré sa monitorovacia správa predkladá

Ide spravidla obdobie jedného kalendárneho mesiaca.

¹⁵⁰ Napr. čl. 22 ods. 2, čl. 27 až 32 nariadenia o mechanizme.

- c) základné údaje o vykonávateľovi,
- d) zoznam investícií a reforiem za jednotlivé komponenty Plánu obnovy, ktorých sa monitorovacia správa týka,

Vykonávateľ je povinný predložiť správu každej investície a reformy v zodpovednosti vykonávateľa, s výnimkou tých investícií a reforiem, ktoré boli plne zrealizované a ich výsledky, t. j. míľniky a ciele, boli splnené a vykázané v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK.

- e) zoznam dokumentov obsiahnutých v monitorovacej správe investície a reformy a všetkých príloh (napr. správy o zistených nezrovnalostiach a ich aktualizácie),
- f) vyhlásenie o úplnosti, presnosti a spoľahlivosti údajov uvedených v monitorovacej správe investície a reformy,
- g) miesto a dátum podpisu, meno, priezvisko, funkcia a podpis štatutárneho orgánu vykonávateľa, alebo ním poverenej osoby (vedúci zamestnanec)¹⁵¹.

Titulný list predkladá vykonávateľ aj v prípade, ak v stanovenom termíne nepredkladá vykonávateľ NIKA samotné správy ku konkrétnym investíciám alebo reformám, ale len prehľad monitorovacích údajov alebo dôkazy o splnení míľnikov a cieľov Plánu obnovy.

2. správa ku konkrétnej investícii alebo reforme¹⁵², ktorej sa monitorovacia správa týka,

Správa investície alebo reformy sa uvádza v nasledovnej štruktúre:

- a) číslo a názov investície alebo reformy,
- b) vykonávateľ,
- c) monitorovacie obdobie, ktorého sa monitorovacia správa týka,

Ide spravidla o obdobie dvoch kalendárnych mesiacov, pokiaľ NIKA neurčí vykonávateľovi inak.

- d) míľniky alebo ciele danej investície alebo reformy podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady a operačnej dohody a stav ich plnenia

Ku kvantitatívnym cieľom sa uvedie očakávaný stav, údaj o jeho plnení vyjadrený počtom zrealizovaných jednotiek stanoveného cieľa v monitorovacom období a kumulatívne od začiatku realizácie opatrenia, percentuálne naplnenie cieľa so zohľadnením očakávaného stavu podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady a aj podľa operačnej dohody.

K jednotlivým míľnikom alebo nekvantifikovateľným cieľom sa uvedie očakávaný stav a údaj o jeho plnení, pričom hodnota percentuálneho plnenia sa nestanovuje odhadom, ale uvádza sa exaktne (v relevantných prípadoch 0 alebo 100 %).

Vykonávateľ zohľadní v uvedených ukazovateľoch len tie míľniky a ciele, o ktorých splnení získal riadne uistenie¹⁵³.

¹⁵¹ Poverenie osoby môže vyplývať napr. z organizačného poriadku, podpisového poriadku alebo iného interného riadiaceho aktu vydaného štatutárnym orgánom vykonávateľa. Ak monitorovaciu správu investície a reformy nepodpisuje sám štatutárny orgán vykonávateľa, vykonávateľ oznámi NIKA poverenú osobu na poskytovanie údajov NIKA a jej prípadnú zmenu.

¹⁵² Vykonávateľ je povinný predkladať v monitorovacej správe správy za všetky investície a reformy, za ktoré vykonávateľ zodpovedá. Monitorovacia správa investície a reformy bude obsahovať toľko správ, za koľko investícií a reforiem vykonávateľ zodpovedá. Vykonávateľ nepredkladá správy investícií a reforiem, ktoré už boli uspokojivo splnené a zodpovedajúce míľniky a ciele boli deklarované v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Pokiaľ splnenie relevantných míľnikov a cieľov nebolo ešte deklarované v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku, je vykonávateľ oprávnený nepredkladať správu konkrétnej investície alebo reformy len na základe predchádzajúceho odsúhlasenia NIKA. Za odsúhlasenie je možné považovať formálne potvrdenie NIKA, že vykonávateľom predložené dôkazy o splnení míľnika alebo cieľa zahŕňajú NIKA do žiadosti o vyplatenie finančného príspevku.

¹⁵³ Pozri kapitola 6.4.1 Systému implementácie Plánu obnovy.

- e) plnenie harmonogramu monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a plnenie Plánu implementácie danej investície a reformy 154 (ďalej aj „implementačný plán“),

Vykonávateľ uvedie, či implementácia investície alebo reformy prebieha podľa plánu alebo je v omeškaní. V prípade omeškania sa v monitorovacej správe vždy uvádza aj zdôvodnenie omeškania.

Osobitne sa vykonávateľ vyjadrí k plneniu harmonogramu výziev a priamych vyzvaní (podľa plánu / v omeškaní), pričom v prípade omeškania sa pri vyhlasovaní výziev a priamych vyzvaní vykonávateľ informuje o príčinách nedodržania termínov stanovených v harmonograme, a to aj v prípade, ak v zmysle kapitoly č. 3.1.1 nie je potrebné v súvislosti s omeškaním aktualizovať harmonogram výziev a priamych vyzvaní. Vykonávateľ indikuje očakávané omeškanie vo vyhlásení výzvy alebo priameho vyzvania.

- f) popis činností súvisiacich s implementáciou investície alebo reformy, vykonaných počas monitorovaného obdobia a dosiahnutý pokrok, 155
- g) popis plánovaných činností v nasledujúcom monitorovacom období¹⁵⁶, pričom v prípade indikovaného omeškania sa osobitne uvedú plánované činnosti, ktorými sa zabezpečí splnenie mílnika alebo cieľa v požadovanom termíne. 157

Vykonávateľ v prípade omeškania predkladá NIKA aktualizovaný Plán implementácie danej investície / reformy. V prípade omeškania implementácie opatrenia oproti implementačnému plánu bude vykonávateľ povinný aktualizovať implementačný plán tak, aby omeškanie nemalo vplyv na plnenie záväzkov SR, t. j. splnenie mílnika alebo cieľa v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.¹⁵⁸

- h) kumulatívnu sumu finančných prostriedkov na realizáciu investície alebo reformy rozdelenú podľa zdrojov financovania (Plán obnovy a odolnosti, Plán obnovy a odolnosti – prostriedky na úhradu DPH, iné zdroje financovania – napr. štátny rozpočet¹⁵⁹, iné zdroje EÚ¹⁶⁰ a pod.),

V tejto časti vykonávateľ uvedie informáciu, a tým bezodkladne informuje NIKA, o zmenách vo financovaní investície alebo reformy Plánu obnovy alebo ich častí z iných zdrojov EÚ, ktoré nastali v porovnaní s očakávaným stavom popísaným v Pláne obnovy.¹⁶¹

- i) identifikované problémy, riziká, plánované a / alebo prijaté opatrenia na ich odstránenie,
- j) zoznam príloh vzťahujúcich sa k správe príslušnej investície alebo reformy.

Vždy v prvej monitorovacej správe predkladanej NIKA v kalendárnom roku je vykonávateľ povinný ako prílohu správy ku konkrétnej investícii alebo reforme uviesť Plán implementácie danej investície / reformy.

Implementačný plán obsahuje detailný harmonogram všetkých krokov, ktoré je potrebné vykonať, aby vykonávateľ zrealizoval investíciu alebo reformu a splnil stanovené mílniky alebo ciele v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.

Očakáva sa, že implementačný plán bude obsahovať všetky informácie v zmysle tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy, ako aj to, že vykonávateľ pri vypracovaní implementačného plánu zohľadní špecifiká jednotlivých opatrení. Zároveň sa očakáva, že vykonávateľ v implementačnom pláne uvedie všetky činnosti potrebné pre implementáciu investície alebo reformy a že tieto činnosti bude vykonávateľ vykonávať bezodkladne a v čo najkratších lehotách. Vykonávateľovi sa odporúča, aby v implementačnom

¹⁵⁴ Ide o detailný plán krokov, ktoré je potrebné uskutočniť, aby sa investícia alebo reforma zrealizovala v dohodnutom rozsahu, kvalite a termíne.

¹⁵⁵ Vráťane zrealizovaných komunikačných aktivít.

¹⁵⁶ Vykonávateľ plánuje činnosti tak, aby boli stanovené mílniky a ciele splnené v stanovenom termíne, rozsahu a kvalite.

¹⁵⁷ Vráťane plánovaných komunikačných aktivít.

¹⁵⁸ V prípade ohrozenia, ktoré môže mať vplyv na plnenie záväzkov SR môže NIKA zaviesť zvýšený dohľad alebo navrhnúť uplatnenie krízových opatrení podľa § 10 zákona o mechanizme.

¹⁵⁹ V prípade, ak sa časť výdavkov opatrení financuje výlučne zo štátneho rozpočtu, t. j. výdavky nebudú kryté príjmami z rozpočtu EÚ.

¹⁶⁰ V prípade, ak sa časť výdavkov opatrení financuje z iných prostriedkov EÚ, ako z prostriedkov mechanizmu.

¹⁶¹ Bližšie informácie o povinnosti vykonávateľa informovať NIKA o zmenách vo financovaní opatrenia Plánu obnovy sú uvedené v kapitole č. 2.4 Systému implementácie Plánu obnovy.

pláne v súvislosti s tými implementačnými krokmi, s ktorými sa spájajú významné riziká, tieto riziká indikoval a upozornil na ne aj NIKA.

V prípade opatrení, ktoré sa realizujú tak, že vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu prijímateľom na realizáciu projektov, prostredníctvom ktorých sa plnia míľniky a ciele Plánu obnovy, vykonávateľ v implementačnom pláne uvedie očakávaný harmonogram projektov a lehoty na vykonávanie jednotlivých činností na strane vykonávateľa (najmä lehota na posúdenie žiadostí, lehota na uzavretie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu so žiadateľmi, ktorí splnili podmienky poskytnutia prostriedkov mechanizmu, lehota na vykonanie finančných kontrol, lehota na vyplatenie prostriedkov v nadväznosti na predloženie žiadosti o platby alebo lehoty na ďalšie úkony vykonávateľa, ak sú tieto úkony zo strany vykonávateľa potrebné vykonať)¹⁶².

Implementačný plán nie je potrebné vypracovať v súvislosti s tými opatreniami Plánu obnovy, ktoré už boli zrealizované a ktorých míľniky a ciele už boli vykázané EK v žiadosti o poskytnutie finančného príspevku, ak sa zo strany vykonávateľa už ďalšia implementácia nepredpokladá. Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa v čase predkladania implementačného plánu nachádzajú v určitom štádiu implementácie, vykonávateľ môže zohľadniť v implementačnom pláne len tie kroky, ktoré bude potrebné vykonať v čase predkladania implementačného plánu NIKA a neskôr.

Pri príprave implementačného plánu vychádza vykonávateľ najmä z:

- vykonávacieho rozhodnutia Rady,
- operačnej dohody a
- harmonogramu monitorovacích krokov uvedeného v prílohe č. 1.1 – 1.

Ak nie je možné pri príprave implementačného plánu plne zohľadniť niektoré záväzné dokumenty¹⁶³, vykonávateľ pri predložení implementačného plánu NIKA uvedené skutočnosti riadne písomne odôvodní. NIKA nie je potrebné odôvodňovať nesúhlasy v termínoch plnenia monitorovacích krokov, ku ktorým došlo v minulosti a o ktorých už vykonávateľ NIKA informoval.

NIKA implementačný plán po jeho predložení vykonávateľom posúdi. V prípade potreby budú s vykonávateľom komunikované výhrady NIKA k predloženému implementačnému plánu.

V monitorovacej správe vykonávateľ predkladá správy ku konkrétnym investíciám alebo reformám každé 2 mesiace¹⁶⁴. NIKA je oprávnená v prípade, ak je implementácia investície alebo reformy v omeškaní oproti harmonogramu monitorovacích krokov alebo oproti plánu implementácie danej investície a reformy alebo v prípade identifikácie takých problémov a rizík, ktoré by mohli významným spôsobom ovplyvniť realizáciu investície alebo reformy, požadovať predloženie správy konkrétnej investície alebo reformy v inej frekvencii, napr. každý mesiac alebo každý týždeň. NIKA je zároveň oprávnená požadovať predkladanie správy konkrétnej investície alebo reformy na mesačnej báze alebo aj častejšie v prípade zvýšeného dohľadu nad činnosťou vykonávateľa, ak to NIKA uzná za potrebné s ohľadom na priebeh realizácie investície alebo reformy. Predloženie správy konkrétnej investície alebo reformy môže NIKA požadovať aj v prípade, ak to uzná za potrebné pre účely predloženia žiadostí o vyplatenie finančného príspevku alebo plnenia vykazovacích povinností voči EK.

3. monitorovacie údaje

Monitorovacie údaje priebežne vypracováva vykonávateľ podľa prílohy č. 5.1 – 2 a podľa prílohy č. 5.1 – 4.

Prehľad monitorovacích údajov podľa prílohy č. 5.1 – 2 obsahuje nasledovné informácie:

a) zoznam výziev,

¹⁶² Lehoty vykonávateľ stanovuje v súlade so Systémom implementácie Plánu obnovy.

¹⁶³ Pri príprave implementačného plánu sa nie je možné odchýliť od vykonávacieho rozhodnutia Rady.

¹⁶⁴ NIKA a vykonávateľ sa môžu dohodnúť, že správy všetkých investícií a reforiem v zodpovednosti vykonávateľa budú predkladané spolu, alebo sa môžu dohodnúť na predkladaní správ za časť investícií a reforiem v párnych mesiacoch a za ďalšiu časť investícií a reforiem v nepárnych mesiacoch.

- b) zoznam priamych vyzvaní,
- c) zoznam žiadateľov,
- d) zoznam prijímateľov,
- e) zoznam žiadostí o platbu,
- f) zoznam nezrovnalostí,
- g) zoznam kontrol, auditov a overovaní,
- h) zoznam podnetov, sťažností a medializovaných káuz.

Prehľad monitorovacích údajov podľa prílohy č. 5.1 – 4 obsahuje monitorovací prehľad k verifikačnému mechanizmu s dôkazmi o plnení míľnikov a cieľov investícií a reforiem. Potrebné dôkazy o uspokojivom splnení konkrétnych míľnikov a cieľov sú určené v prílohe č. 1 operačnej dohody. Jedným z podkladov je vždy súhrnný dokument, ktorý pripraví vykonávateľ podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 5.1 – 4. K súhrnnému dokumentu sa prikladajú ďalšie dôkazy podľa prílohy č. 1 operačnej dohody.

Pre účely monitorovania a kontroly plnenia kvantitatívnych cieľov jednotlivých investícií a reforiem Plánu obnovy vykonávateľ priebežne aktualizuje a eviduje údaje v relevantnom prehľade uvedenom v prílohe č. 5.1 – 4. Vykonávateľ v monitorovacom prehľade eviduje len tie jednotky míľnika alebo cieľa, ktoré naplňajú všetky relevantné požiadavky vyplývajúce z verifikačného mechanizmu uvedeného v operačnej dohode a vykonávacom rozhodnutí Rady.

Vykonávateľ priebežne eviduje všetky požadované údaje, ktoré sú uvedené v prehľadoch monitorovacích údajov. Na požiadanie NIKA alebo kontrolného alebo auditného orgánu je vykonávateľ povinný predložiť aktualizované údaje uvedené v týchto prehľadoch. Vykonávateľ je povinný predkladať prehľady monitorovacích údajov v prílohe každej monitorovacej správy investície a reformy.

Vykonávateľ predkladá dôkazy o uspokojivom splnení míľnikov a cieľov v monitorovacej správe investície a reformy, ktorú predkladá NIKA v termíne bezprostredne nasledujúcom po splnení míľnika alebo cieľa danej investície a reformy. Uvedené nemá vplyv na povinnosť vykonávateľa predkladať priebežne aktualizovaný prehľad podľa prílohy 5.1 – 4 NIKA na mesačnej báze.

4. Prehľad monitorovacích údajov podľa prílohy č. 8.1 – 1 obsahuje prehľad monitorovacích údajov pre finančné nástroje, prehľad plnenia spoločných ukazovateľov

Na základe údajov o implementácii reforiem a investícií Plánu obnovy je potrebné zhromažďovať všetky relevantné údaje o spoločných ukazovateľoch. Tieto údaje je potrebné zhromažďovať v rámci všetkých reforiem a investícií zahrnutých do Plánu obnovy, a to bez ohľadu na to, či sú tieto reformy investície z Mechanizmu financované úplne, alebo len čiastočne.

Vykonávateľ v rámci monitorovacej správy predkladá aj odpočet plnenia spoločných ukazovateľov, ktoré sú relevantné pre danú investíciu alebo reformu v súlade s prílohou 5.1 – 3. Vykonávateľ zasiela odpočet plnenia vybraných spoločných ukazovateľov raz za 6 mesiacov, v monitorovacej správe za jún, ktorú vykonávateľ predkladá NIKA v júli, pričom uvedie stav plnenia spoločných ukazovateľov k 30. júnu a v monitorovacej správe za december, ktorú vykonávateľ predkladá NIKA v januári, pričom uvedie stav plnenia spoločných ukazovateľov k 31. decembru. Odpočet vykonávateľ predkladá v štruktúre podľa prílohy 5.1 – 3a Report spoločných ukazovateľov.

Monitorovaciu správu investície a reformy vykonávateľ predkladá NIKA v mesačných intervaloch vždy do 10 pracovných dní od skončenia kalendárneho mesiaca, za ktorý sa monitorovacia správa investície a reformy predkladá, ak sa NIKA nedohodne s vykonávateľom na inej periodicite predkladania monitorovacích správ, alebo ich častí.

Požiadavka na vypracovávanie príloh s monitorovacími údajmi a spoločnými ukazovateľmi a ich predkladanie NIKA je reakciou na:

- povinnosť SR vyplývajúcu z predpisov EÚ¹⁶⁵,
- potrebu zaviesť dočasný systém evidencie a plniť povinnosť uvedenú vo vykonávacom rozhodnutí Rady a zabezpečiť evidenciu, zhromažďovanie, uchovávanie a sprístupňovanie základných údajov a informácií o vykonávaní Plánu obnovy a o implementácii investícií a reforiem, do času zavedenia informačného a monitorovacieho systému Plánu obnovy,
- potrebu zabezpečiť priebežnú evidenciu údajov, ktoré sa zaevidujú do informačného a monitorovacieho systému Plánu obnovy po jeho plnom zavedení do prevádzky,
- potrebu zabezpečiť pre NIKA aktuálne údaje o stave implementácie každej investície a každej reformy pre potreby výkonu dohľadu pri vykonávaní Plánu obnovy,
- potrebu zabezpečiť, že vykonávateľ bude disponovať potrebnými údajmi pre účely výkonu kontroly, auditu, alebo hodnotenia Plánu obnovy.

Pri predložení monitorovacej správy investície a reformy NIKA postačí, ak vykonávateľ predloží NIKA podpísaný titulný list monitorovacej správy investície a reformy. Na ostatných dokumentoch nie je potrebné pre účely predkladania monitorovacej správy NIKA uvádzať podpisy osôb, ktoré dokument vypracovali, aktualizovali alebo schválili.

Za účelom zníženia rizika nesprávneho vykazovania údajov NIKA si vykonávateľ zavedie kontrolný mechanizmus a v relevantných prípadoch na vzorke preveruje tieto skutočnosti. Uvedeným reaguje vykonávateľ na skutočnosť, že štatutárny orgán vykonávateľa alebo iný zástupca vykonávateľa poverený na poskytovanie údajov NIKA svojim podpisom potvrdzujú úplnosť, presnosť a spoľahlivosť všetkých relevantných údajov predložených NIKA. Tieto skutočnosti na nižších úrovniach zabezpečujú aj ďalšie osoby na strane vykonávateľa zodpovedné za prípravu, aktualizáciu a schvaľovanie monitorovacích správ alebo ich častí. Na požiadanie NIKA vykonávateľ poskytne NIKA informáciu o zavedenom kontrolnom mechanizme.

Pokiaľ NIKA zistí, že údaje predkladané vykonávateľom nie sú úplné, presné a spoľahlivé, alebo identifikuje nejasnosti, vyzve vykonávateľa na poskytnutie vysvetlenia alebo doplnenie monitorovacej správy alebo opravu údajov v nej uvedených. Vykonávateľ v relevantných prípadoch upraví aj zavedený mechanizmus pre vypracovanie a kontrolu monitorovacej správy.

NIKA je oprávnená požadovať aj predloženie dodatočných informácií, údajov a dokumentácie k monitorovacej správe, ktoré sú z hľadiska monitorovania investície reformy potrebné, a to v rozsahu a v termínoch určených NIKA aj mimo poskytovania monitorovacích údajov, resp. požadovať predloženie niektorej časti monitorovacej správy investície a reformy aj osobitne a nie ako súčasť pravidelne predkladanej monitorovacej správy investície a reformy.

NIKA je oprávnená poskytnúť údaje z monitorovacích správ investície a reformy ďalším subjektom (napr. orgán vykonávajúci audit¹⁶⁶, orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov EÚ, EK).

5.2 Monitorovanie implementácie projektu

Základom pre monitorovanie implementácie projektu vykonávateľom sú informácie a údaje predložené prijímateľom, najmä údaje v:

- žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu,
- žiadosti o platbu,
- iných dokumentoch predložených prijímateľom na základe povinnosti vyplývajúcej mu zo zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu (napr. správa z auditu alebo kontroly vykonanej na úrovni prijímateľa, informácia o inom projekte financovanom z fondov EÚ, ktorý prijímateľ realizuje v čase implementácie projektu financovaného z prostriedkov mechanizmu¹⁶⁷),

¹⁶⁵ Napr. čl. 22 ods. 2 písm. d) alebo čl. 27 až 32 nariadenia o mechanizme.

¹⁶⁶ Napr. podľa § 19 zákona o finančnej kontrole.

¹⁶⁷ Účelom takejto informácie je kontrola možného dvojitého financovania.

- monitorovacej správe projektu.

Vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu stanoví prijímateľovi povinnosť predložiť vykonávateľovi monitorovacie správy projektu¹⁶⁸:

- vo vopred určených termínoch za účelom pravidelného získavania informácií o implementácii projektu a zabezpečenia plnenia svojich úloh alebo
- na základe vyžiadania, ktoré vykonávateľ zašle prijímateľovi – vykonávateľ si v zmysle tejto zmluvnej podmienky vyžiada predloženie monitorovacej správy projektu od prijímateľa v prípade potreby¹⁶⁹.

Monitorovanie vykonávané vykonávateľom počas realizácie projektu je zamerané napr. na:

- to, ako je prijímateľom zabezpečená realizácia projektu a ako prijímateľ všeobecne napreduje v implementácii projektu a ako sú prijímateľom napĺňané ciele projektu uvedené v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu,
- riziká, ktoré môžu ohroziť implementáciu projektu a dosiahnutie jeho cieľov,
- finančnú realizáciu projektu,
- plnenie iných povinností stanovených prijímateľovi v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

V súvislosti s termínmi predkladania monitorovacích správ možno monitorovacie správy projektu deliť na:

- priebežnú,

Prijímateľ predkladá priebežnú monitorovaciu správu v priebehu realizácie projektu, pričom lehota na predloženie priebežnej monitorovacej správy môže byť naviazaná aj na termín predkladania žiadosti o platbu.

- záverečnú,

Prijímateľ predkladá záverečnú monitorovaciu správu spravidla spolu so záverečnou žiadosťou o platbu.

- následnú,

Prijímateľ predkladá následnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie projektu, t. j. po fyzickom a finančnom ukončení projektu, v období udržateľnosti projektu.

V monitorovacej správe projektu sa odporúča požadovať najmä nasledujúce údaje:

- základné údaje o prijímateľovi,
- číslo a názov projektu,
- obdobie, za ktoré sa monitorovacia správa predkladá,
- merateľný výsledok projektu ako príspevok k plneniu míľnikov a cieľov a % jeho plnenia, ak je to relevantné,
- popis vykonaných činností súvisiacich s realizáciou projektu počas monitorovaného obdobia,
- identifikované problémy, riziká, prípadne prijaté opatrenia na ich odstránenie a ďalšie informácie,
- priebeh implementácie (podľa plánu / v omeškaní), pričom v prípade omeškania sa v monitorovacej správe projektu uvádza aj zdôvodnenie omeškania,
- popis plánovaných činností v nasledujúcom monitorovacom období, pričom v prípade indikovaného omeškania sa osobitne uvedú plánované činnosti, ktorými sa zabezpečí realizácia projektu v požadovanom termíne,
- suma finančných prostriedkov podľa zdrojov financovania alokovaná na realizáciu projektu celkom,
- finančné prostriedky použité na realizáciu projektu podľa zdrojov financovania v predchádzajúcich obdobiach, v monitorovacom období a celkom kumulatívne v EUR a % z celkovej alokácie,

¹⁶⁸ Nie je vylúčené, aby vykonávateľ stanovil požiadavku na predloženie len jednej monitorovacej správy za obdobie realizácie projektu.

¹⁶⁹ Ak je to odôvodnené povahou projektu, vykonávateľ nie je povinný požadovať od prijímateľa predloženie monitorovacích správ, t. j. vykonávateľ nie je povinný využiť svoje oprávnenie požadovať predloženie monitorovacej správy projektu, napr. v prípadoch, kedy informácie a údaje uvedené v žiadosti o platbu a/alebo v iných dokumentoch sú pre vykonávateľa dostatočné na to, aby riadne monitoroval priebeh a pokrok projektu, na financovanie ktorého poskytuje prostriedky mechanizmu a poskytol potrebné údaje NIKA.

- zoznam príloh,
- vyhlásenie o úplnosti, presnosti a správnosti údajov uvedených v monitorovacej správe,
- miesto a dátum podpisu, meno, priezvisko, funkcia a podpis štatutárneho orgánu prijímateľa.

Rozsah údajov poskytovaných prijímateľom je zadefinovaný v odporúčanom vzore monitorovacej správy projektu (pozri príloha č. 5.2 – 2). Vykonávateľ je oprávnený požadovať aj predloženie dodatočných údajov, informácií a príloh k monitorovacej správe, ktoré sú z hľadiska monitorovania projektu potrebné (napr. doklady preukazujúce plnenie spoločných ukazovateľov, odpočet plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku identifikovaných finančnou kontrolou, doklady preukazujúce úhradu pokút za identifikované porušenia predpisov pri implementácii projektu, získané certifikáty a pod.), a to v rozsahu a v termínoch určených vykonávateľom.

V prípade, ak na základe údajov získaných z monitorovacej správy projektu vykonávateľ identifikuje nejasnosti, vyzve prijímateľa na poskytnutie vysvetlenia alebo doplnenia monitorovacej správy.

Závery vykonaného monitorovania vykonávateľ zohľadňuje pri plnení svojich úloh, najmä však pri výkone dohľadu nad realizáciou projektu formou monitorovania a kontroly.

5.3 Poskytovanie údajov o implementácii Plánu obnovy Európskej komisii

SR poskytuje EK nasledovné údaje a vykonávaní Plánu obnovy:

- údaje k financovaniu opatrení z iných zdrojov EÚ,
- údaje o dosiahnutom pokroku pri plnení Plánu obnovy,
- údaje o plnení spoločných ukazovateľov.

Správu o pokroku dosiahnutom pri plnení Plánu obnovy v súlade s čl. 27 nariadenia o mechanizme v kontexte Európskeho semestra podáva SR EK dvakrát ročne správu o pokroku dosiahnutom pri plnení svojho Plánu obnovy.

SR rovnako ako ostatné členské štáty podáva EK správy o spoločných ukazovateľoch, ktoré EK zadefinovala prostredníctvom delegovaného aktu Komisie (EÚ) č. 2021/2106. Správy o spoločných ukazovateľoch poskytuje NIKA EK na základe údajov zozbieraných od jednotlivých vykonávateľov v súlade s bodom 4. časti 5.1. tohto dokumentu vždy dvakrát ročne, a to do 28. februára a do 31. augusta daného roka za predchádzajúce polročné sledovacie obdobie, ktoré plynie od 1. januára do 30. júna a od 1. júla do 31. decembra v danom roku.

NIKA predkladá EK správy o pokroku dosiahnutom pri plnení Plánu obnovy a správy o spoločných ukazovateľoch najneskôr vo vyššie uvedených termínoch prostredníctvom informačného systému FENIX.

Na základe správ členských štátov EK, v súlade s čl. 30 nariadenia o mechanizme, EK vypracuje hodnotiacu tabuľku, v ktorej sa uvádza pokrok v realizácii Plánov obnovy jednotlivých členských štátov. Hodnotiacia tabuľka predstavuje systém podávania správ o výkonnosti mechanizmu a EK ju aktualizuje dvakrát za rok.

5.4 Osobitné opatrenia na zabezpečenie plnenia míľnikov a cieľov

Vykonávateľ je v zmysle zákona o mechanizme zodpovedný za realizáciu investície a reformy a splnenie míľnikov a cieľov v požadovanom rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady a operačnej dohode. Pokiaľ nie sú míľniky a ciele k reformám a investíciám zahrnuté do Plánu obnovy stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady a operačnej dohode, vykonávateľ plní míľniky a ciele v rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené v Pláne obnovy.

Splnenie míľnikov a cieľov stanovených vo vykonávacom rozhodnutí Rady v požadovanom rozsahu, účele a termíne je základným predpokladom získania finančných prostriedkov na implementáciu Plánu obnovy z rozpočtu EÚ. Za účelom zabezpečenia, že stanovené míľniky a ciele budú splnené, je vykonávateľ povinný vykonávať činnosti pri realizácii daných investícií a reforiem v logickom slede a najneskôr v termínoch uvedených v harmonograme monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a v Plánoch implementácie daných investícií alebo reforiem

Dodržiavanie harmonogramu monitorovacích krokov podľa prílohy č. 1.1 – 1 a Plánov implementácie daných investícií alebo reforiem zo strany vykonávateľa pri implementácii investícií a reforiem overuje NIKA pri výkone dohľadu nad implementáciou Plánu obnovy. Dohľad vykonáva NIKA najmä v podobe monitorovania, kontroly a hodnotenia implementácie investícií a reforiem zverených jednotlivým vykonávateľom. Dohľad sa vykonáva primárne s cieľom zabezpečiť identifikovanie prípadných problémov a ohrození riadnej implementácie investícií a reforiem vo fáze, kedy je možné prijatím vhodných opatrení problémy a ohrozenia riadnej implementácie odstrániť alebo ich eliminovať.

Dohľad sa vykonáva vo viacerých stupňoch v závislosti od priebehu implementácie vykonávateľovi zverenej časti Plánu obnovy, a to ako:

- bežný dohľad,

Bežný dohľad sa vykonáva v štandardnom rozsahu a v štandardných termínoch na výkon monitorovania, kontroly a hodnotenia tak, ako je uvedené v tomto dokumente.

- zvýšený dohľad,

Ak počas bežného dohľadu NIKA zistí problémy a ohrozenia týkajúce sa splnenia mílnika alebo cieľa alebo zavedeného vnútorného kontrolného systému, môže vykonávať zvýšený dohľad nad implementáciou konkrétnej investície alebo reformy. Zvýšený dohľad na úrovni vykonávateľa sa spravidla vykonáva v kontexte bežného dohľadu, avšak vo väčšom rozsahu a v častejších intervaloch. Cieľom je zabezpečiť, aby vykonávateľ prijal a splnil opatrenia, ktorými sa zabezpečí náprava, t. j. riešenie vzniknutých problémov pri implementácii investície alebo reformy.

- dohľad nad realizáciou krízových opatrení¹⁷⁰,

Ak sa ani počas zvýšeného dohľadu NIKA problémy týkajúce sa splnenia mílnika a cieľa odstrániť nepodarí a realizácia investície alebo reformy v lehote, účele a rozsahu určenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady, operačnej dohode a Pláne obnovy je ohrozená, môže NIKA po predchádzajúcom prerokovaní s vykonávateľom predložiť vláde návrh na zavedenie krízových opatrení¹⁷¹.

Pokiaľ vláda schváli zavedenie krízových opatrení, vykonávateľ je povinný realizovať krízové opatrenia schválené vládou a strpieť ich výkon. Krízové riadenie zabezpečuje NIKA, ktorá vykonáva dohľad nad realizáciou krízových opatrení.

Ak NIKA na základe vyhodnotenia realizácie krízových opatrení zistí, že dôvody uplatňovania krízových opatrení už pominuli, predloží vláde návrh na ukončenie uplatňovania krízových opatrení. Naopak, ak NIKA na základe vyhodnotenia realizácie krízových opatrení zistí, že tieto opatrenia nevedli k náprave a nepodarilo sa odstrániť problémy týkajúce sa splnenia mílnika a cieľa, predloží vláde návrh nových krízových opatrení alebo návrh na zmenu už zavedených krízových opatrení.

Obdobne sa pri výkone dohľadu postupuje aj v prípadoch, kedy EK vyzve SR na prijatie opatrení v určenej lehote (v závislosti od požiadavky EK).

Pokiaľ vykonávateľ nezabezpečí realizáciu investície alebo reformy a splnenie mílnika alebo cieľa v požadovanom rozsahu, účele a termíne tak, ako je stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady a v dôsledku tejto skutočnosti nie je možné predložiť EK žiadosť o vyplatenie finančného príspevku a omeškanie v predložení predmetnej žiadosti bude dlhšie ako 60 dní, môže NIKA predložiť vláde návrh na viazanie rozpočtovaných výdavkov v kapitole príslušného vykonávateľa, určených na realizáciu investície alebo reformy, ktorú nie je v zmysle vykonávacieho rozhodnutia Rady alebo operačnej dohody nevyhnutné zrealizovať v určenom termíne, alebo ktorej nezrealizovanie v určenom termíne nebude mať vplyv na financovanie Plánu obnovy zo strany EK.

¹⁷⁰ § 10 zákona o mechanizme.

¹⁷¹ § 2 ods. 1 písm. k) zákona o mechanizme.

Uvedeným sa má zabezpečiť uvoľnenie personálnych kapacít ministerstva alebo iného ústredného orgánu štátnej správy, ktoré plní úlohu vykonávateľa, na realizáciu nezrealizovanej investície alebo reformy a nesplneného míľnika alebo cieľa. Inú úlohu, ktorej implementácia v danom rozpočtovom roku bude uvedeným dotknutá, určí NIKA. V prípade, ak je vykonávateľ v omeškaní so splnením viacerých míľnikov alebo cieľov, viazanie výdavkov v rozpočte príslušnej kapitoly sa môže týkať aj viacerých investícií a reforiem financovaných z prostriedkov mechanizmu¹⁷².

Pokiaľ by aj napriek prijatým opatreniam vykonávateľ nebol schopný riadne implementovať jemu zverenú investíciu alebo reformu, je NIKA oprávnená navrhnúť predsedovi vlády, aby predložil vláde návrh na zmenu vykonávateľa pre danú investíciu alebo reformu alebo návrh na poverenie predsedu vlády vyjednávať s EK revíziu Plánu obnovy.

¹⁷² Uvedené nesmie mať vplyv na schopnosť SR plniť záväzky, ktoré SR vyplývajú z právnych predpisov a dohôd upravujúcich vykonávanie Plánu obnovy a implementáciu mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

6 KONTROLA

Kontrolou sa vo všeobecnosti rozumie hodnotenie súčasného stavu skutočností s ohľadom na stanovený cieľ/plán a určenie, či bola dosiahnutá zhoda alebo nezhoda. Je to proces poznávania a ovplyvňovania plánovaných činností smerujúcich k tomu, aby skutočný výkon splnil očakávané ciele. Môže sa vykonávať v rôznych formách, od bežného dozerania na podriadených, cez jednoduchšiu, či zložitejšiu overovaciu činnosť, až po formalizované súbory činností (napr. audity regulované štandardami alebo kontroly a audity, ktorých výkon je regulovaný zákonmi).

Účelom kontroly, ktorá sa vykonáva pri implementácii Plánu obnovy, je najmä zabezpečiť potrebné uistenie, že sa všetky opatrenia v rámci Plánu obnovy riadne vykonávajú a prostriedky mechanizmu sú spravované v súlade so všetkými uplatniteľnými predpismi, najmä pokiaľ ide o predchádzanie konfliktu záujmov, podvodu a korupcii a predchádzanie dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a iných prostriedkov EÚ, iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia, ako aj iných verejných prostriedkov, v súlade so zásadou správneho finančného riadenia. Vykonávaním kontrol sa zabezpečí najmä overenie, či investície a reformy boli zrealizované, či míľniky a ciele boli splnené a ich dosahovanie správne vykázané a reportované, či všetky uplatniteľné pravidlá boli dodržané a prostriedky mechanizmu boli použité na stanovený účel.

V tejto súvislosti sa aktívne overuje aj možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú najmä podvod, korupcia, konflikt záujmov alebo dvojité financovanie.

Funkčný systém kontroly je kľúčovou požiadavkou EK. Nedostatky v systéme kontroly, t. j. v identifikovaní, odhaľovaní a náprave nedostatkov a nezrovnalostí môžu viesť ku kráteniu finančného príspevku, ktorý sa má poskytnúť SR zo strany EÚ¹⁷³.

6.1 Všeobecné ustanovenia o výkone finančnej kontroly

Pri implementácii Plánu obnovy sa uplatní okrem iného systém kontrol upravený zákonom o finančnej kontrole. Finančnú kontrolu sú priamo v zmysle tohto zákona povinné vykonávať všetky subjekty, ktoré zabezpečujú implementáciu Plánu obnovy, a to:

- NIKA,
- vykonávateľ¹⁷⁴ a
- osoba vykonávajúca finančné nástroje¹⁷⁵.

v prípadoch, ak realizujú finančnú operáciu alebo jej časť (príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy)¹⁷⁶ alebo za túto finančnú operáciu, alebo jej časť zodpovedajú. Tieto subjekty vykonávajú finančnú kontrolu v rozsahu im zverených úloh¹⁷⁷.

Finančná kontrola je súčasťou finančného riadenia, v rámci ktorého sa zabezpečuje okrem iného aj:

- riadenie rizika a finančná kontrola tak, aby sa pri plnení zámerov a cieľov orgánu verejnej správy predchádzalo porušovaniu právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná, a na základe ktorých sa SR poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia,
- hospodárna, efektívna, účinná a účelná realizácia finančnej operácie alebo jej časti,
- overovanie plnenia podmienok na poskytovanie a používanie verejných financií,
- predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a zabezpečenie nápravy,
- zavedenie a dodržiavanie pravidiel a postupov na účely zamedzenia a predchádzania korupcii.

¹⁷³ Čl. 19 dohody o financovaní.

¹⁷⁴ Pre účely tejto kapitoly sa vykonávateľom v relevantných prípadoch môže rozumieť aj sprostredkovateľ, ak to vyplýva z rozsahu delegovaných úloh.

¹⁷⁵ Ako osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné prostriedky.

¹⁷⁶ § 2 ods. 1 písm. d) zákona o finančnej kontrole.

¹⁷⁷ Najmä v zmysle zákona o mechanizme a Systému implementácie Plánu obnovy.

Vytvoriť, zachovávať a rozvíjať finančné riadenie¹⁷⁸ je v zmysle zákona o finančnej kontrole povinnosť každého orgánu verejnej správy.

Tieto povinnosti vyplývajúce zo zákona o finančnej kontrole, a teda aj povinnosti súvisiace s prevenciou, detekciou a zabezpečovaním nápravy v prípade nezrovnalostí, sa vzťahujú aj na NIKa a vykonávateľa, prípadne aj sprostredkovateľa, prijímateľa a partnera, ktorí sú orgánmi verejnej správy.

Pri vykonávaní finančnej kontroly NIKa, vykonávateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje postupujú najmä podľa:

- zákona o finančnej kontrole,
- záväzných usmernení MF SR¹⁷⁹,
- tohto Systému implementácie Plánu obnovy.

Finančné kontroly vykonávané pri implementácii Plánu obnovy sú súčasťou bežných každodenných kontrol v rámci orgánu verejnej správy s cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie finančných operácií alebo ich častí, za ktoré tento orgán verejnej správy zodpovedá. Finančná kontrola sa podľa zákona o finančnej kontrole vykonáva ako¹⁸⁰:

- základná finančná kontrola,

ZFK¹⁸¹ sa vykonáva povinne v súvislosti s každou finančnou operáciou alebo jej časťou¹⁸². ZFK sa vykonáva do vnútra orgánu verejnej správy, ktorý túto kontrolu vykonáva. Jej cieľom je posúdiť, či vo finančnej operácii alebo jej časti možno alebo nemožno pokračovať, či finančnú operáciu možno vykonať alebo nemožno vykonať, alebo či je alebo nie je potrebné vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala.

- administratívna finančná kontrola,

AFK¹⁸³ sa rovnako vykonáva povinne, avšak len v súvislosti s finančnou operáciou alebo jej časťou, ktorá predstavuje poskytnutie verejných financií¹⁸⁴. AFK začína prvým úkonom¹⁸⁵ povinnej osoby voči oprávnenej osobe, pričom sa ukončí najneskôr pred zrealizovaním platby alebo zúčtovaním platby. V každom prípade je však AFK skončená dňom zaslania správy z AFK povinnej osobe¹⁸⁶.

- finančná kontrola na mieste.

Vykonanie FKnM¹⁸⁷ je fakultatívne. FKnM je potrebné vykonať v prípade, ak nie je možné tzv. „od stola“ preveriť a zistiť skutočnosti, ktoré sa považujú za potrebné na účely overenia finančnej operácie alebo jej časti. FKnM začína prvým úkonom oprávnenej osoby voči povinnej osobe¹⁸⁸ a je skončená dňom zaslania správy z finančnej kontroly na mieste povinnej osobe¹⁸⁹.

AFK a FKnM sa vykonávajú voči povinnej osobe¹⁹⁰. Overenie v rámci AFK a FKnM sa vykoná bez zbytočného odkladu. Vykonávateľ finančnú kontrolu skončí čo najskôr, a to v primeranej lehote potrebnej na vykonanie overenia a ďalších úkonov v zmysle zákona o finančnej kontrole.

¹⁷⁸ § 5 ods. 1 zákona o finančnej kontrole.

¹⁷⁹ § 3 ods. 1 písm. b) zákona o finančnej kontrole. Pre usmernenia pozri <https://www.mfsr.sk/sk/financie/audit-kontrola/financne-riadenie-financna-kontrola/financna-kontrola/>.

¹⁸⁰ § 6 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸¹ § 7 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸² Aj v prípade, že finančná operácia bola overená AFK alebo FKnM.

¹⁸³ § 8 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸⁴ AFK sa nevykoná v prípadoch upravených v § 8 ods. 4 a 5 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸⁵ Dňom, kedy prijímateľ predloží vykonávateľovi žiadosť o platbu prostriedkov mechanizmu alebo dokumentáciu k verejnému obstarávaniu (ak sa verejné obstarávanie overuje samostatnou kontrolou).

¹⁸⁶ § 22 ods. 6 zákona o finančnej kontrole. AFK je skončená vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov zastavenia, ak sa kontrola zastavila z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dnom zaslania čiastkovej správy je skončená tá časť kontroly, ktorej sa čiastková správa týka.

¹⁸⁷ § 9 zákona o finančnej kontrole.

¹⁸⁸ Dňom zaslania alebo vykonania oznámenia o začatí FKnM.

¹⁸⁹ § 22 ods. 6 zákona o finančnej kontrole. Finančná kontrola na mieste je skončená vyhotovením záznamu s uvedením dôvodov zastavenia, ak sa kontrola zastavila z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dnom zaslania čiastkovej správy je skončená tá časť kontroly, ktorej sa čiastková správa týka.

¹⁹⁰ § 2 písm. h) zákona o finančnej kontrole.

Finančnou kontrolou sa overuje¹⁹¹ v súlade s cieľmi a podľa povahy každej finančnej operácie alebo jej časti, jej súlad s:

- rozpočtom orgánu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok,
- rozpočtom orgánu verejnej správy na dva rozpočtové roky nasledujúce po rozpočtovom roku uvedenom v prvom bode, ak financovanie finančnej operácie alebo jej časti neskončí v príslušnom rozpočtovom roku a ide o realizáciu verejného obstarávania (to platí, ak je orgánom verejnej správy štátna rozpočtová organizácia),
- osobitnými predpismi alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná a na základe ktorých sa SR poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia,
- zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy,
- rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov,
- vnútornými predpismi,
- inými podmienkami použitia a poskytnutia verejných financií neuvedenými v bodoch vyššie.

Vykonávateľ môže AFK overiť len tie skutočnosti podľa § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, ktoré so zohľadnením písomnej analýzy rizík alebo metódou náhodného výberu alebo ich kombináciou určí tak, aby boli naplnené ciele tejto kontroly.¹⁹² Vykonávateľ je oprávnený postupovať podľa predchádzajúcej vety, ak

- postup vyplýva zo Systému implementácie Plánu obnovy alebo metodického usmernenia alebo vzoru NIKA, alebo
- vykonávateľ vypracuje metodiku, v ktorej popíše a riadne zdôvodní prístup k výberu skutočností, ktoré bude overovať, metodiku prerokuje s NIKA a NIKA nebude mať k navrhovanému prístupu popísanému v metodike vykonávateľa výhrady.

Vykonávateľ je povinný prehodnotiť zjednodušený prístup k výkonu AFK v prípade identifikovania nedostatkov vysokej závažnosti v súvislosti so skutočnosťami, ktoré neboli overované.

Osoby vykonávajúce AFK a FK nM zaznamenávajú vykonané overenie do pracovnej dokumentácie¹⁹³. V pracovnej dokumentácii sa zaznamenávajú informácie o rozsahu vykonaného overenia, o úvahách a úsudkoch osôb vykonávajúcich kontrolu, výsledkoch a záveroch overenia. Pracovná dokumentácia slúži na preukázanie vykonaného overenia a je uchovávaná interne u vykonávateľa. Pracovnou dokumentáciou sú odpovede na kontrolné otázky a v prípade potreby aj napr.:

- pracovné listy s popisom vykonanej práce,
- zápis z overenia na mieste alebo
- zápis z vykonaného rozhovoru.

Postup výkonu finančnej kontroly v zmysle zákona o finančnej kontrole a vzorové dokumenty sú upravené v metodickom usmernení MF SR¹⁹⁴. Pri nastavení procesov v súvislosti s výkonom finančnej kontroly sa odporúča postupovať podľa metodického pomôcky MF SR¹⁹⁵.

6.2 Kontrola vykonávaná NIKA

Kontroly vykonávané NIKA sú prispôsobené postaveniu NIKA v systéme implementácie Plánu obnovy a jej úlohám.

NIKA pri plnení svojich úloh vykonáva finančnú kontrolu¹⁹⁶, a to FK nM a ZFK.

¹⁹¹ § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

¹⁹² § 8 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite a § 5 ods. 5 zákona o mechanizme.

¹⁹³ Vykonávateľ bude do vydania vzorov zo strany NIKA používať vlastné kontrolné zoznamy a pracovnú dokumentáciu, ktorá bude dostatočne popisovať výkon kontroly zo strany poskytovateľa.

¹⁹⁴ Metodické usmernenie sekcie auditu a kontroly MF SR č. MF/006646/2022-1411 k finančnej kontrole účinné od 22. 09. 2022.

¹⁹⁵ Metodická pomôcka sekcie auditu a kontroly MF SR č. MF/013837/2020-1411 k vypracovaniu smernice k vykonávaniu finančnej kontroly účinná od 07. 07. 2020.

¹⁹⁶ NIKA vykonáva finančnú kontrolu v súlade so zákonom o finančnej kontrole, pričom NIKA nie je povinná vykonať finančnú kontrolu v prípadoch podľa § 7 ods. 5 a § 8 ods. 4 a 5 tohto zákona.

NIKA pri vykonávaní Plánu obnovy a vykonávaní mechanizmu realizuje aj iné kontrolné činnosti, ktorých postup nie je regulovaný právnymi predpismi, napr. overovanie monitorovacích správ, priebežné overovanie, že vykonávateľ má zabezpečené odborné, personálne a materiálne predpoklady, posudzovania výziev a priamych vyzvaní za účelom vydávania záväzného stanoviska, priebežné overovanie podkladov preukazujúcich plnenie míľnikov a cieľov, tzv. „kontrolu 4 očí“ pri plnení úloh NIKA a pod.

6.2.1 Základná finančná kontrola vykonávaná NIKA

NIKA vykonáva ZFK vo vzťahu k realizovaným finančným operáciám, a to najmä v súvislosti s:

- prípravou a predložením žiadosti o vyplatenie finančného príspevku EK,
- príjmom finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ na samostatný účet NIKA vedený v Štátnej pokladnici,
- vykonaním prevodu prostriedkov zo samostatného účtu NIKA do štátneho rozpočtu,
- vykonaním prevodu prostriedkov z samostatného účtu NIKA EK z dôvodu vysporiadania finančných vzťahov.

6.2.2 Finančná kontrola na mieste vykonávaná NIKA

FKnM vykonáva NIKA spravidla na úrovni vykonávateľa¹⁹⁷. NIKA ju vykonáva v súvislosti s potrebou priebežne dohliadať na riadnu implementáciu investícií a reforiem Plánu obnovy a plnenie s tým súvisiacich míľnikov a cieľov v súlade so všetkými uplatniteľnými pravidlami a zabezpečiť nápravu prípadných pochybení pri implementácii tak, aby NIKA bola schopná za SR ako prijímateľa z podkladov predložených vykonávateľmi a orgánom zabezpečujúcim audit pripraviť a potvrdiť údaje uvedené v žiadosti o vyplatenie finančného príspevku a súvisiacom vyhlásení riadiaceho subjektu.

Zameranie, frekvenciu a rozsah FKnM prispôbuje NIKA najmä očakávanému stavu napĺňania stanovených míľnikov a cieľov, ako aj identifikovaným rizikám v implementácii Plánu obnovy. NIKA v rámci FKnM overuje napr.:

- skutočný stav fyzickej a finančnej implementácie investícií a reforiem v zodpovednosti vykonávateľa a dosiahnutý pokrok ako aj skutočný stav napĺňania míľnikov a cieľov,
- dodržiavanie schváleného rozpočtu na implementáciu opatrenia a dodržanie pravidiel rozpočtového hospodárenia,
- dodržiavanie uplatniteľných predpisov pri implementácii investícií a reforiem samotným vykonávateľom (napr. dodržanie pravidiel verejného obstarávania a pravidiel štátnej pomoci),
- dodržiavanie uplatniteľných predpisov a postup v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu pri implementácii jednotlivých projektov prijímateľmi a plnenie úloh vykonávateľa v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľom,
- spoľahlivosť a správnosť reportovaných údajov, napr. údajov o spoločných ukazovateľoch,
- udržateľnosť už reportovaných míľnikov a cieľov,
- riešenie podnetov, sťažností a medializovaných káuz¹⁹⁸,
- výkon dohľadu nad sprostredkovateľom.

NIKA pri rizikovej analýze a rozhodovaní o potrebe vykonania FKnM na úrovni vykonávateľa berie do úvahy rôzne faktory, napr. aj:

- pokrok v implementácii investícií a reforiem zahrnutých do Plánu obnovy, najmä z pohľadu dodržiavania harmonogramu ich fyzickej a finančnej implementácie a plnenia stanovených míľnikov a cieľov;
- zložitnosť implementovaných investícií vo vzťahu ku skúsenostiam vykonávateľa a jeho sprostredkovateľov, vrátane ich administratívnych kapacít;
- sumu finančných prostriedkov potrebných na splnenie míľnikov a cieľov, za ktoré vykonávateľ zodpovedá;

¹⁹⁷ NIKA je oprávnená vykonať finančnú kontrolu na mieste aj u sprostredkovateľa, osoby vykonávajúcej finančné nástroje, finančného sprostredkovateľa alebo prijímateľa a partnera.

¹⁹⁸ Informácie o implementácii investícií, reforiem alebo projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu, ktoré poukazujú na nevhodné alebo protiprávne praktiky vykonávateľa, sprostredkovateľa, prijímateľa alebo iných subjektov zapojených do implementácie Plánu obnovy.

- frekvenciu rôznych ďalších kontrol a auditov na úrovni daného vykonávateľa;
- výskyt a závažnosť nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami a auditmi a stav ich nápravy;
- výskyt podnetov a medializovaných káuz súvisiacich s implementáciou časti Plánu obnovy a spôsob ich riešenia zo strany vykonávateľa;
- disponibilitu personálnych kapacít pre výkon kontroly.

Vzorku na overenie pri výkone FK nM vyberá NIKA:

- metódou náhodného výberu a/alebo
- na základe posúdenia rizík.

V súvislosti s výkonom FK nM nevykonáva NIKA ZFK, keďže overuje finančné operácie, ktoré NIKA sama priamo nerealizuje.

6.3 Kontrola vykonávaná vykonávateľom

Vykonávateľ ako orgán verejnej správy pri realizovaní investície a reformy zahrnutej do Plánu obnovy používa a poskytuje prostriedky mechanizmu, ktoré sú verejnými prostriedkami. V týchto prípadoch je vykonávateľ povinný pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy zabezpečiť finančnú kontrolu¹⁹⁹.

Pri používaní prostriedkov mechanizmu vykonáva vykonávateľ povinne ZFK a doplnkovo FK nM a popri prípade aj vnútorný audit. Pri poskytovaní finančných prostriedkov prijímateľovi, sprostredkovateľovi alebo osobe vykonávajúcej finančné nástroje sa vykonáva povinne ZFK a AFK a doplnkovo FK nM, popri prípade aj vnútorný audit. Ak vykonávateľ poverí plnením časti svojich úloh sprostredkovateľa, v relevantných prípadoch, t. j. ak:

- je sprostredkovateľ subjekt verejnej správy alebo
- nie je sprostredkovateľ subjekt verejnej správy, ale prostredníctvom sprostredkovateľa sa poskytujú prijímateľom prostriedky mechanizmu (verejné prostriedky),

táto povinnosť vykonávať finančnú kontrolu sa vzťahuje na sprostredkovateľa rovnako.

Povinnosť vykonávať finančné kontroly podľa zákona o finančnej kontrole má vykonávateľ aj pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme. Vykonávateľ je povinný identifikovať finančné operácie a ich časti, ktoré vznikajú v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu podľa osobitného predpisu²⁰⁰ a vykonávať zodpovedajúce finančné kontroly. Vykonávateľ prístup k výkonu finančnej kontroly pri postupe podľa § 26 ods. 3 zákona o mechanizme vo vzťahu ku každému takto realizovanému opatreniu popíše a na požiadanie predloží NIKA.

Vykonávateľ pri vykonávaní Plánu obnovy a vykonávaní mechanizmu realizuje aj iné kontrolné činnosti, ktorých postup nie je regulovaný právnymi predpismi, napr. posúdenie monitorovacích správ predložených prijímateľmi, overovanie dokumentov a údajov predkladaných NIKA pred ich schválením a predložením NIKA, tzv. „kontrolu 4 očí“ pri plnení úloh vykonávateľa a pod.

Vykonávateľ pristupuje k výkonu kontrol tak, aby riadne implementoval investície a reformy Plánu obnovy a plnil stanovené míľniky a ciele v súlade s uplatniteľnými predpismi. Vykonávateľ na základe:

- vykonanej vlastnej kontrolnej činnosti, vrátane vnútorných kontrol a auditov, a
- kontrol / auditov / overovaní iných kontrolných / auditných orgánov vykonaných v súvislosti s časťou Plánu obnovy zverenou vykonávateľovi,

¹⁹⁹ Vykonávateľ vykonáva finančnú kontrolu v súlade so zákonom o finančnej kontrole, pričom vykonávateľ nie je povinný vykonať finančnú kontrolu v prípadoch podľa § 7 ods. 5 a § 8 ods. 4 a 5 tohto zákona.

²⁰⁰ Vykonávateľ oznámi NIKA spôsob vykonávania AFK a FK nM podľa zákona o finančnej kontrole za každé opatrenie, ktoré plánuje vykonávateľ realizovať alebo ktoré realizuje podľa osobitného predpisu v súlade s § 26 ods. 3 zákona o mechanizme.

poskytne NIKA v čiastkovom vyhlásení riadiaceho subjektu všetky potrebné vyhlásenia pre účely predloženia žiadosti o vyplatenie finančného príspevku.

6.3.1 Finančná kontrola pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu

Primárnu zodpovednosť za výkon finančnej kontroly podľa zákona o finančnej kontrole v súvislosti poskytovaním prostriedkov mechanizmu má vykonávateľ. Pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu vykonávateľ vykonáva všetky typy kontrol, t. j. ZFK, AFK a FK nM.

Ak vykonávateľ poveril vykonávaním kontroly pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľa, sprostredkovateľ pri plnení tejto úlohy postupuje rovnako ako vykonávateľ.

Finančná kontrola vykonávaná do nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu

Do času nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu s prijímateľom vykonávateľ vykonáva len ZFK. Kontrola je vykonávaná najmä v súvislosti s nasledovnými finančnými operáciami / časťami finančných operácií:

- vyhlásenie výzvy na predloženie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu alebo zaslanie priameho vyzvania budúcemu prijímateľovi a
- uzavretie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu s prijímateľmi,

poprípade aj v súvislosti so

- zaslaním oznámenia o splnení / nesplnení podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu²⁰¹.

Kontrola sa v týchto prípadoch vykonáva ex-ante, t. j. pred realizovaním finančnej operácie alebo jej časti. Cieľom je overiť splnenie podmienok²⁰² viažucich sa k danej finančnej operácii alebo jej časti a potvrdiť, či je možné vykonať danú finančnú operáciu alebo jej časť.

Finančná kontrola po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu

Od momentu vzniku právneho nároku prijímateľa na poskytnutie prostriedkov mechanizmu (účinnosť zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu) vykonáva vykonávateľ v relevantných prípadoch okrem ZFK aj AFK (prípadne aj opätovnú AFK) alebo aj FK nM.

Administratívna finančná kontrola

AFK vykonáva vykonávateľ v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľovi, alebo osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Vykonávateľ vykonáva AFK v súvislosti s každou platbou, ktorá sa realizuje spravidla na základe žiadosti o platbu prostriedkov mechanizmu, ktorú predloží prijímateľ / osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonávateľovi.

Overenie v rámci finančnej kontroly spočíva v overení nároku na vyplatenie prostriedkov mechanizmu v zmysle uzatvorenej zmluvy, iných záväzných dokumentov, dodržania uplatniteľných pravidiel vyplývajúcich z právnych predpisov SR a EÚ.

Ak vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu prijímateľovi priamo na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu bez potreby preukázať zo strany prijímateľa v danej fáze splnenie

²⁰¹ Uvedené závisí najmä od rozdelenia finančnej operácie na časti – napr. poskytnutie prostriedkov mechanizmu na základe zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, na časti z pohľadu časového (napr. fáza do vydania oznámenia, fáza po rozhodnutí o námietkach, ak relevantné, a fáza po vydaní oznámenia / rozhodnutia o námietkach) alebo z pohľadu rozdelenia úloh medzi zamestnancov, ktorí ZFK vykonávajú (napr. osoby zodpovedné za posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu, za posúdenie splnenia podmienok poskytnutia prostriedkov mechanizmu so zohľadnením rozhodnutia o námietkach, za prípravu zmluvy so žiadateľmi). Vykonávateľ je však povinný postupovať v súlade s § 7 zákona o finančnej kontrole.

²⁰² § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

podmienok pre poskytnutie prostriedkov (napr. v tranžiach), vykonávateľ nevykoná AFK a vykoná ZFK. Tým nie je dotknutá povinnosť vykonávateľa overiť splnenie podmienok pre poskytnutie prostriedkov mechanizmu pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. AFK sa v tomto prípade vykoná vo fáze zúčtovania, ak je prijímateľ povinný zúčtovanie vykonať.

V súvislosti s AFK vykoná vykonávateľ aj ZFK. Pri výkone ZFK zohľadní vykonávateľ všetky informácie o finančnej operácii (t. j. aj tie, ktoré sa vo výstupnom dokumente z AFK určenom povinnej osobe neuvádzajú)²⁰³.

Opätovná administratívna finančná kontrola

Ak je z podnetu vykonávateľa potrebné opätovne overiť skutočnosti, ktoré už boli overené AFK, môže vykonávateľ vykonať opätovnú AFK²⁰⁴ alebo FK nM.

V rámci opätovnej AFK overí vykonávateľ len tie skutočnosti, ktoré odôvodňujú začatie opätovnej AFK. Opätovná AFK začína dňom zaslania oznámenia o začatí opätovnej AFK povinnej osobe (spravidla prijímateľ).

V súvislosti s AFK alebo opätovnou AFK vykoná vykonávateľ aj ZFK. Pri výkone ZFK zohľadní vykonávateľ všetky informácie o finančnej operácii (t. j. aj tie, ktoré sa vo výstupnom dokumente z AFK určenom povinnej osobe neuvádzajú)²⁰⁵.

Overenie dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania

Overenie pravidiel a postupov verejného obstarávania realizovaného prijímateľom / partnerom vykonáva vykonávateľ na úrovni prijímateľa vo fáze, kedy je verejné obstarávanie ukončené a zmluva medzi prijímateľom a víťazným uchádzačom je platná a účinná.

Overenie dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania prijímateľom / partnerom sa v relevantných prípadoch vykonáva spravidla v rámci AFK žiadosti o platbu. Prijímateľ predkladá dokumentáciu k zrealizovanému postupu verejného obstarávania najneskôr ako podklad k žiadosti o platbu, v ktorej sú prvýkrát vykázané výdavky naviazané na toto verejné obstarávanie.

Vykonávateľ je oprávnený overiť dodržanie pravidiel a postupov verejného obstarávania prijímateľom / partnerom aj v osobitnej kontrole mimo AFK žiadosti o platbu. Ak vykonávateľ uplatní tento prístup a verejné obstarávanie prijímateľa / partnera overuje po uzatvorení zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu upraví povinnosť prijímateľa predložiť dokumentáciu k zrealizovanému postupu verejného obstarávania na účely overenia dodržania postupov a pravidiel verejného obstarávania v rámci osobitnej kontroly ešte pred predložením žiadosti o platbu. Prijímateľ pre tento účel predkladá dokumentáciu k zrealizovanému postupu verejného obstarávania v termíne stanovenom v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Aj v tomto prípade platí, že zmluva medzi prijímateľom a víťazným uchádzačom je v čase overenia platná a účinná.

Overenie verejného obstarávania sa vykonáva tak, aby sa vykonávateľ uistil o súlade postupu prijímateľa / partnera so zákonom o verejnom obstarávaní a dodržaní pravidiel postupov z neho vyplývajúcich. Kontrola zo strany vykonávateľa sa vzťahuje aj na overenie prípadných dodatkov po ich uzatvorení²⁰⁶, ak relevantné. Rozsah vykonaného overenia musí byť dostatočný na identifikovanie prípadných nezrovnalostí, t. j. porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania. Overenie je zamerané aj na možný výskyt závažných nezrovnalostí, akými sú podvod, korupcia alebo konflikt záujmov. Vykonávateľ pre tento účel využíva všetky dostupné nástroje, údaje a informácie, vrátane informačného systému ARACHNE²⁰⁷.

²⁰³ Napr. § 20 ods. 4 písm. e) zákona o finančnej kontrole.

²⁰⁴ § 20 ods. 1 zákona o finančnej kontrole.

²⁰⁵ Napr. § 20 ods. 4 písm. e) zákona o finančnej kontrole.

²⁰⁶ Prijímateľovi sa stanoví povinnosť informovať vykonávateľa o uzatvorení dodatku k zmluve, ktorá bola výsledkom verejného obstarávania. Predmetný dodatok k zmluve je overovaný opätovnou AFK alebo AFK.

²⁰⁷ Uvedené je relevantné po sprístupnení ARACHNE a vytvorení prístupov.

Ak vykoná ÚVO kontrolu zadávania zákazky prijímateľom / partnerom v určitej fáze procesu verejného obstarávania, vykonávateľ plne zohľadní závery kontroly ÚVO. Vykonávateľ je však povinný uistiť sa o rozsahu overenia. Vykonávateľ je povinný overiť tie skutočnosti pri zadávaní zákazky (fázu verejného obstarávania) a plnení zmluvy medzi prijímateľom / partnerom a dodávateľom, ktoré neboli zo strany ÚVO overené.

Nedostatky a nezrovnalosti sú riešené uplatnením rovnakého sankčného mechanizmu, ktorý je zavedený pre prostriedky štátneho rozpočtu. V prípade identifikovania možného porušenia zákona o verejnom obstarávaní sa za účelom zabezpečenia nápravy zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí (vrátane riadneho prešetrenia a v prípade potreby aj ďalšieho konania) v relevantných prípadoch oznámia zistené nedostatky / nezrovnalosti ÚVO a v relevantných prípadoch aj ďalším orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. orgánom činným v trestnom konaní alebo PMÚ.

Podnet na preverenie možného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania zasiela ÚVO vykonávateľ. Podnet sa ÚVO zasiela spravidla v nadväznosti na skončenie finančnej kontroly²⁰⁸, ktorou sa verejné obstarávanie overovalo. Vykonávateľ je pre tento účel povinný podnet riadne odôvodniť. Podnet sa netýka tých nedostatkov, ktoré pred vykonaním overenia zo strany vykonávateľa identifikoval ÚVO a sú uvedené v konečných záveroch kontroly ÚVO.

Vykonávateľ je povinný sledovať a evidovať riešenie podnetu zaslaného ÚVO alebo inému orgánu oprávnenému konať v danej veci. V prípade, ak ÚVO zistí porušenia zákona o verejnom obstarávaní, môže uplatniť sankciu v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Pokiaľ ÚVO porušenie zákona o verejnom obstarávaní v nadväznosti na podnet zaslaný vykonávateľom nepotvrdí, uvedené vykonávateľ zoberie na vedomie a zaeviduje.

Pri spolupráci s ÚVO postupuje vykonávateľ v relevantných prípadoch v súlade s dohodou o spolupráci medzi ÚVO a NIKA²⁰⁹. Vykonávateľ je v prípadoch podľa § 5 ods. 8 zákona o mechanizme oprávnený vyžadovať od ÚVO informácie pre účely riešenia nezrovnalostí.

Pre účely identifikácie tých verejných obstarávaní, ktoré sa realizujú s súvislosťou s implementáciou Plánu obnovy, ÚVO usmernil verejných obstarávateľov, obstarávateľov a osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní, aby v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení o koncesii, oznámení o vyhlásení súťaže návrhov, oznámení použitom ako výzva na súťaž a výzve na predkladanie ponúk uvádzali informácie týkajúce sa financovania zákazky z prostriedkov mechanizmu²¹⁰. O uvedenej požiadavke ÚVO vykonávateľ v relevantných prípadoch vhodným spôsobom informuje potenciálnych žiadateľov / žiadateľov / budúcich prijímateľov / prijímateľov a ich partnerov a sprostredkovateľov.

Pokiaľ sa za nedostatok zistený pri overení verejného obstarávania neuplatňuje sankcia podľa zákona o verejnom obstarávaní a nedostatok predstavuje aj porušenie iného záväzného predpisu (napr. zákon o rozpočtových pravidlách), vykonávateľ posúdi možnosť postupovať pri riešení takéhoto nedostatku v zmysle osobitného predpisu alebo v zmysle zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

Finančná kontrola na mieste

FKnM vykonáva vykonávateľ v prípade, ak je potrebné overiť u prijímateľa / partnera ďalšie skutočnosti pre účely poskytnutia prostriedkov mechanizmu alebo kedykoľvek v priebehu realizácie projektu s cieľom uistiť sa o postupe prijímateľa v súlade so zmluvou alebo aplikovateľnými právnymi predpismi SR a EÚ. FKnM sa vykonáva s cieľom overiť skutočnosti, ktoré nie je možné overiť „od stola“. Vykonávateľ ju vykonáva napr. priamo v priestoroch prijímateľa / partnera alebo na mieste realizácie investície.

FKnM sa overuje napr. správnosť informácií o fyzickej a finančnej realizácii projektu, plnenie cieľov projektu, správnosť vykazovania údajov o napĺňaní spoločných ukazovateľov, skutočné dodanie tovarov, prác a služieb, dodržiavanie pravidiel publicity a pod.

²⁰⁸ Uvedené neplatí napr. v prípade identifikovania podozrenia z trestného činu, kedy sa oznámenia orgánom činným v trestnom konaní vykoná bezodkladne.

²⁰⁹ Pozri <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6639905/>

²¹⁰ Pozri [Usmernenie úradu k zákazkám financovaným z mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti – Úrad pre verejné obstarávanie \(gov.sk\)](#)

Frekvencia a rozsah overovania FK nM závisia napr. od zložitosti operácie, výšky verejnej finančnej podpory, úrovne rizika a ďalších faktorov. Vykonávateľ zodpovedá za riadnu implementáciu jemu zverených investícií a reforiem a za splnenie míľnikov a cieľov a v tej súvislosti je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania FK nM tak, aby získal potrebné uistenie o realizovaných projektoch financovaných z prostriedkov mechanizmu.

Finančná kontrola po ukončení realizácie projektu financovaného z prostriedkov mechanizmu

Ak sa s projektom spája povinnosť zabezpečiť jeho udržateľnosť aj po ukončení jeho realizácie, počas obdobia udržateľnosti, vykonávateľ v prípade potreby vykonáva FK nM a v relevantných prípadoch aj ZFK.

Vykonávateľ je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania FK nM po období realizácie projektu tak, aby získal potrebné uistenie o zabezpečení udržateľnosti projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu.

6.3.2 Finančná kontrola pri používaní prostriedkov mechanizmu

Pri používaní²¹¹ prostriedkov mechanizmu, vykonávateľ vykonáva ZFK.

Vykonávateľ vykonáva ZFK každej finančnej operácie alebo jej časti, ktorú realizuje v súvislosti s implementáciou investícií a reforiem (ak je to relevantné), napr. v oblasti:

- personálnej a mzdovej (vyhlasovanie výberového konania, uzatváranie štátnozamestnaneckej zmluvy, uzatváranie dohody o vykonaní práce, vyplatenie mzdy alebo platu a pod.),
- obstaranie tovarov, prác alebo služieb (vyhlásenie verejného obstarávania, podpis zmluvy s úspešným uchádzačom, vystavenie objednávky, podpis preberacieho protokolu, úhrada faktúry, zaradenie do majetku a pod.),
- financovania výdavkov ministerstva alebo ústredného orgánu štátnej správy, ktorý plní úlohy vykonávateľa, z prostriedkov mechanizmu z rozpočtu príslušnej vnútornej organizačnej jednotky.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť dôsledné vykonávanie ZFK pri implementácii investícií a reforiem a v tej súvislosti je povinný identifikovať finančné operácie a ich časti, ktoré pri tom u vykonávateľa vznikajú.

6.3.3 Finančná kontrola riadneho plnenia úloh vykonávateľa

Pre účely uistenia sa o riadnom vykonávaní Plánu obnovy v časti zverenej vykonávateľovi vykonávateľ na primeranej vzorke vykonáva aj FK nM.

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť, že všetky úlohy súvisiace s vykonávanými finančnými operáciami pri implementácii jednotlivých investícií a reforiem budú riadne plnené. Za týmto účelom vykonávateľ v relevantných prípadoch pravidelne overuje riadne plnenie úloh vykonávateľa FK nM prostredníctvom spätného preverovania vybraných finančných operácií pri používaní a poskytovaní prostriedkov mechanizmu. V súvislosti s uvedeným sa vychádza zo skutočnosti, že FK nM je orgán verejnej správy oprávnený vykonávať v zmysle § 9 ods. 2 zákona o finančnej kontrole aj v jeho organizačných útvaroch.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy (pri používaní a pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu) vyhodnotí potrebu vykonania FK nM vo vlastných organizačných útvaroch vykonávateľa. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých realizovaných opatrení aspoň jedenkrát za šesť po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade potreby vykonávateľ vykoná FK nM zameranú na riadne plnenie úloh vykonávateľa. Pokiaľ vykonávateľ usúdi, že FK nM nie je potrebné vykonať, informuje o tejto skutočnosti NIKa v monitorovacej správe investície a reformy a zároveň svoje rozhodnutie zdôvodní.

²¹¹ Vykonávateľ sám realizuje investíciu alebo reformu.

6.3.4 Finančná kontrola v súvislosti s určením sprostredkovateľa a činnosťou sprostredkovateľa

Pokiaľ vykonávateľ poveril vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľa, je vykonávateľ povinný vykonávať zodpovedajúce finančné kontroly.

Vykonávateľ vykonáva ZFK v súvislosti s uzavretím zmluvy so sprostredkovateľom.²¹²

Ak vykonávateľ poveril sprostredkovateľa plnením úloh pri implementácii investície alebo reformy alebo pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu prijímateľom a za týmto účelom vykonávateľ poskytuje sprostredkovateľovi prostriedky mechanizmu, vykonáva v relevantných prípadoch okrem ZFK aj AFK (prípadne aj opätovnú AFK) alebo aj FK nM.

AFK, opätovnú AFK, vrátane overenia dodržania pravidiel a postupov verejného obstarávania vykonaného sprostredkovateľom, a FK nM vykonáva vykonávateľ v relevantných prípadoch rovnako ako na úrovni prijímateľa s výnimkami uvedenými v nasledovných dvoch odsekoch.

Pri výkone AFK v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi za účelom ich poskytovania prijímateľom je prípustné, ak vykonávateľ v rámci AFK poskytnutia prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi zohľadní výsledky z už vykonaného overovania zo strany sprostredkovateľa, t. j. AFK vykonanej sprostredkovateľom v súvislosti s poskytovaním prostriedkov mechanizmu prijímateľom. Zároveň však platí, že vykonávateľ má povinnosť vykonať AFK tak, aby získal potrebné uistenie o tom, že realizovaná finančná operácia alebo jej časť (poskytnutie prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi) je v súlade so skutočnosťami podľa ustanovenia § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole. Ak vykonávateľ zohľadňuje pri vykonávaní AFK overovanie vykonané zo strany sprostredkovateľa vo vzťahu k prostriedkom mechanizmu, ktoré sprostredkovateľ ďalej poskytol prijímateľom, je potrebné, aby vykonávateľ mal dostatočné uistenie o riadnom plnení týchto úloh zo strany sprostredkovateľa (napr. formou FK nM podľa vyššie uvedeného). Týmto nie je dotknutá povinnosť vykonávateľa vykonať AFK poskytnutia verejných financií sprostredkovateľovi ako ani zodpovednosť vykonávateľa za prostriedky mechanizmu, ktoré sú narozpočtované v jeho rozpočte.

Vykonávateľ nie je povinný²¹³ vykonať AFK pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu sprostredkovateľovi, ak finančná operácia alebo jej časť súvisí so zabezpečením vlastnej prevádzky sprostredkovateľa, a zároveň platí, že sprostredkovateľom je iný orgán verejnej správy zapojený na rozpočet vykonávateľa alebo iný orgán verejnej správy vo vecnej pôsobnosti vykonávateľa.

Kontrolu plnenia úloh, ktorými vykonávateľ poveril sprostredkovateľa vykonáva vykonávateľ ako FK nM. Frekvencia týchto kontrol závisí napr. od zložitosti operácií vykonávaných sprostredkovateľom, sumy implementovaných prostriedkov mechanizmu, úrovne rizika vzniku nedostatkov pri plnení úloh a ďalších faktorov. Aj tu platí, že vykonávateľ zodpovedá za riadnu implementáciu jemu zverených investícií a reforiem a za splnenie mílnikov a cieľov a v tej súvislosti je povinný vhodne nastaviť frekvenciu vykonávania kontroly plnenia delegovaných úloh tak, aby získal potrebné uistenie o finančných operáciách realizovaných v súvislosti s implementáciou investícií alebo reforiem.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných sprostredkovateľom pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy (pri používaní a pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu) vyhodnotí potrebu vykonania FK nM na úrovni sprostredkovateľa. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých opatrení realizovaných sprostredkovateľom aspoň jedenkrát za šesť po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade potreby vykonávateľ vykoná FK nM zameranú na riadne plnenie úloh vykonávateľa

²¹² Ak sa zmluva so sprostredkovateľom neuzatvára, vykonáva vykonávateľ v relevantných prípadoch ZFK v súvislosti s úkonom, ktorý predstavuje právny záväzok poskytnúť prostriedky mechanizmu sprostredkovateľovi alebo oprávnenie sprostredkovateľa poskytnutie prostriedkov mechanizmu vyžadovať.

Týmto nie sú dotknuté iné povinnosti vykonávateľa ako orgánu verejnej správy podľa zákona o finančnej kontrole.

²¹³ § 8 ods. 4 zákona o mechanizme.

sprostredkovateľom. Pokiaľ vykonávateľ usúdi, že FK nM nie je potrebné vykonať, informuje o tejto skutočnosti NIKA v monitorovacej správe investície a reformy a zároveň svoje rozhodnutie zdôvodní.

6.3.5 Finančná kontrola v súvislosti s určením osoby vykonávajúcej finančné nástroje a činnosťou osoby vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ vykonáva ZFK v súvislosti s určením osoby vykonávajúcej finančné nástroje, a to najmä v súvislosti s:

- vyhlásením verejného obstarávania pre účely uzavretia zmluvy s osobou vykonávajúcou finančné nástroje, ak relevantné,
- uzavretím zmluvy o financovaní finančného nástroja s osobou vykonávajúcou finančné nástroje.

Kontrola, ktorú vykonáva vykonávateľ nad činnosťou osoby vykonávajúcej finančné nástroje je rovnaká ako kontrola vykonávaná nad činnosťou sprostredkovateľa.

Vykonávateľ na základe posúdenia rizík spojených s implementáciou finančných operácií realizovaných osobou vykonávajúcou finančné nástroje pri vykonávaní jemu zverenej časti Plánu obnovy vyhodnotí potrebu vykonania FK nM na úrovni osoby vykonávajúcej finančné nástroje. Takéto posúdenie vykoná so zohľadnením všetkých realizovaných opatrení jedenkrát za dvanásť po sebe nasledujúcich mesiacov. V prípade potreby vykonávateľ vykoná FK nM zameranú na riadne plnenie úloh osoby vykonávajúcej finančné nástroje. Pokiaľ vykonávateľ usúdi, že FK nM nie je potrebné vykonať, informuje o tejto skutočnosti NIKA v monitorovacej správe investície a reformy a zároveň svoje rozhodnutie zdôvodní.

6.3.6 Finančná kontrola vykonávaná osobou vykonávajúcou finančné nástroje

Osoba vykonávajúca finančné nástroje ako osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné prostriedky, je pri vykonávaní finančných nástrojov povinná postupovať podľa zákona o finančnej kontrole.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva kontrolu na úrovni:

- finančného sprostredkovateľa,
- prijímateľa.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje pri kontrole na úrovni finančného sprostredkovateľa overuje najmä súlad vykonávania finančných nástrojov so zmluvou s finančným sprostredkovateľom, časového plánu implementácie, overenie účinného a efektívneho systému vnútornej kontroly, overenie skutočností uvedených v správach o realizácii finančného nástroja a napĺňanie cieľov a míľnikov Plánu obnovy.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je povinná vykonať FK nM u finančného sprostredkovateľa aspoň jedenkrát za 24 po sebe nasledujúcich mesiacov počas obdobia trvania zmluvy s finančným sprostredkovateľom, pričom prvýkrát FK nM vykoná do 12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy s finančným sprostredkovateľom.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je oprávnená vykonávať kontrolu na úrovni prijímateľa.

6.4 Osobitné zameranie kontrol

Vzhľadom na to, že na poskytovanie prostriedkov z rozpočtu EÚ môžu mať vplyv najmä:

- nesplnenie stanovených míľnikov a cieľov,
- zlyhanie systému kontroly, ktoré ohrozuje riadne nakladanie s prostriedkami mechanizmu,
- závažné nezrovnalosti, ktorými sú podvod, konflikt záujmov, korupcia a dvojité financovanie z prostriedkov mechanizmu a iných prostriedkov EÚ a iných nástrojoch finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia,

vykonávateľ²¹⁴ a NIKa v rámci vykonávaných kontrol venujú osobitnú pozornosť práve týmto skutočnostiam a rozsah a oblasti overenia pri výkone týchto kontrol stanovujú tak, aby boli všetky významné nesprávnosti a závažné nezrovnalosti identifikované.

6.4.1 Overovania splnenia stanovených míľnikov a cieľov

Vykonávateľ je povinný zabezpečiť splnenie stanovených míľnikov a cieľov a správnosť vykazovania stavu ich plnenia. Pre tento účel vypracováva vykonávateľ dôkazy o splnení míľnikov a cieľov podľa kapitoly č. 4.

Pokiaľ sa v nadväznosti na investíciu alebo reformu očakáva splnenie kvantitatívnych cieľov, vykonávateľ zaznamenáva ich plnenie do príslušného prehľadu podľa prílohy č. 5.1 – 4. Vykonávateľ si zavedie postupy na prípravu prehľadu. Osoby, ktoré pripravujú a schvaľujú príslušné prehľady monitorovacích údajov zabezpečujú správnosť údajov. Vykonávateľ v prehľade eviduje len tie jednotky míľnika alebo cieľa (napr. obnovený rodinný dom, vykúpený pozemok v chránenom území, inštalovaná nabíjacia stanica na elektromobily), o ktorých má vykonávateľ uistenie, ktoré spočíva v splnení požiadaviek na vykázanie jednotky míľnika z pohľadu

- požiadaviek vyplývajúcich z popisu výsledkov investícií a reforiem vo vykonávacom rozhodnutí Rady a v Pláne obnovy,
- dodržania uplatniteľných predpisov a vylúčenia závažných nezrovnalostí, pričom tieto skutočnosti overuje vykonávateľ aj priebežne pri vykonávaní ZFK, AFK a FK nM.

Za účelom zníženia rizika nesprávneho vykazovania vykonávateľ zavedie efektívny kontrolný mechanizmus a v relevantných prípadoch na vzorke preveruje tieto skutočnosti. Na požiadanie NIKa vykonávateľ poskytne NIKa informáciu o zavedenom kontrolnom mechanizme. Pokiaľ NIKa zistí, že údaje predkladané NIKa nie sú úplné, presné a spoľahlivé, vykonávateľ je povinný prijať opatrenia spočívajúce najmä v oprave údajov a úprave zavedeného kontrolného mechanizmu.

6.4.2 Overovania zavedeného systému kontroly

Vykonávateľ má zavedený systém kontroly, ktorý reflektuje na povinnosti vykonávateľa vyplývajúce z predpisov SR a EÚ, napr. z nariadenia o mechanizme, zákona o mechanizme, zákona o finančnej kontrole alebo Systému implementácie Plánu obnovy.

Za účelom uistenia sa o riadnom fungovaní zavedeného systému kontroly vykonávateľ vykonáva FK nM podľa kapitoly č. 6.3.3 Systému implementácie Plánu obnovy a kontroly nad plnením úloh, ktorými vykonávateľ poveril sprostredkovateľa podľa kapitoly č. 6.3.4 a ktoré zveril osobe vykonávajúcej finančné nástroje podľa kapitoly č. 6.3.5 Systému implementácie Plánu obnovy.

Formalizovanú kontrolu vykonávateľ vhodne dopĺňa o iné formy dohľadu nad plnením úloh vykonávateľa a implementáciou opatrení Plánu obnovy. Okrem toho sa pre tento účel odporúča štatutárnym orgánom vykonávateľa zamerať aj výkon vnútorného auditu na činnosti súvisiace s implementáciou Plánu obnovy.

6.4.3 Overovania závažných nezrovnalostí

S cieľom posilniť schopnosť vykonávateľa identifikovať závažné nezrovnalosti, vykonávateľ vedie evidenciu všetkých podnetov (podaní), sťažností²¹⁵ a medializovaných káuz²¹⁶, ktoré sa týkajú alebo by sa mohli týkať jemu zverenej časti Plánu obnovy. Pritom nie je dôležitý zdroj údajov²¹⁷ a ani spôsob oznámenia podnetu alebo sťažnosti

²¹⁴ Vrátane sprostredkovateľa a osoby vykonávajúcej finančné nástroje

²¹⁵ § 3 a § 4 zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach.

²¹⁶ Pojem „medializovaná kauza“ zahŕňa akúkoľvek informáciu o implementácii investícií/reforiem/projektov financovaných z prostriedkov mechanizmu alebo implementovaných v rámci Plánu obnovy, ktoré poukazujú na nevhodné alebo protiprávne praktiky prijímateľa / žiadateľa alebo iných subjektov zapojených do implementácie Plánu obnovy (napr. vykonávateľ, sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje a pod.).

²¹⁷ S výnimkou napr. webových stránok s nedôveryhodným alebo škodlivým obsahom.

alebo spôsob identifikácie medializovanej kauzy. Vykonávateľ vytvorí možnosti oznamovania podnetov²¹⁸ pre osoby z externého ale aj interného prostredia a zavedie postupy pre aktívne identifikovanie medializovaných káz.

Vykonávateľ riadne preverí opodstatnenosť každého podnetu, sťažnosti a medializovanej kauzy, a to v prípade potreby aj vo forme vykonania kontroly. Cieľom zberu údajov o podnetoch, sťažnostiach a medializovaných kauzách je identifikovať prípady nedodržania aplikovateľných predpisov. Uvedené má vykonávateľa upozorniť na potrebu vykonania kontroly. Je to opatrenie, ktoré môže napomôcť identifikovať závažné nezrovnalosti. Preto sa má vykonávateľ každým podnetom, každou sťažnosťou a identifikovanou medializovanou kauzou zaoberať a v prípade odôvodnených pochybností má vykonať kontrolu alebo iniciovať konanie relevantných národných orgánov.

Okrem posudzovania podnetov, sťažností a medializovaných káz jednotlivo, vykonávateľ sleduje a analyzuje údaje v evidencii. Osobitnú pozornosť venuje vykonávateľ opakovanému výskytu rovnakých / obdobných podnetov, sťažností a medializovaných káz.

Vykonávateľ pravidelne v prehľadoch monitorovacích údajov, ktoré sú súčasťou monitorovacej správy reportuje NIKA všetky podnety, sťažnosti alebo medializované kauzy, ako aj výsledky ich preverenia.

Pri výkone kontrol využíva vykonávateľ všetky dostupné možnosti overenia závažných nezrovnalostí a údaje a informácie (napr. verejne dostupné registre, údaje v informačnom a monitorovacom systéme Plánu obnovy, dostupné údaje v informačnom a monitorovacom systéme ITMS2014+, informačný systém ARACHNE, sociálnu sieť www.foaf.sk). Zoznam rôznych nástrojov vhodných na overenie, je dostupný na úložisku NIKA v časti venovanej výmene skúseností medzi vykonávateľmi.

Overovanie možného dvojitého financovania

Vykonávateľ je povinný predchádzať dvojitému financovaniu z prostriedkov mechanizmu a iných programov financovaných z prostriedkov EÚ, ako aj z iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia a v relevantných prípadoch aj z prostriedkov štátneho rozpočtu.

S cieľom eliminovania rizika dvojitého financovania je vykonávateľ povinný identifikovať programy, v rámci ktorých sa podporujú rovnaké alebo obdobné opatrenia alebo v rámci ktorých sa poskytuje podpora rovnakým typom prijímateľov. Zoznam týchto programov s vyšším rizikom dvojitého financovania vykonávateľ pravidelne aktualizuje a na požiadanie ho predloží NIKA.

Pri plánovaní operácií vykonávateľ zvažuje aplikáciu vhodných deliacich línií (napr. územné alebo časové oddelenie opatrení). Pokiaľ ide o Program Slovensko na programové obdobie 2021 – 2027, vykonávateľ vo všetkých fázach implementácie Plánu obnovy predchádza dvojitému financovaniu prostredníctvom dodržiavania vopred zadefinovaných deliacich línií, ktoré musia byť reflektované najmä v rámci prípravy výzvy alebo priameho vyzvania. Súlad so zadefinovanými deliacimi líniami, ako aj správna identifikácia synergických a komplementárnych účinkov plánovaných opatrení vykonávateľom je súčasťou posudzovania výzvy a priameho vyzvania zo strany NIKA, ktorá uvedené konzultuje s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako orgánom zodpovedným za riadenie, koordináciu a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov EÚ v prípade potreby aj s ostatnými relevantnými subjektmi.

Vykonávateľ vo výzve alebo v dokumentoch, na ktoré sa výzva odkazuje, alebo v priamom vyzvaní formuluje podmienku, že prostriedky mechanizmu nemôžu byť poskytnuté na financovanie rovnakých výdavkov, na ktoré sú žiadateľovi, budúcemu prijímateľovi a/alebo jeho partnerovi poskytované prostriedky z iných programov financovaných z EÚ alebo z iných verejných zdrojov, ak by uvedené predstavovalo dvojité financovanie. Žiadateľ v relevantných prípadoch v žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu potvrdzuje, že jemu, a v relevantných prípadoch jeho partnerovi, neboli poskytnuté finančné prostriedky na financovanie rovnakých výdavkov, na ktoré

²¹⁸ Pozri kapitola č. 7 Systému implementácie Plánu obnovy.

si žiada prostriedky mechanizmu, z iných programov financovaných z EÚ alebo z iných verejných zdrojov, ktoré predstavujú dvojité financovanie.

V zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu je zakotvený záväzok prijímateľa že neprijme a nebude požadovať dotáciu, príspevok, grant alebo inú formu pomoci na realizáciu projektu, na ktorý sú poskytované prostriedky mechanizmu a ktorá by predstavovala dvojité financovanie tých istých výdavkov z verejných zdrojov, iných zdrojov EÚ alebo iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Prijímateľ zároveň vyhlasuje, že jemu, a v relevantných prípadoch aj jeho partnerovi, nebola poskytnutá dotácia, príspevok, grant alebo iná forma pomoci na realizáciu projektu, na ktorú požaduje poskytnutie prostriedkov mechanizmu, a ktorá by predstavovala dvojité financovanie tých istých výdavkov z verejných zdrojov, zdrojov EÚ alebo iných nástrojov finančnej pomoci poskytnutej SR zo zahraničia. Porušenie týchto povinností sa považuje za podstatné porušenie zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu. Prijímateľ je zároveň povinný informovať vykonávateľa o všetkých závažných skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na realizáciu projektu v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

S cieľom vylúčenia dvojitého financovania má mať prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner povinnosť viesť osobitnú evidenciu výdavkov súvisiacich s realizáciou projektu. Najmä pokiaľ pri implementácii projektu dochádza k poskytovaniu prostriedkov z viacerých zdrojov financovania, vykonávateľ musí byť o uvedenom informovaný a prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner musí v takom prípade zaviesť opatrenia, ktoré umožnia jednoznačne rozlíšiť jednotlivé zdroje financovania tak, aby nedošlo k prekývaniu výdavkov (predovšetkým prostredníctvom nástrojov analytického účtovníctva alebo prostredníctvom detailnej evidencie výdavkov, dodávok, prác, či služieb v účtovníctve prijímateľa).

Vykonávateľ vylúčenie dvojitého financovania overuje spravidla na úrovni žiadateľa, prijímateľa a partnera. V súvislosti s overovaním možného dvojitého financovania vykonávateľ overuje, či ten istý prijímateľ a v relevantných prípadoch aj partner nefinancuje projekt zároveň viacerými formami podpory. Za týmto účelom využíva existujúce informačné systémy verejnej správy a ďalšie verejne prístupné informácie o prijímateľoch príspevkov a podporovaných projektoch, poprípade aj o dodávateľoch a výdavkoch financovaných v projektoch. Pritom sa zohľadňujú najmä údaje z programov, v rámci ktorých sa podporujú rovnaké alebo obdobné opatrenia, v rámci ktorých sa financujú rovnaké výdavky alebo v rámci ktorých sa poskytuje podpora rovnakým osobám.

V prípade potreby, ak bolo identifikované riziko (napr. prijímateľ realizuje projekty v rámci viacerých programov a vzhľadom na typ projektov nie je možné vylúčiť duplicitné financovanie, napr. rovnakí dodávatelia, financovanie rovnakých výdavkov v rovnakom čase) sa pri kontrole dvojitého financovania odporúča vyžadovať súčinnosť inej osoby²¹⁹ alebo spolupráca inej osoby²²⁰, najmä poskytovateľa príspevku.

Dvojité financovanie je porušením finančnej disciplíny podľa § 31 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V prípade zistenia dvojitého financovania vo fáze po poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa postupuje podľa § 21 zákona o mechanizme. Identifikovaný prípad dvojitého financovania sa spája s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov dotknutých nezrovnalosťou. Pokiaľ identifikované skutočnosti súvisiace s dvojitým financovaním nasvedčujú spáchaniu trestného činu, podozrenie sa nahlási orgánom činným v trestnom konaní prostredníctvom e-mailovej adresy infoirg@minv.sk.

Identifikovanie korupcie²²¹, konfliktu záujmov a podvodov²²²

Vykonávateľ je povinný prijať vhodné opatrenia na:

- predchádzanie podvodom, korupcií a konfliktom záujmov,
- odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie a konfliktu záujmov, ako sa vymedzuje v čl. 61 ods. 2 a 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a

²¹⁹ § 20 ods. 2 písm. a) zákona o finančnej kontrole.

²²⁰ § 4 ods. 5 a § 5 ods. 7 zákona o mechanizme alebo § 38 kompetenčného zákona.

²²¹ V zmysle čl. 136 ods. 1 písm. d) bodu ii) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

²²² V zmysle čl. 136 ods. 1 písm. d) bodu i) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- prijímanie právnych krokov na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením Plánu obnovy.

Za účelom posilnenia schopnosti zabezpečiť identifikovanie prípadných podvodov, konfliktu záujmov a korupcie vykonávateľ:

- určí oblasti s vyšším rizikom podvodu, konfliktu záujmov a korupcie v rôznych procesoch a v týchto oblastiach vykonáva dôsledné preverenia a preskúmania procesov, postupov alebo kontrol spojených s potenciálnym alebo skutočným podvodom korupciou alebo konfliktom záujmov,
- zabezpečí dostatočnú informovanosť zamestnancov o možných podvodoch, korupcii a konflikte záujmov, aby vedeli identifikovať varovné signály (tzv. „red flags“). Pri ich identifikácii je vhodné využiť aj nasledujúce dokumenty:
 - Usmernenie o ukazovateľoch podvodu pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond²²³,
 - Prehľad anonymizovaných prípadov – štrukturálne opatrenia²²⁴,
 - Identifikácia konfliktov záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení Praktická príručka pre riadiacich pracovníkov²²⁵,
 - Odhaľovanie sfaľovaných dokladov v oblasti štrukturálnych opatrení Praktická príručka pre riadiace orgány²²⁶.
- pri výkone kontrol využíva všetky dostupné možnosti overenia a údaje a informácie (napr. verejne dostupné registre, údaje v informačnom a monitorovacom systéme, informačný systém ARACHNE, sociálnu sieť www.foaf.sk a pod.).

V prípade identifikovania podozrenia je vykonávateľ povinný nahlásiť podozrenie z trestných činov alebo inej nezákonnej činnosti, vrátane podvodov s dopadom na finančné prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu prostredníctvom e-mailovej adresy infoirq@minv.sk.

Podozrenia z korupcie môžu fyzické osoby oznamovať aj na antikorupčnej linke Úradu vlády SR bezplatne, a to na telefónnom čísle 0800 111 001, cez pracovné dni alebo e-mailom na adresu bpk@vlada.gov.sk²²⁷.

Keďže povinnosť zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov vymedzuje aj zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a tiež Etický kódex štátneho zamestnanca, je vhodné pri predchádzaní, preverovaní a náprave konfliktu záujmov využiť aj kompetencie Rady pre štátnu službu vybavovať podnety o porušení princípov štátnej služby služobným úradom alebo o porušení Etického kódexu štátneho zamestnanca.

V prípade zistenia podvodu, korupcie, konfliktu záujmov vo fáze po poskytnutí prostriedkov mechanizmu sa postupuje podľa § 21 zákona o mechanizme. Identifikované prípady podvodu, korupcie, konfliktu záujmov sa spájajú s povinnosťou vrátenia finančných prostriedkov dotknutých nezrovnalosťou.

6.5 Nezrovnalosti a zistené nedostatky

Ak sú overovaním v rámci AFK a FK nM zistené nedostatky, tieto sú uvedené v návrhu správy z finančnej kontroly²²⁸. K jednotlivým nedostatkom sú v návrhu správy formulované návrhy odporúčaní na ich nápravu

²²³ https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/cocof-guidance-documents/2009/information-note-on-fraud-indicators-for-erdf-esf-and-cf

²²⁴ <https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/compendium-of-anonymised-cases-structural-actions-SK.pdf>

²²⁵ <https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/guide-conflict-of-interests-SK.pdf>

²²⁶ <https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/sfc-files/guide-forged-documents-SK.pdf>

²²⁷ Vykonávateľ zabezpečí vykonanie oznámenia vždy písomne za účelom zabezpečenia dostatočnej auditnej stopy.

²²⁸ V relevantných prípadoch sa návrhom správy rozumie aj návrh čiastkovej správy. Odporúčaný vzor je uvedený v prílohe č. 6.5 – 1.

a na odstránenie príčin ich vzniku. Povinná osoba má oprávnenie predložiť námietky, s ktorými sa oprávnená osoba vysporiada v správe z finančnej kontroly²²⁹.

Zákon o finančnej kontrole upravuje povinnosti povinnej osoby ako aj postup oprávnenej osoby, ktoré je potrebné vykonať aj po skončení finančnej kontroly. Povinná osoba je povinná prijať a splniť, v nadväznosti na identifikované nedostatky a navrhnuté odporúčania uvedené v správe, nápravné opatrenia, pričom oprávnená osoba má oprávnenie overiť, či tieto opatrenia boli prijaté a splnené. Vzhľadom na uvedené, NIKA a vykonávateľ v súvislosti s výkonom finančnej kontroly dohliadajú na odstraňovanie nedostatkov, ktoré zistili v rámci nimi vykonaných kontrol.

NIKA a vykonávateľ sú povinní zabezpečiť zaznamenanie, nahlásenie a nápravu všetkých zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí. Nedostatky a nezrovnalosti sú riešené uplatnením rovnakého sankčného mechanizmu, ktorý je zavedený pre prostriedky štátneho rozpočtu (napr. odvod, pokuta, penále). Za účelom zabezpečenia nápravy zistených nedostatkov alebo nezrovnalostí (vrátane riadneho prešetrovania a v prípade potreby aj ďalšieho konania) sa v relevantných prípadoch oznámia zistené nedostatky / nezrovnalosti orgánom príslušným konať v danej veci, a to napr. orgánom činným v trestnom konaní alebo správny orgánom (napr. ÚVO, PMÚ, ÚVA).

Zo zákona o finančnej kontrole vyplýva povinnosť subjektov vykonávajúcich finančnú kontrolu oznámiť identifikované podozrenia zo spáchania trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu orgánom príslušným konať v danej veci²³⁰. Tieto podozrenia sa však neuvádzajú v návrhu správy ani v správe, a to najmä v prípadoch, ak by tým hrozilo zmarenie prípadného ďalšieho konania, vrátane prípadného vyšetrovania.

Je cieľom, aby boli NIKA a vykonávateľ informovaní o oznámeniach vykonaných v súvislosti s identifikovanými podozreniami a o vyšetrovaniach súvisiacich s vykonávaním mechanizmu, pokiaľ tomu nebráni osobitný predpis. NIKA a vykonávateľ sledujú stav konania aj pre účely informovania EK a prípravy a predkladania žiadosti o platbu finančnej podpory EK a v prípade potreby zabezpečia prijatie potrebných nápravných opatrení. Pre tento účel sa pri požadovaní informácií NIKA odvoláva na § 4 ods. 5 a 6 zákona o mechanizme a vykonávateľ na § 5 ods. 7 a 8 zákona o mechanizme.

Oznámenia orgánom činným v trestnom konaní sa podávajú v prípade podozrení zo spáchania trestných činov. Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru zriadila e-mailovú schránku infoirg@minv.sk na účely oznamovania podozrení z podvodu pre prípady, ak nebolo podané trestné oznámenie a týmto spôsobom môžu vykonať oznámenie aj NIKA a vykonávateľ.

ÚVO sa zasiela podnet v prípade zistenia podozrenia z porušenia pravidiel verejného obstarávania s vplyvom alebo možným vplyvom na výsledok verejného obstarávania, vrátane prípadného konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní. ÚVO sa podnet zasiela v súlade s dohodou o spolupráci uzavretou medzi NIKA a ÚVO²³¹.

PMÚ sa zasiela podnet na prešetrovanie v prípadoch zistenia podozrenia z porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže.

ÚVA alebo MF SR rozhodujú v relevantných prípadoch vo veciach porušenia finančnej disciplíny.

V prípade potreby je do riešenia nedostatkov možné zapojiť ďalšie správne orgány alebo súd, podľa platnej legislatívy.

Pri prostriedkoch mechanizmu, ktoré boli použité v rozpore s podmienkami uvedenými v zmluve o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, a na toto porušenie sa vzťahuje povinnosť vrátiť zodpovedajúce finančné prostriedky, je vykonávateľ, sprostredkovateľ alebo prijímateľ povinný zabezpečiť ich vrátenie. Postup pri vysporiadovaní finančných vzťahov je uvedený v kapitole č. 4.8.1 a v § 21 zákona o mechanizme.

²²⁹ V relevantných prípadoch sa správou rozumie aj čiastková správa.

²³⁰ § 20 ods. 4 písm. e) zákona o finančnej kontrole.

²³¹ Pozri <https://www.crz.gov.sk/zmluva/6639905/>

Správa o zistenej nezrovnalosti

Nezrovnalosťou sa rozumie akékoľvek porušenie ustanovenia práva Európskej únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo rozpočtov ňou spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vybraných priamo v mene Európskej únie alebo neoprávnenou výdavkovou položkou. Na účely správnej aplikácie podmienok tejto definície nezrovnalosti, stanovenej nariadením o ochrane finančných záujmov ES, sa pri posudzovaní skutočností a zistených nedostatkov pod pojmom nezrovnalosť rozumie aj podozrenie z nezrovnalosti. Zákon o mechanizme v § 23 stanovuje povinnosti subjektov zapojených do Plánu obnovy pri prevencii, odhaľovaní, zisťovaní a riešení nezrovnalostí²³².

Každý zistený nedostatok, ktorý v zmysle definície nezrovnalosti napĺňa podmienky vzniku podozrenia z nezrovnalosti alebo nezrovnalosti, je nevyhnutné bezodkladne popísať a zdokumentovať v dokumente Správa o zistenej nezrovnalosti. Nezrovnalosť sa formálne zdokumentuje schválením správy o zistenej nezrovnalosti spravidla v nadväznosti na skončenie kontroly / auditu / overovania. Zodpovednosť subjektov za vypracovanie správy o zistenej nezrovnalosti a jej predloženie vykonávateľovi alebo NIKA je upravená v § 23 zákona o mechanizme. Za riešenie nezrovnalosti je zodpovedný vykonávateľ.

Správa o zistenej nezrovnalosti sa vypracuje podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 6.5 – 2. Vykonávateľ správu o zistenej nezrovnalosti priebežne aktualizuje v nadväznosti na stav riešenia nezrovnalosti. Správa o zistenej nezrovnalosti a aktualizovanú správu o zistenej nezrovnalosti zasiela vykonávateľ NIKA v rámci monitorovacej správy investície a reformy podľa kapitoly č. 5.1 Systému implementácie Plánu obnovy. Vykonávateľ je povinný predložiť NIKA správu o zistenej nezrovnalosti a jej aktualizáciu aj v iných termínoch, mimo termínu predkladania monitorovacej správy investície a reformy, a to najmä v súvislosti s prípravou žiadosti o vyplatenie príspevku predkladanej EK.

Vykonávateľ zároveň zaeviduje nezrovnalosti a informácie o stave ich riešenia do relevantného prehľadu monitorovacích údajov uvedeného v prílohe č. 5.1 – 2, ktorý sa NIKA predkladá v pravidelných intervaloch v monitorovacej správe investície a reformy.

6.6 Ostatné kontroly, audity a overovania

Ostatné kontroly, audity a overovania na národnej úrovni

Okrem kontroly vykonávanej NIKA a vykonávateľom je implementácia Plánu obnovy overovaná aj vládny auditom zabezpečovaným MF SR ako aj ďalšími subjektmi. Ide o kontrolu / audit / overovanie vykonávané napr.:

- ÚV SR (kontrola podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe);
- Najvyšším kontrolným úradom SR (kontrola podľa zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR);
- ÚVO (dohľad podľa zákona o verejnom obstarávaní);
- PMÚ (v rámci svojej pôsobnosti prešetrovanie a prípadne správne konanie podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže) a pod.

ÚV SR okrem toho, že vykonáva aj kontrolu na účely ochrany finančných záujmov EÚ, vrátane kontroly procesu poskytovania a využívania finančných prostriedkov EÚ²³³, plní ďalšie úlohy súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ a spolupracuje s OLAF²³⁴. Pri plnení týchto úloh spolupracuje s orgánmi štátnej správy, ako aj s osobami, ktorým boli poskytnuté verejné prostriedky, vrátane prostriedkov EÚ. Tieto subjekty sú ÚV SR povinné poskytovať súčinnosť. Pri spolupráci s OLAF je ÚV SR oprávnený vyžiadať si od orgánov činných v trestnom konaní a súdov informácie z trestného konania a tie použiť na tento účel. Zástupcovia NIKA a vykonávateľov sa podieľajú

²³² § 23 zákona o mechanizme.

²³³ Kontroly vykonáva nezávisle od subjektov systému implementácie Plánu obnovy.

²³⁴ § 2 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

na činnosti Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR a pracovných skupinách zriadených pod riadiacim výborom.

Ostatné kontroly, audity a overovania z úrovne EÚ

EK vykonáva predbežné posúdenie žiadosti o vyplatenie finančného príspevku. Posúdenie vykonáva na základe informácií poskytnutých SR. EK môže požiadať o doplňujúce informácie alebo vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste s cieľom overiť plnenie míľnikov a cieľov vrátane udržania predtým uspokojivo splnených míľnikov a cieľov.

Overenia, preskúmania, kontroly a audity zo strany EK sa môžu vykonávať počas implementácie Plánu obnovy a následne do 5 rokov od dátumu poslednej platby finančnej podpory²³⁵. V prípade potreby môže EK poveriť vykonaním overenia nezávislých externých odborníkov alebo externé audítorské spoločnosti.

Okrem EK môžu²³⁶ preskúmania, kontroly, audity a vyšetrovania vykonávať aj:

- OLAF podľa nariadení č. 883/2013 a č. 2185/96,
- EPPO podľa nariadenia 2017/1939 v rozsahu, v akom je Európska prokuratúra kompetentná, a
- EDA podľa čl. 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a čl. 257 Nariadenia o rozpočtových pravidlách.

6.7 Evidencia kontrol

Vykonávateľ a NIKA vedú evidenciu všetkých:

- nimi vykonaných a vykonávaných²³⁷ AFK a FK nM,
- kontrol / auditov / overovaní, ktoré vykonávajú alebo vykonali iné kontrolné alebo auditné orgány a týkajú sa vykonávania Plánu obnovy.

Vykonávateľ a NIKA ku všetkým kontrolám / auditom / overovaniám riadne evidujú zistené nedostatky a opatrenia na ich nápravu a odstránenie príčin ich vzniku. Nedostatky zistené v rámci vykonávania Plánu obnovy sú na príslušných úrovniach analyzované s cieľom identifikovať prípadné riziká v implementácii. Pre analýzu nedostatkov sa použije typológia nedostatkov uvedená v prílohe č. 6.7 – 1.

Vykonávateľ zaeviduje kontroly / audity / overovania do relevantného prehľadu monitorovacích údajov uvedeného v prílohe č. 5.1 – 2, ktorý sa NIKA predkladá v pravidelných intervaloch v monitorovacej správe investície a reformy. NIKA následne oznamuje nedostatky a nezrovnalosti EK.

Kontroly / audity / overovania a ich závery vykonávateľ eviduje s cieľom zabezpečiť možnosť vykonať v relevantných prípadoch analýzu dát pre účely zlepšenia odhaľovania podvodov, korupcie, konfliktu záujmov alebo iných porušení uplatniteľných predpisov SR a EÚ.

²³⁵ Čl. 12 ods. 1 dohody o financovaní.

²³⁶ Čl. 129 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

²³⁷ Vykonávaná finančná kontrola je v čase evidencie kontroly do zoznamu kontrol ešte neukončená.

7 ĎALŠIE OPATRENIA NA OCHRANU FINANČNÝCH ZÁUJMOV EÚ

V súlade s čl. 22 ods. 2 písm. a) nariadenia o mechanizme majú členské štáty povinnosť účinne vykonávať primerané opatrenia proti podvodom²³⁸ a korupcii²³⁹, ako aj všetky potrebné opatrenia na účinné zabránenie konfliktu záujmov²⁴⁰ (ďalej pre účely tejto kapitoly Systému implementácie Plánu obnovy spolu aj ako „podvod“).

V súvislosti s uvedeným vykonávateľ prijme štruktúrované a cielené prístupy k riadeniu rizík podvodov, korupcie a konfliktu záujmov a zaviazne sa k nulovej tolerancii voči takémuto konaniu.²⁴¹

7.1 Posúdenie rizík podvodu, korupcie a konfliktu záujmov

Vykonávateľ zabezpečí, aby vyhodnocoval a zohľadňoval možné riziká a preveroval identifikované podozrenia z podvodov, a to tak interne (na úrovni vykonávateľa) ako aj externe (najmä na úrovni žiadateľa / prijímateľa / sprostredkovateľa a ďalších subjektov).

Vykonávateľ vykoná samohodnotenie rizika podvodu, ktorého výstupom bude katalóg / zoznam rizík.²⁴² Pri tomto vykonávateľ postupuje primerane podľa dokumentu „Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom“²⁴³, vydaného EK.

Posudzovanie rizík podvodov vykonáva vykonávateľ aspoň raz za rok, pričom identifikované riziká vyhodnocuje pravidelne a v prípade potreby bezodkladne aktualizuje postupy na elimináciu rizík. Súčasťou vyhodnotenia môže byť aj identifikácia nových rizík.

Posudzovanie rizík vykonáva skupina osôb, ktorá má jasne definované úlohy. Hlavnými úlohami skupiny je najmä identifikácia rizík podvodov, ich analýza a monitorovanie, príprava návrhov na prijatie opatrení na odstránenie alebo elimináciu rizík podvodov a pod. Vykonávateľ zabezpečí splnenie odborných, personálnych a materiálnych predpokladov pre vykonávanie týchto činností. Osoby, ktoré vykonávajú posúdenie rizík podvodu majú adekvátne odborné skúsenosti a v prípade potreby absolvujú odbornú prípravu. Skupina osôb, ktorá vykonáva posúdenie rizík podvodov, je zložená z interných zamestnancov a expertov vykonávateľa (napr. zamestnancov zodpovedných za implementáciu opatrení, kontrolu opatrení, vnútornú kontrolu vo všeobecnosti a vnútorný audit, boj proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov), ale odporúča sa prizvať aj externých expertov (napr. zamestnancov národnej koordinačnej a implementačnej autority, koordinátora ochrany finančných záujmov EÚ, orgánu, ktorý zabezpečuje vykonávanie vládneho auditu Plánu obnovy, orgánov, ktoré pôsobia v oblasti štátnej služby, prevencie korupcie, ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti a pod.).

Vykonávateľ zabezpečí, aby všetci relevantní zamestnanci a iné osoby na strane vykonávateľa poznali potenciálne riziká všetkých činností, ktoré vykonávajú, a zabezpečí spoluúčasť zamestnancov na rôznych úrovniach na priebežnom monitorovaní potenciálneho výskytu rizík podvodov, ako aj aktualizáciu identifikovaných rizík.

7.2 Prijatie opatrení proti podvodom, korupcii a konfliktu záujmov na úrovni vykonávateľa

Politika boja proti podvodom

²³⁸ Pojem „podvod“ je potrebné vymedziť podľa čl. 3 ods. 2 smernica 2017/1371. Do pozornosti dávame tiež § 221, § 225, § 261 a § 266 Trestného zákona.

²³⁹ Pojem „korupcia“ je potrebné vymedziť podľa čl. 4 ods. 2 smernica 2017/1371. Do pozornosti dávame tiež § 328 a nasl. Trestného zákona.

²⁴⁰ Pojem „konflikt záujmov“ je potrebné vymedziť podľa čl. 61 nariadenie o rozpočtových pravidlách. Do pozornosti dávame tiež § 24 zákona o mechanizme.

²⁴¹ Ak vykonávateľ poveril plnením časti svojich úloh sprostredkovateľa alebo poveril vykonávaním finančných nástrojov osobu vykonávajúcu finančné nástroje, vykonávateľ zabezpečí plnenie povinností v oblasti riadenia rizík upravených v tejto kapitole Systému implementácie Plánu obnovy aj týmito osobami.

²⁴² Posúdenie rizika uskutoční vykonávateľ prvýkrát do 3 mesiacov od účinnosti verzie 1.0 tohto Systému implementácie Plánu obnovy alebo vždy do 3 mesiacov od určenia vykonávateľa.

²⁴³ Dostupný na https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fraud-measures.

Vykonávateľ vypracuje politiku boja proti podvodom.²⁴⁴ Pri vypracovaní predmetného dokumentu je možné primerane postupovať podľa dokumentu „Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom“²⁴⁵, vydaného EK. Vykonávateľ politiku boja proti podvodom zverejní a zabezpečí, aby sa s ňou oboznámili všetci dotknutí zamestnanci. Politika boja proti podvodom je v prípade potreby aktualizovaná.

Etická kultúra

Vykonávateľ zabezpečí, aby:

- sa relevantní zamestnanci oboznámili s Etickým kódexom štátneho zamestnanca a s povinnosťou jeho dôsledného dodržiavania;
- boli relevantní zamestnanci v prípade potreby primerane preškolení v problematike etického správania, dodržiavania etického kódexu a zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- všetky podozrenia z porušenia Etického kódexu štátneho zamestnanca boli náležite vyšetrené a príslušným spôsobom sankcionované.²⁴⁶

Vykonávateľovi sa odporúča vychádzať aj z usmernení v Komentári k etickému kódexu štátneho zamestnanca, vypracovanom Radou pre štátnu službu²⁴⁷.

Odborná príprava a zvyšovanie informovanosti

Vykonávateľ zabezpečí, aby si boli relevantní zamestnanci vedomí rizík podvodov a absolvovali priebežne vzdelávanie²⁴⁸ v oblasti boja proti podvodom a o mechanizmoch nahlasovania podozrení z podvodu. Pre tento účel vytvára predpoklady na účasť svojich zamestnancov na školeniach týkajúcich sa teoretických alebo praktických otázok ochrany finančných záujmov EÚ a osobnej integrity.

Analýza údajov a ARACHNE

Pri výkone kontrol zameraných na identifikovanie možného podvodného správania vykonávateľ využíva všetky dostupné možnosti overenia, údaje a informácie – napr. dostupné registre²⁴⁹, interné databázy vykonávateľov, údaje v informačnom a monitorovacom systéme Plánu obnovy, informačný systém ARACHNE²⁵⁰, sociálnu sieť www.foaf.sk a pod. Používaním systému ARACHNE sa zabezpečí vyššia efektívnosť pri identifikovaní podvodov²⁵¹.

Vykonávateľ zabezpečí používanie relevantných nástrojov s cieľom identifikovania prípadov, v ktorých existuje riziko podvodu. V prípade potreby zabezpečí vykonávateľ adekvátne zaškolenie zamestnancov určených na prácu s týmito nástrojmi.

Ukazovatele podvodov

²⁴⁴ Vykonávateľ nie je povinný vypracovať politiku boja proti podvodom osobitne pre Plán obnovy, ak má vypracovanú politiku boja proti podvodom, ktoré zohľadňuje činnosti vykonávané pri implementácii Plánu obnovy.

²⁴⁵ Dostupný na https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fraud-measures.

²⁴⁶ V prípade potreby sa odporúča konzultovať jednotlivé prípady s Radou pre štátnu službu.

²⁴⁷ Dostupné na https://radaprestatnuszsluzbu.vlada.gov.sk/data/files/7849_eticky-kodex-komentar-v11.pdf.

²⁴⁸ Vzdelávanie môže byť zabezpečené rôznou formou, napr. samoštúdiom, účasť na vzdelávacích aktivitách, online vzdelávanie a pod. Priebežné vzdelávanie sa môže zabezpečiť aj účasťou na vzdelávacích aktivitách zameraných na témy súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ organizovaných Úradom vlády SR (Národný úrad pre OLAF). Aktuálna ponuka školení v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR ponúkaná Národným úradom pre OLAF je dostupná na webovom sídle <https://www.olaf.vlada.gov.sk/28795/ponuka-skoleni-v-oblasti-ochrany-financnych-zaujmov-eu-v-sr/>.

²⁴⁹ Vykonávateľ zabezpečí pre účely overenia vykonaného za účelom identifikovania možného podvodného správania využívanie takých registrov, ktoré sú relevantné s ohľadom na špecifický charakter opatrení, za ktorých implementáciu vykonávateľ zodpovedá.

²⁵⁰ ARACHNE je nástroj bodovania rizika, ktorým sa môže zvýšiť efektívnosť výberu projektov, overovaní riadenia a auditu a ďalej posilniť zisťovanie a odhaľovanie podvodov a predchádzanie podvodom.

²⁵¹ ARACHNE pre účely implementácie Plánu obnovy nie je v čase vydania Systému implementácie Plánu obnovy dostupný. Povinnosť vykonávateľa používať ARACHNE vznikne sprístupnením informačného systému.

Ukazovatele podvodov sú špecifické znaky alebo varovné signály toho, že môže prebiehať podvodná činnosť, kedy je potrebná okamžitá reakcia s cieľom overiť, či sú potrebné ďalšie opatrenia.

Na tento účel poskytla EK členským štátom napr. tieto dokumenty, ktoré je možné primerane použiť aj pri implementácii Plánu obnovy:

- Usmernenie o ukazovateľoch podvodu pre Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond,
- Prehľad anonymizovaných prípadov – štrukturálne opatrenia,
- Praktická príručka na riešenie konfliktov záujmov,
- Praktická príručka na odhaľovanie falšovaných dokumentov.

Vykonávateľ zabezpečí, aby jeho zamestnanci mali dostatočné vedomosti a zručnosti na to, aby dokázali rozpoznať ukazovatele podvodu, napr. formou informovania o obsahu vyššie uvedených dokumentov, ale aj formou priebežného vzdelávania relevantných zamestnancov o ukazovateľoch podvodu.

Mechanizmy nahlasovania podvodov

Vykonávateľ zriadi interné kanály na oznamovanie podozrení z podvodov, iného protiprávneho konania alebo inej činnosti negatívne pôsobiacej na spoločnosť, ak ich zriadené nemá.²⁵²

Vykonávateľ v interných predpisoch upraví²⁵³ najmä podrobnosti o

- podávaní, evidovaní a preverovaní oznámení,
- zachovaní mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa,
- oboznamovaní oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia.

Interné predpisy a informácie o podávaní oznámení vykonávateľ sprístupní na intranete a zabezpečí, aby sa s nimi jeho zamestnanci oboznámili.

Vykonávateľ zriadi aj externé kanály na oznamovanie podozrení z podvodov, iného protiprávneho konania alebo inej činnosti negatívne pôsobiacej na spoločnosť, ak ich zriadené nemá. O tejto možnosti nahlasovania podvodov vykonávateľ informuje verejnosť dostatočne viditeľne. Pokiaľ vykonávateľ nezriadi vlastný osobitný kanál pre nahlasovanie podvodov od externých subjektov, môže informovať verejnosť na svojom webovom sídle o možnostiach nahlasovania podvodov prostredníctvom formulára zverejneného na webovom sídle Plánu obnovy²⁵⁴.

Oznamovateľom je k dispozícii aj možnosť nahlasovania podozrení z nezrovnalostí prostredníctvom orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov EÚ²⁵⁵, ktorý môže požiadať národnú implementačnú a koordinačnú autoritu alebo vykonávateľa o preverenie podania.

Interným aj externým oznamovateľom je garantované zachovanie dôvernosti informácií o podaní alebo oznámení, vrátane informácií o totožnosti nahlasujúcich osôb a zachovanie anonymity v prípade anonymných oznámení.²⁵⁶

Konflikt záujmov

Vykonávateľ, sprostredkovateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje sú podľa platnej právnej úpravy povinní pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu konať tak, aby nehrozil, nevznikol a netrval konflikt záujmov, ktorý by mohol

²⁵² Povinnosť vytvoriť si interný systém na podávanie a preverovanie oznámení o nezákonnej činnosti má podľa ustanovenia § 10 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov každý orgán verejnej moci, ktorý má najmenej päť zamestnancov. Bližšie informácie viď príručka „Vnútny systém preverovania oznámení o nezákonnej činnosti: manuál pre verejný sektor.“ Dostupné na: https://www.oznamovatelia.sk/wp-content/uploads/2022/08/manual_verejny_sektor.pdf

²⁵³ Ak uvedené upravené nemá.

²⁵⁴ Dostupné na: <https://www.planobnovy.sk/kontakt/nahlasovanie-podvodneho-spravania/>.

²⁵⁵ Informácie dostupné na webovej stránke <https://www.olaf.vlada.gov.sk/nahlasovanie-podozreni-z-nezrovnalosti-pri-cerpani-prostriedkov-eu/>

²⁵⁶ Vykonávateľ je povinný chrániť oznamovateľa a zachovávať mlčanlivosť o jeho totožnosti na základe § 10 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ovplyvniť, narušiť alebo ohroziť nestranný a objektívny výkon úloh pri vykonávaní mechanizmu z rodinných alebo citových dôvodov, z dôvodov politickej alebo štátnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu.²⁵⁷

Oznámenie EK týkajúce sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov²⁵⁸ dopĺňa, že ku konfliktu záujmov môže dôjsť aj vtedy, keď daná osoba nemá zo situácie žiadny skutočný prospech, postačuje, ak je danými okolnosťami ohrozený objektívny a nestranný výkon jej funkcie. Tieto okolnosti však musia mať nejakú identifikovateľnú a osobnú súvislosť alebo vplyv na konkrétne aspekty konania, správania alebo vzťahy danej osoby.

Konflikt záujmov sa týka každej osoby, ktorá by mohla ovplyvniť rozhodovacie procesy pri implementácii mechanizmu. Aby išlo o konflikt záujmov, musí byť zapojenie dotknutej osoby primerane významné (napr. dotknutá osoba má právo uplatniť vlastné uváženie alebo vykonávať kontrolu v rámci implementácie mechanizmu).

Vykonávateľ²⁵⁹ je povinný nastaviť svoje interné procesy takým spôsobom, aby v maximálnej možnej miere predchádzal hrozbe, vzniku alebo trvaniu konfliktu záujmov. Ak napriek tomu dôjde k situácii, v ktorej hrozí, vzniká alebo trvá konflikt záujmov, sú NIKa, vykonávateľ, sprostredkovateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje povinní prijať opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov pri činnostiach, ktoré patria do ich pôsobnosti, a na riešenie situácií, ktoré môžu byť objektívne vnímané ako konflikt záujmov.

Vykonávateľ za týmto účelom prijme vhodné opatrenia na predchádzanie konfliktu záujmov a na odhaľovanie a nápravu konfliktu záujmov v prípade jeho vzniku. Vzhľadom na uvedené je vykonávateľ zodpovedný za:

- posúdenie procesov, postupov alebo kontrol pri vykonávaní opatrení Plánu obnovy z hľadiska rizík spojených s potenciálnym alebo skutočným konfliktom záujmov, identifikovanie oblastí s rizikom konfliktu záujmov a ich aktívne overovanie;
- zabezpečenie dostatočnej informovanosti zamestnancov a iných osôb²⁶⁰ zapojených do implementácie Plánu obnovy o konflikte záujmov, ich poučenie o tom, čo sa považuje za konflikt záujmov, o povinnosti predchádzať vzniku konfliktu záujmov a o povinnosti aktívne oznamovať všetky relevantné skutočnosti, ktoré by mohli predstavovať riziko konfliktu záujmov;
- v relevantných prípadoch prijatie preventívnych opatrení (najmä povinnosť podpisovať vyhlásenie o neexistencii konfliktu záujmov);
- prijatie efektívnych opatrení v prípade identifikovania konfliktu záujmov (napr. dotknutá osoba je vylúčená z daného procesu, je upravené rozdelenie kompetencií a ďalšie);
- zavedenie systému vnútornej kontroly a iných opatrení, ktorými vykonávateľ aktívne overuje existenciu možného konfliktu záujmov,
- uplatňovanie zodpovedajúcich sankcií v prípade odhalenia konfliktu záujmov.

²⁵⁷ Pozri čl. 61 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách a tiež ustanovenie § 24 ods. 1 zákona o mechanizme.

²⁵⁸ Ú. v. EÚ C 121/01, 2021, dostupné na: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021XC0409(01))

²⁵⁹ V relevantných prípadoch aj sprostredkovateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje.

²⁶⁰ Napr. osoby v inom obdobnom pracovnoprávnom vzťahu.

8 FINANČNÉ NÁSTROJE

8.1 Spôsoby implementácie finančných nástrojov

Vykonávateľ môže navrhnúť implementovať finančné nástroje pre ktorýkoľvek komponent uvedený v Pláne obnovy. Ak použitie finančných nástrojov pri implementácii konkrétnej investície nie je priamo uvedené v Pláne obnovy, uvedené podlieha predchádzajúcemu schváleniu NIKA.

Vykonávateľ môže pri vykonávaní Plánu obnovy implementovať finančné nástroje v súlade s § 18 ods. 1 zákona o mechanizme iba prostredníctvom osoby vykonávajúcej finančné nástroje.

Osoba vykonávajúca finančný nástroj môže následne vykonávať finančný nástroj

- a) priamo bez finančného sprostredkovateľa, alebo
- b) prostredníctvom finančného sprostredkovateľa.

8.1.1 Priame vykonávanie finančných nástrojov

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže v súlade s § 18 ods. 3 písm. a) zákona o mechanizme vykonávať finančné nástroje priamo bez využitia finančného sprostredkovateľa, ak tento spôsob vykonávania finančných nástrojov vyplýva zo zmluvy o financovaní finančného nástroja a investičnej stratégie.

V prípade, ak osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva finančné nástroje priamo bez využitia finančných sprostredkovateľov, uzatvára zmluvy s prijímateľom.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje priamo je povinná mať vypracovanú metodiku identifikácie a hodnotenia prijímateľov v podobe investičnej politiky finančného nástroja, ktorá je v súlade s najlepšou praxou na trhu s podobnými finančnými nástrojmi a finančnými produktami. Metodika identifikácie a hodnotenia konečných prijímateľov musí byť vypracovaná pred tým, ako osoba vykonávajúca finančné nástroje začne vykonávať finančné nástroje priamo a musí byť v súlade s cieľmi a míľnikmi tej investície alebo reformy Plánu obnovy, ktorej sa týka.

Investičná politika finančného nástroja obsahuje minimálne:

- a) ustanovenia o publicite a spôsoboch ako osoba vykonávajúca finančné nástroje informuje potencionálnych prijímateľov o možnostiach získať investíciu alebo úver,
- b) ustanovenia o hodnotení prijímateľov z pohľadu pravidiel oprávnenosti danej investície alebo reformy Plánu obnovy,
- c) ustanovenia o typoch finančných nástrojov, ktoré plánuje osoby vykonávajúca finančné nástroje vykonávať,
- d) ustanovenia o hodnotení rizika investície,
- e) popis vykonávania due diligence,
- f) popis procesu hodnotenia, posudzovania a schvaľovania investície,
- g) ustanovenia o nezávislosti investičného procesu a opatrenia na riešenie konfliktu záujmov.

Investičná politika finančného nástroja a jej vykonávanie môže byť predmetom kontroly zo strany vykonávateľa a NIKA.

8.1.2 Vykonávanie finančných nástrojov cez finančného sprostredkovateľa

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže v súlade s ustanovením § 18 ods. 3 písm. b) zákona o mechanizme zveriť vykonávanie časti finančného nástroja finančnému sprostredkovateľovi, ak uvedené vyplýva zo zmluvy o financovaní finančného nástroja a z investičnej stratégie.

Presný rozsah činností a úloh, ktoré sa pri vykonávaní finančného nástroja zverujú finančnému sprostredkovateľovi, určí zmluva s finančným sprostredkovateľom.

8.2 Výber subjektov implementujúcich finančné nástroje

8.2.1 Výber osoby vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ vyberie osobu vykonávajúcu finančný nástroj v súlade s uplatniteľným právom týkajúcim sa verejného obstarávania.

Vykonávateľ môže zveriť implementáciu osobe, ktorú vybral v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi, pričom zváži vhodnosť výberu

- a) jedným z postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- b) na základe výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní,
- c) na základe „in house“ výnimky podľa ustanovenia § 1 ods. 4 alebo ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní,
- d) iným otvoreným, transparentným a nediskriminačným postupom, ktorý bol využitý z dôvodu, že nejde o zákazku podľa zákona o verejnom obstarávaní a podľa smernice 2014/24, a teda zákon o verejnom obstarávaní sa naň nevzťahuje.

Vykonávateľ musí podľa ustanovenia § 18 ods. 2 zákona o mechanizme vybrať osobu, ktorá má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančných nástrojov.

Na splnenie uvedených požiadaviek musí osoba vykonávajúca finančné nástroje:

- a) mať skúsenosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov vo verejnom alebo súkromnom sektore,
- b) mať zamestnancov alebo členov štatutárnych orgánov, ktorí majú dostatočné odborné znalosti a skúsenosti a mať prevádzkové a finančné schopnosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov,
- c) byť oprávnená vykonávať príslušné úlohy a činnosti vykonávania finančných nástrojov v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov SR a EÚ (napr. zákon o kolektívnom investovaní, zákon o bankách, Obchodný zákonník),
- d) byť primerane finančne životaschopná k objemu finančného nástroja, ktorý má vykonávať tak, aby mohla tento finančný nástroj vykonávať počas celého obdobia účinnosti zmluvy o financovaní finančného nástroja,
- e) mať účinný a efektívny systém vnútornej kontroly,
- f) mať a používať účtovný systém, ktorý poskytuje presné, úplné a spoľahlivé informácie včasným spôsobom,
- g) súhlasiť s tým, že sa podrobí kontrole a auditu orgánov oprávneným na výkon kontroly a auditu a strieť výkon tejto kontroly a auditu.

Vykonávateľ môže uzavrieť zmluvu o financovaní finančného nástroja s osobou vykonávajúcou finančné nástroje až po predchádzajúcom písomnom súhlase NIKA.

8.2.2 Výber finančného sprostredkovateľa

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vyberie finančného sprostredkovateľa v súlade s uplatniteľným právom týkajúcim sa verejného obstarávania.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje môže vybrať finančného sprostredkovateľa v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi, pričom zváži vhodnosť výberu

- a) jedným z postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- b) na základe výnimky podľa ustanovenia § 2 ods. 10 zákona o verejnom obstarávaní,
- c) na základe „in house“ výnimky podľa ustanovenia § 2 ods. 4 alebo ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní,
- d) iným otvoreným, transparentným a nediskriminačným postupom, ktorý bol využitý z dôvodu, že nejde o zákazku podľa zákona o verejnom obstarávaní a podľa smernice č. 2014/24, a teda zákon o verejnom obstarávaní sa naň nevzťahuje.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje musí podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o mechanizme vybrať subjekt, ktorý má dostatočné odborné, personálne a materiálne predpoklady na vykonávanie finančných nástrojov.

Na splnenie uvedených požiadaviek musí finančný sprostredkovateľ:

- a) mať skúsenosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov vo verejnom alebo súkromnom sektore,
- b) mať zamestnancov alebo členov štatutárnych orgánov, ktorí majú dostatočné odborné znalosti a skúsenosti a prevádzkové a finančné schopnosti s vykonávaním rovnakých alebo obdobných finančných nástrojov,
- c) byť oprávnený vykonávať príslušné úlohy a činnosti vykonávania finančných nástrojov v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov SR a EÚ (napr. zákon o kolektívnom investovaní, zákon o bankách, Obchodný zákonník),
- d) byť primerane finančne životaschopný k objemu finančného nástroja, ktorý má vykonávať tak, aby mohol tento finančný nástroj vykonávať počas celého obdobia účinnosti zmluvy s finančným sprostredkovateľom,
- e) mať účinný a efektívny systém vnútornej kontroly,
- f) mať a používať účtovný systém, ktorý poskytuje presné, úplné a spoľahlivé informácie včasným spôsobom,
- g) súhlasiť s tým, že sa podrobí kontrole a auditu orgánov oprávneným na výkon kontroly a auditu a strpieť výkon tejto kontroly a auditu.

8.3 Zmluvy

8.3.1 Zmluva o financovaní finančného nástroja

Vykonávateľ uzatvára s osobou vykonávajúcou finančné nástroje zmluvu o financovaní finančného nástroja podľa ustanovenia § 19 zákona o mechanizme. Zmluva o financovaní finančného nástroja je zmluvou uzavretou podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a upravuje práva a povinnosti vykonávateľa a osoby vykonávajúcej finančné nástroje pri vykonávaní finančných nástrojov.

Zmluva o financovaní finančného nástroja sa uzatvára na dobu určitú.

Zmluva o financovaní finančného nástroja obsahuje okrem iného tieto náležitosti:

- a) predmet zmluvy, ktorým je poskytnutie prostriedkov mechanizmu na vykonávanie finančného nástroja za účelom dosahovania cieľov a míľnikov investície alebo reformy Plánu obnovy a činnosti spojené s vykonávaním finančných nástrojov,
- b) práva a povinnosti vykonávateľa a osoby vykonávajúcej finančný nástroj,
- c) výšku a účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- d) ustanovenia o ukončení finančného nástroja a o vrátení prostriedkov mechanizmu,
- e) ustanovenia o opätovnom využití vrátených a splatených prostriedkov od prijímateľov,
- f) ustanovenia týkajúce sa správy ešte neinvestovaných prostriedkov mechanizmu, vrátane správy úrokov a iných výnosov z prostriedkov mechanizmu,
- g) ustanovenia týkajúce sa poplatkov za riadenie,
- h) ustanovenie týkajúce sa ukončenia alebo zrušenia finančného nástroja,
- i) ustanovenia týkajúce sa vysporiadania finančných vzťahov,
- j) investičnú stratégiu finančného nástroja.

Investičná stratégia finančného nástroja je dokument obsahujúci stratégiu a plán implementácie konkrétneho finančného nástroja alebo finančných nástrojov, ktoré boli zverené osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Investičná stratégia finančného nástroja vychádza z Plánu obnovy a požiadaviek vykonávateľa.

Investičná stratégia finančného nástroja musí obsahovať minimálne

- a) stručný popis súčasnej situácie na trhu,
- b) jednotlivé finančné nástroje, ktoré sa majú vykonávať,

- c) opis finančných produktov, ktoré sa majú poskytovať,
- d) typ prijímateľov,
- e) očakávané ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť,
- f) kombináciu s grantami alebo inými formami pomoci, ak sa plánujú využiť.

Vykonávateľ informuje NIKA o podpise zmluvy o financovaní finančného nástroja do 5 pracovných dní od uzatvorenia tejto zmluvy.

NIKA vydáva vzor zmluvy o financovaní finančného nástroja.

8.3.2 Zmluva s finančným sprostredkovateľom

Osoba vykonávajúca finančné nástroje uzatvára s finančným sprostredkovateľom zmluvu s finančným sprostredkovateľom podľa ustanovenia § 20 zákona o mechanizme. Zmluva s finančným sprostredkovateľom je zmluvou uzavretou podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a upravuje práva a povinnosti osoby vykonávajúcej finančné nástroje a finančného sprostredkovateľa pri vykonávaní finančných nástrojov.

Zmluva s finančným sprostredkovateľom sa uzatvára na dobu určitú.

Zmluvu s finančným sprostredkovateľom pripravuje osoba vykonávajúca finančné nástroje na základe obsahových náležitostí, ktoré sú uvedené v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy, pričom je oprávnená rozšíriť zmluvu s finančným sprostredkovateľom v nadväznosti na potreby vykonávania konkrétneho finančného nástroja ako aj upraviť alebo modifikovať túto zmluvu za zachovania minimálnych náležitostí uvedených v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy.

Zmluva s finančným sprostredkovateľom musí obsahovať okrem iného tieto náležitosti:

- a) predmet zmluvy, ktorým je poskytnutie prostriedkov mechanizmu na vykonávanie finančného nástroja za účelom dosahovania cieľov a míľnikov investície alebo reformy Plánu obnovy a činnosti spojené s vykonávaním finančných nástrojov,
- b) práva a povinnosti osoby vykonávajúcej finančné nástroje a finančného sprostredkovateľa,
- c) výšku a účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- d) ustanovenia o ukončení finančného nástroja a o vrátení prostriedkov mechanizmu,
- e) ustanovenia o opätovnom využití vrátených a splatených prostriedkov od prijímateľov,
- f) ustanovenia týkajúce sa správy ešte neinvestovaných prostriedkov mechanizmu, vrátane správy úrokov a iných výnosov z prostriedkov mechanizmu,
- g) ustanovenia týkajúce sa poplatkov za riadenie,
- h) ustanovenie týkajúce sa ukončenia alebo zrušenia finančného nástroja,
- i) ustanovenia týkajúce sa vysporiadania finančných vzťahov,
- j) investičnú stratégiu finančného nástroja.

Investičná stratégia finančného nástroja je dokument obsahujúci stratégiu a plán implementácie konkrétneho finančného nástroja, ktorý má vykonávať finančný sprostredkovateľ. Investičnú stratégiu finančného nástroja pripravuje osoba vykonávajúca finančný nástroj v spolupráci s finančným sprostredkovateľom a vychádza z Plánu obnovy a požiadaviek vykonávateľa.

Investičná stratégia finančného nástroja musí obsahovať minimálne

- a) popis finančného nástroja, ktorý sa má vykonávať,
- b) opis finančných produktov, ktoré sa majú poskytovať,
- c) typ prijímateľov,
- d) očakávané ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť, alebo čiastkové ciele a míľniky, ktoré sa majú dosiahnuť,
- e) kombináciu s grantmi alebo inými formami pomoci, ak sa plánuje využiť.

Vykonávateľ informuje NIKA o podpise zmluvy s finančným sprostredkovateľom do 10 pracovných dní od uzatvorenia tejto zmluvy.

8.4 Vykonávanie finančných nástrojov

Ide o súhrn činností na základe zmluvy o financovaní finančného nástroja, ktorým sa poskytujú prostriedky mechanizmu návratnou formou prijímateľovi za účelom dosiahnuť míľniky alebo ciele investícií a reforiem Plánu obnovy.

8.4.1 Poplatky za riadenie finančných nástrojov

Osobe vykonávajúcej finančný nástroj a finančnému sprostredkovateľovi náleží za vykonávanie finančných nástrojov odplata, ktorá ja zahrnutá v poplatkoch za riadenie finančných nástrojov.

Výška poplatkov za riadenie nesmie prekročiť maximálnu výšku stanovenú v tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy a maximálnu výšku určenú EK pre finančné nástroje, ktorou sú hodnoty stanovené v čl. 68 nariadenia (EÚ) č. 2021/1060.

Výška a spôsob výpočtu poplatkov za riadenie musí zodpovedať trhovému štandardu pre každý typ finančného nástroja, pričom však nesmie prekročiť hodnoty podľa predošlého odseku.

Výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok osoba vykonávajúca finančné nástroje sa stanoví v zmluve o financovaní finančného nástroja. Výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok finančný sprostredkovateľ sa stanoví v zmluve s finančným sprostredkovateľom.

8.4.2 Poplatky za riadenie finančných nástrojov pre osobu vykonávajúcu finančné nástroje

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybraná prostredníctvom postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok, je výsledkom tejto verejnej súťaže.

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybratá priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.1 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy a vykonáva finančné nástroje cez finančného sprostredkovateľa podľa časti 8.1.2 Systému implementácie Plánu obnovy, maximálna výška poplatku za riadenie je 5 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 7 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Ak je osoba vykonávajúca finančné nástroje vybratá priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.1 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy a vykonáva finančné nástroje priamo podľa časti 8.1.1 Systému implementácie Plánu obnovy, maximálna výška poplatku za riadenie je 7 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 15 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Poplatok za riadenie podľa vyššie uvedených odsekov tejto časti Systému implementácie Plánu obnovy sa nekumuluje s poplatkami uvedenými v časti 8.4.3. pre tie isté prostriedky mechanizmu v prípade, ak osoba vykonávajúca finančné nástroje vykonáva finančné nástroje bez finančného sprostredkovateľa.

8.4.3 Poplatky za riadenie finančných nástrojov pre finančného sprostredkovateľa

Ak je finančný sprostredkovateľ vybraný prostredníctvom postupov verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní, výška poplatku za riadenie, na ktorý má nárok, je výsledkom verejného obstarávania.

Ak je finančný sprostredkovateľ vybraný priamo na základe výnimky zo zákona o verejnom obstarávaní alebo iným postupom podľa časti 8.2.2 druhého odseku, písm. b), c) alebo d) Systému implementácie Plánu obnovy,

maximálna výška poplatku za riadenie je 7 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade úverov a záruk a 15 % celkovej sumy vyplatennej prijímateľom v prípade kapitálu a kvázi kapitálu.

Subjekt a spôsob vykonávania	Poplatok v prípade výberu cez VO	Záruky a úvery	Kapitál a kvázi kapitál
OVFN, ktorá vykonáva FN cez FS	podľa výsledku verejného obstarávania	5 %	7 %
OVFN, ktorá vykonáva FN priamo		7 %	15 %
Finančný sprostredkovateľ		7 %	15%

8.4.4 Pákový efekt

Znamená dodatočné verejné a súkromné zdroje, ktoré možno získať prostredníctvom finančného nástroja. Pákový efekt poskytnutých finančných prostriedkov sa rovná sume poskytnutých prostriedkov mechanizmu a sume ďalších finančných prostriedkov získaných z verejných a súkromných zdrojov delenej sumou poskytnutých prostriedkov mechanizmu.

Finančné nástroje majú schopnosť aktivizovať a zapojiť do financovania väčšie množstvo dodatočných súkromných alebo verejných zdrojov v rámci tzv. pákového efektu. Tieto dodatočné prostriedky môžu pochádzať od medzinárodných finančných inštitúcií (napr. Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Rozvojovej banky Rady Európy, Medzinárodnej investičnej banky) ale aj od súkromných subjektov pôsobiacich na finančnom trhu (napr. komerčné banky, investičné fondy, fondy rizikového kapitálu). Vďaka zapojeniu dodatočných súkromných alebo verejných prostriedkov je možné multiplikovať finančný nástroj a dosiahnuť oveľa väčší objem prostriedkov, ktoré je následne možné použiť na dosahovanie míľnikov a cieľov.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje a finančný sprostredkovateľ sú povinní podľa zmlúv vyhľadávať a zabezpečiť dodatočné zdroje tvoriace pákový efekt, ak to zmluvy a investičná stratégia finančného nástroja predpokladá.

Pákový efekt sa vypočíta ako výsledok celkovej sumy vyplatennej prijímateľovi z finančného nástroja delenej sumou prostriedkov mechanizmu, ktoré boli určené na finančný nástroj.

8.5 Opätovné využitie finančných nástrojov a vrátených prostriedkov

Jednou z hlavných výhod finančných nástrojov je možnosť ich opätovného využitia na ten istý účel, na ktorý boli pôvodne určené. To znamená, že SR tieto prostriedky ostávajú a môže ich využiť na dosahovanie tých istých míľnikov a cieľov, na rozdiel od grantov, ktoré sa svojim prvým použitím konzumujú.

Vzhľadom na to, že pri finančných nástrojoch ide vždy o návratné financovanie založené na trhovách princípoch, prijímateľ je povinný finančné prostriedky, ktoré mu boli poskytnuté vrátiť v súlade so zmluvou, ktorú s ním uzavrela osoba vykonávajúca finančné nástroje alebo finančný sprostredkovateľ (podľa spôsobu implementácie).

Osoba vykonávajúca finančné nástroje je povinná používať prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj ako aj vrátené prostriedky na dosahovanie míľnikov a cieľov až do obdobia, ktoré je stanovené v zmluve o financovaní finančného nástroja. Toto obdobie by malo trvať minimálne do termínu stanoveného vo vykonávacom rozhodnutí Rady na splnenie relevantných míľnikov a cieľov. V zmluve o financovaní finančného nástroja môže byť dohodnuté aj dlhšie obdobie na vykonávanie finančného nástroja. Bez ohľadu na obdobie vykonávania finančného nástroja je vykonávateľ povinný zabezpečiť, aby relevantné míľniky a ciele boli dosiahnuté v termíne stanovenom vo vykonávacom rozhodnutí Rady.

O použití finančných prostriedkov po skončení obdobia vykonávania finančného nástroja rozhodne vláda SR. Vláda SR môže rozhodnúť o zrušení nástroja a vrátení týchto prostriedkov do príjmov rozpočtu SR, alebo o pokračovaní nástroja, teda o využívaní finančných prostriedkov na ten istý účel.

Finančný sprostredkovateľ je povinný používať prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj ako aj vrátené prostriedky na dosahovanie míľnikov a cieľov až do obdobia, ktoré je stanovené v zmluve s finančným

sprostredkovateľom. Finančný sprostredkovateľ vráti prostriedky pri ukončení finančného nástroja, ak nie je v zmluve s finančným sprostredkovateľom stanovené inak. Osoba vykonávajúca finančný nástroj a finančný sprostredkovateľ sa môžu dohodnúť, že finančný sprostredkovateľ bude vracať finančné prostriedky vrátené prijímateľmi ihneď po ich vrátení. Napríklad pri úveroch môže finančný sprostredkovateľ vracať osobe vykonávajúcej finančný nástroj všetky prostriedky okamžite ako ich dlžníci splatia.

Finančný sprostredkovateľ vracia finančné prostriedky osobe vykonávajúcej finančný nástroj.

8.6 Poskytovanie prostriedkov mechanizmu osobe vykonávajúcej finančné nástroje

Vykonávateľ poskytuje prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj osobe vykonávajúcej finančné nástroje na základe účinnej zmluvy o financovaní finančného nástroja.

Prostriedky mechanizmu určené na finančný nástroj sa osobe vykonávajúcej finančné nástroje poskytujú prostredníctvom prvej žiadosti o platbu – finančné nástroje a druhej žiadosti o platbu – finančné nástroje.

Ak nie je v zmluve o financovaní finančného nástroja dohodnuté inak, do jedného mesiaca od nadobudnutia jej účinnosti zašle osoba vykonávajúca finančný nástroj vykonávateľovi prvú žiadosť o platbu – finančné nástroje. Prvá žiadosť o platbu – finančné nástroje obsahuje 50 % prostriedkov mechanizmu určených na finančný nástroj. To znamená, že osoba vykonávajúca finančné nástroje dostane polovicu prostriedkov určených na vykonávanie nástroja, aby mohla začať jeho implementáciu.

Potom, ako osoba vykonávajúca finančné nástroje poskytne prijímateľom minimálne polovicu prostriedkov mechanizmu, ktoré jej boli poskytnuté v rámci prvej žiadosti o platbu – finančné nástroje, zašle vykonávateľovi druhú žiadosť o platbu – finančné nástroje. Druhá žiadosť o platbu – finančné nástroje obsahuje zvyšných 50 % prostriedkov mechanizmu určených na finančný nástroj.

Vykonávateľ vykoná finančnú kontrolu v súvislosti s vyplatením prvej a druhej platby – finančné nástroje a ich príloh v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje vykoná finančnú kontrolu v súvislosti s podaním prvej a druhej platby – finančné nástroje a ich príloh v súlade so zákonom o finančnej kontrole.

8.7 Monitorovanie finančných nástrojov

Monitorovanie finančných nástrojov je pravidelný proces zbierania a analýzy finančných a nefinančných informácií na jednotlivých úrovniach implementačnej štruktúry finančných nástrojov s cieľom sledovania stavu a pokroku v ich implementácii a sledovať dosahovanie cieľov a míľnikov Plánu obnovy. Za účelom zberu dát o implementácii finančných nástrojov vykonávateľ zasiela NIKA v dohodnutých termínoch požadované monitorovacie údaje v zmysle prílohy č. 8.1 – 1 Vzor monitorovacích údajov pre finančné nástroje.

Monitorovanie finančných nástrojov vykonáva vykonávateľ, osoba vykonávajúca finančné nástroje a finančný sprostredkovateľ.

Monitorovanie na úrovni prijímateľa zabezpečuje osoba vykonávajúca finančný nástroj alebo finančný sprostredkovateľ na základe zmluvy uzavretej s prijímateľom tak, aby sa na prijímateľa neuplatňovali iné požiadavky ako tie, ktoré od neho štandardne požaduje finančná inštitúcia alebo investor pri komerčných finančných produktoch rovnakého alebo podobného charakteru ako je finančný produkt poskytnutý z finančného nástroja, s výnimkou požiadaviek, ktoré vyžaduje vykonávateľ alebo osoba vykonávajúca finančné nástroje z dôvodu splnenia monitorovacích povinností voči NIKA.

Monitorovanie finančných nástrojov sa vykonáva agregovaním údajov v nasledovných správach:

- a) správa o vykonávaní finančného nástroja,
- b) správa o realizácii finančného nástroja.

8.7.1 Správa o vykonávaní finančných nástrojov

Správu o vykonávaní finančného nástroja vypracováva osoba vykonávajúca finančné nástroje, ktorá ju následne zasiela vykonávateľovi. Vykonávateľ predkladá túto správu NIKa spolu s monitorovacou správou danej investície alebo reformy, v rámci ktorej sa finančný nástroj vykonáva. Osoba vykonávajúca finančné nástroje vypracováva správu o vykonávaní finančného nástroja na základe údajov, ktoré spracováva na svojej úrovni, a ktoré získava z vlastnej činnosti pri vykonávaní finančného nástroja ako aj od ostatných subjektov zapojených do implementácie finančného nástroja, najmä od finančných sprostredkovateľov alebo od prijímateľov.

Osoba vykonávajúca finančné nástroje predkladá správu o vykonávaní finančného nástroja vykonávateľovi v listinnej alebo v elektronickej podobe.

Správa o vykonávaní finančného nástroja sa predkladá štyrikrát ročne, raz za každý štvrťrok.

Štvrťrok	Termín odovzdania správy
1Q (január, február, marec)	31. máj
2Q (apríl, máj, jún)	31. august
3Q (júl, august, september)	30. november
4Q (október, november, december)	28. február nasledujúceho roka

Správa o vykonávaní finančných nástrojov pre každý finančný nástroj obsahuje tieto informácie:

- a) označenie vykonávateľa, ktorý poskytol prostriedky mechanizmu na finančný nástroj,
- b) označenie komponentu Plánu obnovy, z ktorého sa poskytl prostriedky mechanizmu na finančný nástroj,
- c) označenie osoby vykonávajúcej finančné nástroje,
- d) označenie finančného sprostredkovateľa, ak sa finančný nástroj vykonáva jeho prostredníctvom,
- e) výška prostriedkov mechanizmu poskytnutá na finančný nástroj,
- f) výška prostriedkov mechanizmu poskytnutá prijímateľom, celková výška prostriedkov poskytnutá prijímateľom v rámci finančného nástroja a pákový efekt,
- g) odpočet plnenia mílnika alebo cieľa²⁶¹ danej investície alebo reformy, ktoré sa dosahujú finančným nástrojom, podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady a operačnej dohody,

K jednotlivým cieľom sa uvedie očakávaný stav, údaj o jeho plnení vyjadrený počtom zrealizovaných jednotiek stanoveného cieľa v monitorovacom období a kumulatívne, percentuálne naplnenie cieľa so zohľadnením očakávaného stavu podľa vykonávacieho rozhodnutia Rady a podľa operačnej dohody.

K jednotlivým míľnikom sa uvedie očakávaný stav a údaj o jeho plnení, pričom hodnota percentuálneho plnenia sa nestanovuje odhadom, ale uvádza sa exaktne (v relevantných prípadoch 0 alebo 100 %). V uvedených ukazovateľoch sa zohľadnia len tie míľniky a ciele, o ktorých splnení získala osoba vykonávajúca finančné nástroje riadne uistenie,

- h) počet podporených prijímateľov,

²⁶¹ V prílohe správy vykonávateľ predkladá okrem iného aj údaje o plnení míľnikov a cieľov. Obsah prílohy je osobitne vo vzťahu ku každej investícii alebo reforme dohodnutý medzi NIKa a vykonávateľom, pričom sa zohľadňujú požiadavky EK na preukazovanie plnenia míľnikov a cieľov podľa operačnej dohody.

- i) údaje o prijímateľoch, ktorým boli vyplatené prostriedky z finančného nástroja, a to minimálne v rozsahu:
- názov / meno a priezvisko prijímateľa,
 - IČO prijímateľa, ak je to relevantné,
 - sídlo / adresa prijímateľa,
 - dátum účinnosti zmluvy s prijímateľom,
 - dátum poskytnutia prostriedkov mechanizmu,
 - výška poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
 - účel poskytnutých prostriedkov mechanizmu,
- j) typ finančného nástroja a typ finančného produktu,
- k) výška vrátených prostriedkov mechanizmu do finančného nástroja.

8.7.2 Správa o realizácii finančného nástroja

Správu o realizácii finančného nástroja vypracováva finančný sprostredkovateľ, ktorý ju následne zasiela osobe vykonávajúcej finančné nástroje. Finančný sprostredkovateľ vypracováva správu o realizácii finančného nástroja na základe údajov, ktoré spracováva na svojej úrovni a ktoré získava z vlastnej činnosti pri vykonávaní finančných nástrojov ako aj od ostatných subjektov zapojených do implementácie finančných nástrojov, najmä prijímateľov.

Finančný sprostredkovateľ predkladá správu o realizácii finančného nástroja osobe vykonávajúcej finančné nástroje v podobe a spôsobom určenom v zmluve s finančným sprostredkovateľom.

Správa o vykonávaní finančných nástrojov sa predkladá štyrikrát ročne, raz za každý štvrťrok.

9 KOMUNIKÁCIA A KOORDINÁCIA

9.1 Informovanie, komunikácia a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy

Predmetná časť definuje náležitosti komunikačných opatrení v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti Plánu obnovy.

Komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy riadi a usmerňuje NIKA.

Všeobecnú komunikačnú stratégiu, ktorá popisuje základné strategické rámce komunikácie počas implementačného obdobia, uvádza kapitola 3 Plánu obnovy. Komunikačné oddelenie sekcie plánu obnovy Úradu vlády SR zároveň každoročne vypracuje aktualizovanú komunikačnú stratégiu na ďalší rok založenú na aktuálnych prioritách spojených s reformami a investíciami.

Informovanosť, komunikáciu a viditeľnosť spojené s používaním znaku EÚ s uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“ či webovom sídle Plánu obnovy opisuje aj dohoda o financovaní v čl. 10.

9.1.1 Špecifikácia informovania, komunikácie a zviditeľnenia opatrení v Pláne obnovy

Cieľom zabezpečenia informovania, komunikácie a viditeľnosti je:

- zvýšiť všeobecné povedomie o prioritách Plánu obnovy, o jeho celkovom prínose za účelom dosiahnuť jeho pozitívne vnímanie;
- zvýšenie povedomia o dôležitosti zelenej a digitálnej transformácie a budovanie odolnosti;
- zabezpečiť zreteľnú viditeľnosť financovania jednotlivých reformných a investičných priorít zo strany Európskej únie;
- informovať aj o synergiách s inými EÚ zdrojmi;
- formovať pozitívne vnímanie verejnosti o nevyhnutnej potrebe reforiem;
- informovať o konkrétnych reformách a investíciách, ako aj o ich vplyve a výsledkoch.

Pre potreby komunikácie Plánu obnovy sú definované ako cieľové skupiny potenciálni prijímatelia, vykonávatelia, zainteresované strany, médiá a široká verejnosť.

9.1.2 Zabezpečovanie informovania, komunikácie a viditeľnosti na horizontálnej úrovni

Informovanie, komunikáciu a viditeľnosť opatrení Plánu obnovy na národnej úrovni zabezpečujú najmä:

- NIKA;
- vykonávatelia;
- prijímatelia.

NIKA v oblasti zabezpečovania informovania, komunikácie a viditeľnosti najmä:

- riadi a usmerňuje komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy;
- pripravuje komunikačné aktivity venované propagácii Plánu obnovy ako celku ako aj jednotlivým opatreniam vrátane komunikačných kampaní zameraných na aktuálne priority Plánu obnovy stanovených v ročnej komunikačnej stratégii;
- za účelom dosiahnutia uniformnej a konzistentnej celkovej komunikácie Plánu obnovy zabezpečí systematické zhromažďovanie potrebných komunikačných materiálov a informácií, vrátane grafických materiálov ako je logo a dizajn manuál, pre vykonávateľov;
- vypracováva pravidelné ročné komunikačné plány ku komunikačnej stratégii na ďalší rok;

- e) koordinuje činnosť komunikačnej siete Plánu obnovy;
- f) spolupracuje s kľúčovými a relevantnými partnermi na národnej úrovni;
- g) zodpovedá za vývoj a prevádzku webového sídla www.planobnovy.sk a jeho subdomén;
- h) v spolupráci s vykonávateľmi zabezpečuje ostatné aktivity v oblasti informovania, komunikácie a viditeľnosti;
- i) sleduje priebeh plnenia komunikačných aktivít prostredníctvom monitorovacej správy. Vykonávatelia preto v každej monitorovacej správe uvedú aj informácie o implementácii a priebehu komunikačných aktivít súvisiacich s daným opatrením ako aj informácie o plánovaných aktivitách;
- j) využíva a usmerňuje členov komunikačnej siete s cieľom zabezpečiť konzistentnú komunikáciu tak, aby sa venovala osobitá pozornosť predchádzaniu, odhaľovaniu a riešeniu podvodov, korupcie a konfliktu záujmov.

NIKA si môže vyžiadať predloženie dokumentácie ku pripravovaným ale aj zrealizovaným komunikačným aktivitám;

Pokiaľ NIKA predloží pripomienky alebo výhrady ku komunikačným aktivitám vykonávateľa súvisiacim s implementáciou plánu obnovy alebo financovaným z prostriedkov mechanizmu, je vykonávateľ povinný zohľadniť záväzné stanovisko NIKA.

Webové sídlo www.planobnovy.sk, ktoré spravuje NIKA, obsahuje najmä nasledujúce informácie:

- a) základné informácie o Pláne obnovy vrátane jednotlivých komponentov;
- b) aktuálny;
- c) informácie o aktuálnom stave implementácie Plánu obnovy;
- d) zoznam vybraných projektov, ktoré boli financované z prostriedkov mechanizmu;
- e) aktuálne platný Systém implementácie Plánu obnovy, vzory a metodické usmernenia;
- f) informatívne zhrnutie platných právnych predpisov, ktoré upravujú implementáciu plánu obnovy;
- g) zoznam výziev vyhlásených v rámci Plánu obnovy;
- h) archív informácií a oficiálnych dokumentov;
- i) dizajn manuály k používaniu emblému EÚ a loga plánu obnovy;
- j) kontaktné údaje NIKA.

9.1.3 Zabezpečovanie informovania, komunikácie a viditeľnosti na úrovni vykonávateľov a prijímateľov

Vykonávateľ:

- a) pri propagácii opatrení Plánu obnovy v súlade s nariadením o mechanizme „zabezpečí riadne priznaný pôvod a viditeľnosť finančných prostriedkov Únie, a to poskytovaním koherentných, účinných a primerane cielených informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti a zobrazením emblému Únie a uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou NextGenerationEU“. V zmysle uvedeného vo všetkých komunikačných a informačných materiáloch týkajúcich sa akýchkoľvek opatrení Plánu obnovy (vrátane prezentácií, brožúr, plagátov, seminárov, konferencií a iných informačných a komunikačných foriem) je vykonávateľ okrem zobrazenia emblému EÚ povinný použiť oficiálne logo Plánu obnovy na základe logo a dizajn manuálu od NIKA. Špecifikácie viditeľnosti prostriedkov bližšie opisuje bod 9.1.4.;
- b) realizuje komunikačné aktivity súvisiace s Plánom obnovy výlučne s cieľom podpory dosiahnutia míľnika alebo cieľa do momentu ich splnenia, komunikačné aktivity nemôžu primárne slúžiť ako propagácia konkrétnej osoby alebo inštitúcie;

- c) je povinný zabezpečiť viditeľnosť zdroja financovania podľa bodu 9.1.4. aj spätne, a to v prípade opatrení, ktoré sa realizovali od 1.2.2020 a sú súčasťou Plánu obnovy;
- d) zabezpečí zobrazenie povinných prvkov (emblém EÚ, logo plánu obnovy a ďalšie prvky definované v bode 9.1.4) minimálne po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie opatrenia;
- e) pre potreby komunikačnej siete Plánu obnovy nominuje komunikačného rezortného koordinátora, ktorý bude NIKA poskytovať potrebné komunikačné a iné materiály, spolupracovať na príprave kampaní a predvídať možné komunikačné riziká. V prípade komunikačného rezortného koordinátora môže ísť o kumulatívnu funkciu v rámci aktuálneho rozsahu práce;
- f) v prípade zámeru využitia rozpočtu dedikovaného na administratívne kapacity na povinnú publicitu, konzultovať uvedené s NIKA;
- g) v prípade zmeny plánu výdavkov v rámci investície/reformy a jeho doplnenia o výdavky na zabezpečenie komunikačných aktivít, predkladať túto zmenu NIKA na schválenie tak, ako to predpokladá kapitola 2.1 alebo kapitola 4.;
- h) predkladá komunikačnému oddeleniu NIKA ročné komunikačné plány spolu s predpokladaným rozpočtom v súvislosti opatreniami zahrnutými v pláne obnovy najneskôr posledný pracovný deň v kalendárnom roku na ďalší kalendárny rok;
- i) v záujme efektívneho, transparentného a hospodárneho využitia finančných prostriedkov na komunikačné aktivity s dostatočným predstihom informuje NIKA o pripravovaných návrhoch verejných obstarávaní, predkladá opis predmetu zákazky, ktoré sa k nim vzťahujú spolu s predpokladaným rozpočtom;
- j) pravidelne informuje komunikačné oddelenie NIKA o priebehu komunikačných aktivít v rámci monitorovacích správ;
- k) v prípade potreby koordinuje a konzultuje svoje kľúčové stanoviská a mediálne výstupy s NIKA;
- l) v prípade prípravy nového webového sídla súvisiaceho s opatreniami v rámci plánu obnovy bezodkladne informuje komunikačné oddelenie NIKA a koordinuje svoj postup ďalej s komunikačným oddelením NIKA;
- m) uvedie zdroj financovania v rámci komunikácie voči širokej verejnosti, na sociálnych sieťach a iných fórach v súvislosti s opatreniami plánu obnovy;
- n) v prípade, ak je to aktuálne, spolupracuje s NIKA na strategickom plánovaní a príprave ročného komunikačného plánu;
- o) uskutočňuje komunikáciu opatrení Plánu obnovy v súlade s komunikačnou stratégiou Plánu obnovy a ročnými komunikačnými plánmi NIKA;
- p) zabezpečuje komunikáciu opatrení Plánu obnovy, ktoré spadajú do pôsobnosti vykonávateľa, s odbornou ako aj širokou verejnosťou;
- q) v prípade organizácie podujatí zabezpečí povinné uvedenie zdroja financovania prostredníctvom zobrazenia povinných prvkov na plagáte min. veľkosti A5, ktorý bude umiestnený v miestnosti konania podujatia na viditeľnom mieste a zároveň na všetkých propagačných materiáloch podujatia.

V nadväznosti na komunikačnú stratégiu, ktorá je súčasťou Plánu obnovy, NIKA odporúča realizovať komunikačné aktivity predovšetkým digitálnou formou a v maximálnej možnej miere tak eliminovať aktivity a nástroje, ktoré by mohli podporovať akúkoľvek záťaž na životné prostredie. Nasadenie vonkajšej, najmä veľkoplošnej a tlačenej reklamy podlieha súhlasu NIKA, ktorý je potrebné zabezpečiť aspoň 30 dní pred vstupom do právneho záväzku, z ktorého takýto zámer vyplýva, alebo pred vykonaním úkonu, ktorý k takémuto právnomu záväzku vedie (napr. vyhlásenie verejného obstarávania).

Prijímateľ:

- a) je povinný poskytnúť súčinnosť EK, vykonávateľovi a NIKA, podľa článku 34 nariadenia o mechanizme na zabezpečenie zviditeľnenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti tak, že poskytne koherentné, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti. Osobné údaje prijímateľa sú spracúvané v súlade so zmluvou o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.
- b) prijímateľ je zodpovedný za zobrazenie emblému EÚ a uvedenie náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“. Špecifikácie zobrazenia pre uvedené skupiny prijímateľov bližšie opisuje bod 9.1.4. Tento ako aj ďalšie body sa uplatňujú aj na fyzické osoby ako prijímateľov.

Povinnosť zabezpečiť viditeľnosť zdroju financovania majú aj osoby vykonávajúce finančné nástroje a finanční sprostredkovatelia v aspoň minimálnej miere prostredníctvom zobrazenia emblému EÚ spolu s vyhlásením o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – NextGenerationEU“.

9.1.4 Špecifikácie viditeľnosti prostriedkov

Prijímateľ s cieľom zviditeľniť mechanizmus podľa nariadenia o mechanizme ako zdroj prostriedkov prijímateľ zabezpečí:

- a) ak je Predmetom projektu hmotne zachytiteľný výstup (napr. stavba, zariadenie, iný hmotný výstup umožňujúci označenie):
 - 1. zobrazenie komplexnej informácie vrátane emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a loga Plánu obnovy. Ak tak určí vykonávateľ v záväznej dokumentácii, informácia môže byť doplnená názvom investície / reformy alebo inými doplňujúcimi informáciami, týkajúcimi sa investície / reformy;
 - 2. dodržanie pravidla, aby pri zobrazení v spojení s iným logom bol emblém Európskej únie zobrazený minimálne tak zreteľne a viditeľne ako ostatné logá. Emblém musí zostať zreteľný a samostatný a nemožno ho upraviť pridaním ďalších vizuálnych prvkov, značiek alebo textu. Okrem emblému sa na zvýraznenie podpory EÚ nesmie použiť žiadna iná vizuálna identita alebo logo, okrem loga plánu obnovy, ktoré je potrebné umiestniť vedľa emblému EÚ podľa logo a dizajn manuálu NIKA. Môže byť doplnené aj logo investície / reformy;
 - 3. umiestnenie takejto informácie najneskôr tri mesiace po ukončení projektu v jeho bezprostrednej blízkosti na viditeľnom mieste;
 - 4. spracovanie týchto informácií v primeranej veľkosti, pre fyzické objekty podporené z prostriedkov mechanizmu čiastkou menšou ako 20 000 eur je postačujúce použiť formát veľkosti A5;
 - 5. v prípade malých reklamných predmetov (napr. pero, šnúrka na mobil, USB kľúč) je Prijímateľ povinný umiestniť odkaz s nápisom „Financovaný Európskou úniou NextGenerationEU“/„Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a emblém EÚ s odkazom na EÚ, pričom minimálna veľkosť emblému EÚ je 10 mm na výšku; v prípade, že veľkosť predmetu takúto veľkosť emblému EÚ neumožňuje, je možné použiť menšiu veľkosť. V prípade nemožnosti umiestnenia takéhoto odkazu na predmet sa viditeľnosť zabezpečí iným primeraným spôsobom;
 - 6. zobrazenie povinných prvkov minimálne po dobu piatich rokov od ukončenia realizácie opatrenia.
- b) ak Predmet Projektu nie je hmotne zachytiteľný (v prípade projektov iného charakteru vrátane opatrení spadajúcich pod reformy):
 - 1. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ na vlastnom webovom sídle;
 - 2. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ v prezentáciách, brožúrach, oficiálnych dokumentov a v akýchkoľvek komunikačných a informačných materiáloch;

3. uvedenie emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ a Plánu obnovy, na základe ktorého je umožnené financovanie z prostriedkov mechanizmu v oficiálnej komunikácii voči verejnosti, na sociálnych sieťach či v oficiálnych prejavoch.

Vykonávateľ zabezpečí dodržiavanie vyššie uvedených pravidiel pre prijímateľov, a zabezpečí zobrazenie loga Plánu obnovy podľa logo a dizajn manuálu NIKA v rovnakých prípadoch. V prípade organizácie podujatí je prijímateľ povinný uviesť zdroj financovania prostredníctvom zobrazenia povinných prvkov na plagáte minimálnej veľkosti A5, ktorý bude umiestnený v miestnosti konania podujatia na viditeľnom mieste.

Detailné špecifikácie vrátane predpísanej farebnosti, veľkosti a iných atribútov použitia emblému EÚ s nápisom „Financované Európskou úniou NextGenerationEU“ ako aj logo a dizajn manuál pre Plán obnovy uverejní NIKA na svojom webovom sídle www.planobnovy.sk.

9.1.5 Komunikačná sieť Plánu obnovy

Komunikačná sieť je neformálna platforma, ktorú tvoria zástupcovia komunikačných alebo tlačových útvarov:

- a) riaditeľ/ka tlačového alebo komunikačného odboru;
- b) vedúci/a tlačového alebo komunikačného oddelenia;
- c) hovorca/hovorkyňa.

Cieľom komunikačnej siete Plánu obnovy je:

- a) posilniť medzirezortnú spoluprácu v oblasti komunikácie v súvislosti s implementáciou Plánu obnovy;
- b) prostredníctvom pravidelnej komunikácie, formou pravidelných osobných alebo online stretnutí, zabezpečiť efektívnu a horizontálnu koordináciu komunikačných aktivít spojených s Plánom obnovy;
- c) zdieľať materiály a informácie k prierezovým témam Plánu obnovy, týkajúcich sa implementácie Plánu obnovy v súvislosti s možnou komunikáciou, predvídaním komunikačných rizík, komunikačných aktivít;
- d) dosiahnuť uniformnú komunikáciu jednotlivých priorít Plánom obnovy voči širokej ako aj odbornej verejnosti;
- e) zabezpečiť koordináciu odpovedí na novinárske otázky;
- f) zabezpečiť zdieľanie hlavných komunikačných naratívov Plánu obnovy;
- g) zabezpečiť konzistentnú komunikáciu o Pláne obnovy.

NIKA v rámci komunikačnej siete Plánu obnovy:

- a) je hlavným koordinátorom a kontaktným bodom pre všetkých členov komunikačnej siete;
- b) zodpovedá za pravidelnú komunikáciu a zvolávanie stretnutí v rámci komunikačnej siete;
- c) dohliadne na to, aby sa informačné a komunikačné opatrenia vykonávali v súlade s komunikačnou stratégiou a so zámerom čo najširšieho mediálneho pokrytia, a to s použitím rôznych foriem a metód komunikácie.

Vykonávateľ v rámci komunikačnej siete Plánu obnovy:

- a) nominuje komunikačného rezortného koordinátora;
- b) prostredníctvom komunikačného rezortného koordinátora na pravidelnej báze informuje NIKA o komunikačných aktivitách súvisiacich s Plánom obnovy, poskytuje potrebné komunikačné a iné materiály a vstupy do ročnej komunikačnej stratégie, spolupracuje na príprave kampaní a predvída možné komunikačné riziká.

9.2 Koordinácia

9.2.1 Vláda Slovenskej republiky

Najvyšším rozhodovacím a schvaľovacím orgánom pre Plán obnovy je vláda SR, ktorá vystupuje ako riadiaca autorita (tzv. „steering committee“) pre celý mechanizmus.

V zmysle § 3 zákona o mechanizme vláda SR okrem iného schvaľuje Plán obnovy, ako aj jeho akékoľvek zmeny, schvaľuje Systém implementácie Plánu obnovy, na návrh NIKA schvaľuje zavedenie krízových opatrení ako nápravného mechanizmu v prípade, ak je ohrozená implementácia investície alebo reformy alebo splnenie míľnikov a cieľov, prípadne je ohrozené ich splnenie v schválenom harmonograme.

9.2.2 Národná implementačná a koordinačná autorita

Ustanovenie § 4 zákona o mechanizme vymedzuje pôsobnosť NIKA pri koordinácii a implementácii Plánu obnovy.

V zmysle zákona o mechanizme je NIKA jednotným kontaktným miestom pre komunikáciu s EK pre Plán obnovy, zabezpečuje úlohy súvisiace s koordináciou subjektov pri vykonávaní Plánu obnovy, monitoruje a hodnotí stav vykonávania Plánu obnovy, predkladá vláde návrh krízových opatrení, ich zmeny alebo návrh na ukončenie uplatňovania krízových opatrení, riadi a usmerňuje komunikáciu týkajúcu sa Plánu obnovy a plní ďalšie úlohy vyplývajúce zo zákona o mechanizme.

V záujme zabezpečenia spolupráce jednotlivých zložiek je v rámci Systému implementácie Plánu obnovy definovaný systém internej koordinácie Plánu obnovy medzi zainteresovanými zložkami. Jeho úlohou je zabezpečiť koordináciu medzi vykonávateľmi Plánu obnovy a NIKA na všetkých úrovniach. Táto úloha zahŕňa najmä:

- vzájomnú komunikáciu a pravidelné zdieľanie informácií medzi jednotlivými rezortmi, NIKA a EK;
- identifikáciu implementačných rizík a návrh stratégie ich riešenia;
- monitorovanie progresu implementácie plánu obnovy a plnenia míľnikov a cieľov;

9.2.3 Iné orgány

Súčasťou systému koordinácie Plánu obnovy (ďalej len „systém koordinácie“) sú tri základné koordinačné útvary:

- Rada vlády pre Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „rada vlády“),
- Strategická rada pre implementáciu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „strategická rada“),
- Koordinácia platforma k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „koordinačná platforma“).

Rada vlády pre Plán obnovy

Rada vlády je odborný, poradný a konzultačný orgán vlády SR pre otázky týkajúce sa Plánu obnovy, najmä pre vykonávanie mechanizmu.

Úlohou rady vlády je zabezpečiť štrukturovaný dialóg s kľúčovými partnermi a odbornou verejnosťou vo fáze implementácie Plánu obnovy, sledovať pokrok v dosahovaní míľnikov a cieľov, a identifikovať potenciálne implementačné riziká.

Podrobnosti o zložení, pôsobnosti a organizácii rady vlády upravuje štatút, za ktorého vypracovanie a následné aktualizácie zodpovedá NIKA.

Strategická rada pre implementáciu Plánu obnovy

Strategická rada je neformálna poradná platforma, ktorej úlohou je odpovedať na otázky týkajúce sa strategického smerovania implementácie Plánu obnovy, konzultácia metodických podkladov, krízový manažment

a príprava odporúčaní pre NIKA.

Zasadnutie strategickej rady zvoláva NIKA spravidla raz za mesiac alebo podľa potreby.

Členmi strategickej rady sú osoby s významným spoločenským postavením s ohľadom na ich vysokú odbornosť a kvalifikáciu v sektorových témach obsiahnutých v Pláne obnovy. Do pozície ich nominuje predseda vlády po konzultácii s NIKA. Okrem nominovaných členov sú stálymi členmi strategickej rady aj generálny riaditeľ/ka NIKA a tajomník strategickej rady.

Koordinačná platforma k Plánu obnovy

Koordinačná platforma je neformálna platforma, ktorá slúži na pravidelné informovanie o dôležitých záležitostiach spojených s implementáciou plánu obnovy medzi NIKA a vykonávateľmi. V prípade potreby sa koordinačná platforma zaoberá aj otázkami komplementarity Plánu obnovy a európskych fondov.

Koordinačná platforma zasadá v dvoch formátoch:

- *Medzirezortná koordinačná platforma:*
 - zúčastňujú sa jej štátni tajomníci zo všetkých rezortov zapojených do implementácie Plánu obnovy a NIKA,
 - zasadá spravidla raz za štvrťrok alebo podľa potreby,
 - slúži predovšetkým na vzájomné informovanie sa o prierezových témach spojených s implementáciou plánu obnovy
 - v prípade potreby budú na úrovni Medzirezortnej koordinačnej platformy riešené aj otázky týkajúce sa synergií a komplementarít medzi opatreniami Plánu obnovy a EŠIF.
- *Rezortná koordinačná platforma:*
 - zúčastňujú sa jej zástupcovia individuálnych rezortov zapojených do implementácie Plánu obnovy a NIKA,
 - zasadá spravidla raz mesačne alebo podľa potreby,
 - slúži predovšetkým na vzájomné informovanie sa o priebehu implementácie Plánu obnovy, mapovanie progresu v plnení míľnikov a cieľov určených vo vykonávacom rozhodnutí Rady, diskusiu o potenciálnych prekážkach v implementácii a hľadanie riešení na ich včasné odstránenie,
 - jej organizáciu zabezpečujú vecné odbory.

Zasadnutie koordinačnej platformy vo všetkých formátoch zvoláva a organizačne zabezpečuje NIKA. Zasadnutie prebieha na pôde ÚV SR, v nevyhnutnom prípade je možné presunúť zasadnutie do online priestoru. Výstupom koordinačnej platformy je zápis zo zasadnutia.

V prípade potreby budú na úrovni koordinačnej platformy riešené aj otázky týkajúce sa synergií a komplementarít medzi opatreniami Plánu obnovy a EŠIF v oblasti komunikácie.

10 Zoznam príloh

Príloha č. 1.1 – 1	Harmonogram monitorovacích krokov
Príloha č. 3.1 – 1	Test štátnej pomoci
Príloha č. 3.1 – 2	Vzor výzvy na predkladanie žiadosti o prostriedky mechanizmu
Príloha č. 3.1 – 3	Kontrolný zoznam k výzve na predkladanie žiadosti o prostriedky mechanizmu
Príloha č. 3.1 – 4	Metodická príručka – Budovy v pláne obnovy
Príloha č. 3.1 – 5	Vzor harmonogramu vyhlasovania výziev a priamych vyzvaní
Príloha č. 3.1 – 6	Identifikácia synergických a komplementárnych účinkov
Príloha č. 4.1 – 1	Žiadosť o vyplatenie finančného príspevku
Príloha č. 4.1 – 2a	Vzor vyhlásenia riadiaceho subjektu
Príloha č. 4.1 – 2b	Čiastkové vyhlásenie riadiaceho subjektu
Príloha č. 4.1 – 2c	Kumulatívne zelené výdavky
Príloha č. 4.1 – 2d	Súhrnný dokument
Príloha č. 4.3 – 1a	Rozpis výdavkov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 1b	Súhrnný rozpis výdavkov a počtu zamestnancov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 1c	Inštrukcia k plánovaniu výdavkov pre implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.3 – 2	Skutočné a očakávané čerpanie výdavkov na implementáciu Plánu obnovy
Príloha č. 4.5 – 1a	Interná žiadosť o platbu – vzor
Príloha č. 4.5 – 1b	Žiadosť o platbu – vzor
Príloha č. 4.8 – 1	Žiadosť o vrátenie – vzor
Príloha č. 5.1 – 1	Vzor monitorovacej správy I/R
Príloha č. 5.1 – 2	Vzor monitorovacích údajov
Príloha č. 5.1 – 3	Metodické usmernenie k spoločným ukazovateľom
Príloha č. 5.1 – 3a	Report spoločných ukazovateľov
Príloha č. 5.1 – 4	Monitorovací prehľad k verifikačnému mechanizmu
Príloha č. 5.2 – 2	Vzor monitorovacej správy projektu
Príloha č. 6.5 – 1	Vzor návrhu správy z finančnej kontroly
Príloha č. 6.5 – 2	Správa o zistenej nezrovnalosti
Príloha č. 6.7 – 1	Typológia nedostatkov
Príloha č. 8.1 – 1	Vzor monitorovacích údajov pre finančné nástroje

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.